
This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

GoogleTM books

<https://books.google.com>

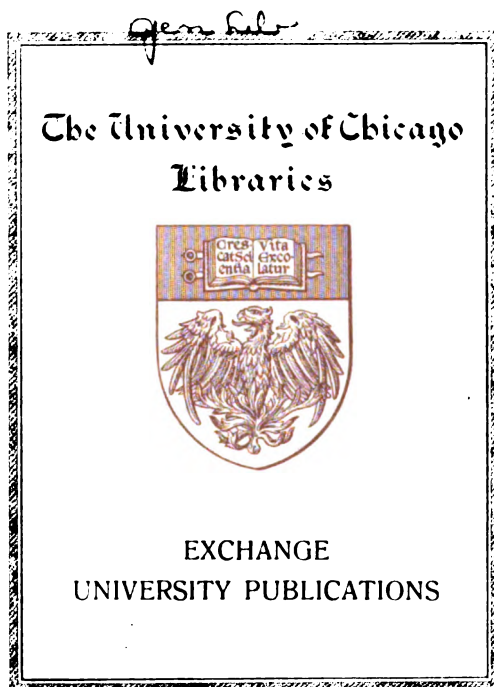

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

GoogleTM books

<https://books.google.com>

THE
ISLANDICA
CHICAGO LIBRARY

AN ANNUAL RELATING TO ICELAND
AND THE
FISKE ICELANDIC COLLECTION
IN
CORNELL UNIVERSITY LIBRARY

EDITED BY
GEORGE WILLIAM HARRIS
LIBRARIAN

VOLUME IV.
THE ANCIENT LAWS OF NORWAY AND ICELAND
BY HALLDÓR HERMANNSSON

ISSUED BY CORNELL UNIVERSITY LIBRARY
ITHACA, NEW YORK
1911

Y1726 INT
70 100
Y1726 INT

PT 7101
I-2

COPYRIGHT, 1911
BY CORNELL UNIVERSITY

ANDRUS & CHURCH, PRINTERS
ITHACA, N. Y.

EXTRACTS FROM THE WILL OF THE LATE
WILLARD FISKE

i

——“ I give and bequeath to the Cornell University at Ithaca, New York, all my books relating to Iceland and the old Scandinavian literature and history. . . .”

——“ I give and bequeath to the said Cornell University . . . the sum of Five Thousand (5000) Dollars, to have and to hold forever, in trust, nevertheless, to receive the income thereof, and to use and expend the said income for the purposes of the publication of an annual volume relating to Iceland and the said Icelandic Collection in the library of the said University.”

In pursuance of these provisions the following volumes have been issued :

- ISLANDICA, I. Bibliography of the Icelandic Sagas, by Halldór Hermannsson. 1908.
- ISLANDICA, II. The Northmen in America, by Halldór Hermannsson. 1909.
- ISLANDICA, III. Bibliography of the Sagas of the Kings of Norway and related Sagas and Tales, by Halldór Hermannsson. 1910.

THE ANCIENT LAWS

OF

NORWAY AND ICELAND

A BIBLIOGRAPHY

BY

HALLDÓR HERMANSSON

PREFACE

I have attempted to give in the following pages a full list of the law texts and other legal records of Norway and Iceland from the earliest times down to the year 1387, when the two countries became united with Denmark, as well as of the modern literature dealing with the subject. I have divided the bibliography into four sections, the first comprising collections and diplomataria, the second individual texts, a few of which were written down after the year mentioned above ; diplomas and other records are individually entered here only when they have been published separately or something has been written on them in particular ; special commentaries, chiefly textual criticisms, on these texts are also recorded here, while the third section contains all other historical and critical works and commentaries on the law, and the fourth section, bibliographical works and biographies of jurists. A subject index has also been added for sake of convenience, but I have not deemed it necessary in so brief an index to give cross-references from the various entries, as would be inevitable in case of a larger catalogue.

For other sources concerning the early law and institutions of these two countries, I can refer to the two Saga bibliographies previously issued ; in the present work I have included only such commentaries on the Sagas as deal directly with legal questions. When dealing with so wide a subject as the history of law, which enters into all human relations, it is sometimes difficult to draw the line between the historical works to be included and those which may be omitted. I trust, however, that I have succeeded in covering here all important contributions to the subject, or that there are, at least, not many serious omissions. General histories of the countries and of the church, such as those by Munch, Melsteð, Maurer, Keyser and others, have been included, as they treat at length of the law, while works of a popular character have usually been disregarded.

It will be noticed that I have included the Diplomatarium of the Orkneys and Shetland, though no other works on the law and constitution of the Norwegian colonies in the British Islands

have been mentioned. There is not much literature on the subject, and what little there is, is found in historical works, many of which have been quoted in *Islandica* II. (under *Orkneyinga saga*).

The present list must not be considered as a catalogue of works in the Fiske Icelandic Collection as it now stands. As a matter of fact a great many of the titles recorded are not there, but I have not, as in the other bibliographies in this series, marked those which are lacking, because in time they will be added to the Collection, as far as it is possible to obtain them. I had the opportunity last summer to consult in the libraries of Copenhagen most of the works not in the Fiske Collection; but I have also made use of the works mentioned in the bibliographical section.

When looking through these pages, it will be evident how little this subject has occupied writers in English. The history of the early law and institutions of Scandinavia, and particularly of the two West-Scandinavian nations, would doubtless prove to be of great interest for the history of the institutions of the English speaking peoples. As it is now, only a few scattered articles dealing with some particular themes are found in English, but any satisfactory, comprehensive treatment has not even been attempted. With the advancement of Scandinavian studies in this country, it is to be hoped that more attention will be given to this important subject than there has been heretofore.

H. H.

CORNELL UNIVERSITY LIBRARY,
JUNE 22, 1911.

CONTENTS

	PAGE
Collections and Diplomataria-----	I
Individual Texts-----	7
History and Criticism-----	32
Bibliography and Biography-----	78
Subject Index-----	81

PRINCIPAL ABBREVIATIONS

NgL. Norges gamle Love.

Krit. Übers. Kritische Übersicht der deutschen Gesetzgebung und Rechtswissenschaft.

Krit. Vjschr. Kritische Vierteljahrsschrift für Gesetzgebung und Rechtswissenschaft.

T. f. Rvsk. Tidsskrift for Retsvidenskab.

Z. S. f. Rg. Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte. Germanistische Abtheilung.

THE ANCIENT LAWS OF NORWAY AND ICELAND

I. COLLECTIONS and DIPLOMATARIA.

NORGES GAMLE LOVE indtil 1387. Ifølge offentlig Foranstaltning og tillige med Understøttelse af det Kongelige Norske Videnskabers Selskab udgivne ved R. Keyser og P. A. Munch. I.-V. Bind. Christiania 1846-1895. fol.

I. Bind. Norges Love ældre end Kong Magnus Haakonssöns Regjerings Tiltrædelse i 1262. 1846. pp. xii + (2) + 463.

Contents: t.-f.; Fortale; Indhold, etc.; Den ældre Gulathings-Lov, pp. 1-118 (fragments, pp. 111-118); Den ældre Frostathings-Lov, pp. 119-258; Anhang, Kong Haakon Haakonssöns islandske Lov (Hákon-arbók), pp. 259-300; Den ældre By-Lov eller Bjarkö-Ret, pp. 301-336; Den ældre Borgarthings eller Vikens Christenret, pp. 337-372; Den ældre Eidsivathings-Christenret, pp. 373-406; Kong Sverrers Christenret, pp. 407-434; Retterböder og Forordninger (1-13), pp. 435-463.—*Reviews:* Norsk Tidsskr. for Vidensk. og Litt. I. 1847. pp. 117-123, by Johan Fritzner;—Nyt hist. Tidsskr. I. 1847. pp. 673-675, by Chr. Molbech.

II. Bind. Lovgivningen under Kong Magnus Haakonssöns Regjeringstid fra 1263 til 1280, tilligemed et Supplement til første Bind. 1848. pp. x + (2) + 523.

Contents: t.-f.; Fortale; Indhold, etc.; Den nyere Lands-Lov, pp. 1-178; Den nyere By-Lov eller Bjarkö-Ret, pp. 179-290; Nyere Christenret, udgivet af Kong Magnus Haakonssön, pp. 291-338; Nyere Christenret, udgivet af Erkebiskop Jon den Yngre, pp. 339-386; Hirdskraa, pp. 387-450; Retterböder og Forordninger (1-8), pp. 451-491; Supplement til første Bind (fragments of den ældre Gulathingslov, den ældre Frostathingslov (1-v), and den ældre Eidsivathings-eller Borgarthings-Lov), pp. 493-523.

III. Bind. Lovgivningen efter Kong Maguus Haakonssöns Död 1280 indtil 1387. 1849. pp. xv + 310.

Contents: t.-f.; Fortale; Indhold, etc.; Retterböder og Forordninger (1-121), pp. 1-226 (Anhang, pp. 224-226); Geistlige Statuter (1-13), pp. 227-310 (Anhang, pp. 307-310).

IV. Bind, indeholdende Supplementer til de tre foregaaende Bind samt Haandskriftbeskrivelse med Facsimiler, udgivet

efter offentlig Foranstaltning ved Gustav Storm. 1885. pp. xxvi + 787, 17 *facsim.*

Contents: t.-f.; Fortale; Indhold; Trykfeil og Rettelser; Supplement til 1ste Bind: Brudstykker af den ældste Gulathingslov efter et Haandskrift fra Staðarhól, pp. 3-14; Brudstykker af tabte Haandskrifter af den ældre Gulathingslov (1-4), pp. 14-16; Kongens og Biskopens Sagöre efter den ældre Gulathingslov, pp. 16-19; Den ældre Frostathingslov efter Arne Magnussöns ufuldendte Afskrift af Codex Resenianus (AM. 312 fol.), pp. 19-30; Brudstykke af den ældre Frostathingslov, pp. 30-31; Ældre Frostathings-Kristenret efter en Oversættelse fra 1594, pp. 31-50; Kristenretten efter AM. 313 fol., pp. 50-65; Borgarthings ældre Kristenret (II.), pp. 66-70; Brudstykke af Nidaros Bjarköret, pp. 71-74; Nyere islandske Uddrag af Bjarköretten, pp. 74-97; Retterböder og Statuter ældre end 1263 (1-14), pp. 97-113.—Supplement til 2det Bind: Brudstykker af gamle Haandskrifter af Landsloven fundne i det norske Rigsarkiv (1-7), pp. 117-159; Borgarthings nyere Kristenret (jfr. NgL. II. 290-306), pp. 160-182; Den islandske Lov eller Jónsbók, udgiven af Kong Magnus Haakonssön, pp. 183-353 (Anhang: Retteböder, pp. 341-353); Kong Magnus Haakonssöns Rettebod för Færoerne, 1273, pp. 353-354.—Supplement til 3die Bind, pp. 355-386.—Haandskriftbeskrivelse, pp. 387-797.

Reviews: Gött. gel. Anz. 1886. pp. 541-553, by K. v. Amira; Lit. Cbl. XXXVII. col. 1125, by E. Mogk;—(Christiania) Morgenbladet. 1886. No. 499, by Yngvar Nielsen;—(Christiania) Dagbladet. 1886. No. 92, by Ingv. Undset;—Zeitschr. f. vergleich. Rechtswissensch. IX. 1891. pp. 275-276, by Max Pappenheim;—Krit. Vjschr. XXVIII. 1886. pp. 68-77, by K. Maurer.

V. Bind, indeholdende Supplement til foregaaende Bind og Facsimiler samt Glossarium med Registre, udgivet efter offentlig Foranstaltning ved Gustav Storm og Ebbe Hertzberg. 1895. pp. (2) + xiii + (3) + 864, 6 *facsim.*

The first part of this vol., pp. 1-56, ed. by G. Storm, was published in 1890. *Contents:* t.-f.; Fortale; Forkortelser; Indhold; Brudstykker af den ældre Frostathingslov efter et Haandskrift i Tübingen (with facsim.), pp. 1-7; Skraa for et Olafsgilde i Gulathingslagen, pp. 7-11; Skraa for St. Olafsgildet i Onarheim, pp. 11-13; Uddrag af Járnsíða (Hákonarbók), pp. 13-15; Biskop Arnes Kristenret, pp. 16-56; Brudstykke af Kong Magnus Haakonssöns Kristenret, p. 56.—Glossarium (by Ebbe Hertzberg), pp. 57-760; Anhang: 1. Register over de væsentligere, i Texterne benyttede latinske Betegnelser og Udtryk, pp. 761-787; 2. Navneregister, pp. 788-834; 3. Oversigt over Lovstedernes Parallelsteder saavel som over deres Gjengivelser i yngre Love, pp. 835-852.—Tillæg og Rettelser (til II.-V. Bd.), pp. 853-864.

Reviews: Deut. Lit. zeit. XII. 1891. coll. 1421-22, by K. Lehmann; XVII. 1896. coll. 663-665, by Max Pappenheim;—Krit. Vjschr.

XXXVIII. 1896. pp. 363-373 (Zur norwegischen Rechtsgeschichte), by K. Maurer;—Lit. Cbl. XLVII. 1896. coll. 1115-16, by E. Mogk;—Anz. f. deut. Alt. XXIV. 1898. pp. 45-48, by K. Lehmann;—T. f. Rvsk. XI. 1898. pp. 177-180, by A. Taranger;—The Athenæum. 1897. II. p. 351.—*Cf.* Norsk Retstid. 1895. pp. 145-146, 860; 1909. pp. 172-173.

Hertzberg, E. Tvivlsomme ord i Norges gamle love. *In* Ark. f. nord. Filol. V. 1889. pp. 223-244, 345-370.—Efterskrift angaaende tvivlsomme ord *etc.* *Ibid.* VI. 1890. pp. 262-271.

Storm, Gustav. Om Haandskrifter og Oversættelser af Magnus Lagaböters Love. (Christiania Videnskabselskabs Forhandling 1879. No. 14). Christiania 1879. 8°. pp. 61.

— Bemærkninger til de i Norges gamle Love 5te Bind optagne oldnorsk-islandske Lovtexter. *In* T. f. Rvsk. III. 1890. pp. 415-446.—*Also sep. repr.* 8°.

Contents: 1. Tübinger-Brudstykkerne af den ældre Frostathingslov, pp. 416-428; 2. Skraa for et Olafsgilde i Gulathingslagen, pp. 428-432; 3. Skraa for St. Olafsgildet i Onarheim, pp. 432-436; 4. Uddraget af Járnsíða, pp. 436-438; 5. Biskop Arnes Kristenret, pp. 428-443; 6. Brudstykket af Kong Magnus Haakonsöns Kristenret, pp. 443-445.

SAMLING AF GAMLE NORSKE LOVE, 1. Part indeholdende. 1.

Kong Hagen Adelsteens Gule-Tings Lov först udgiven Anno 940. 2. Kong Magni Lagabæters Gule-Tings Lov, udgiven 1274, hvortil er föyet en ældgammel Norsk Christen-Ret, eller Kirke-Lov. 3. Kong Magni Lagabæters Bye-Lov udgiven for Kiöbstæden Bergen Anno 1274. Af det gamle Norske i det nu brugelige Danske Sprog oversatte, og oplyvste med fornödne Historiske, Philologiske, Geographiske og Juridiske Anmærkninger, og næsten ved hver Materie henviist til de yngre og nu giældende Norske Love, saavelsom og til den gamle Islandske Lov-Bog, Jons Bogen kaldet, af Hans Paus. Kiöbenhavn [1751]. 4°. pp. (24) + 256 + 248 + 64.

Samling af Gamle Norske Love, 2. Part, indeholdende 1. Kong Hagen Hagensen den Gamles Froste-Tings Lov og Borge-Ret. 2. Den Gamle Biarköe eller Birke-Ret. 3. En gammel Kirke-Lov eller Christen-Ret, som findesudi Magni Lagabæters Heidsivia Tings Lov Bog. 4. Magni Lagabæters Trundhiems Bye-Lov. 5. Erke-Biskop Jons Christen-Ret eller Kirke-Lov. 6. Gamle Kongl. Norske Forordninger og Privilegier fra Kong Hagen Hagensen den Gamles Tid indtil Kong Friderici 3tii Död. Udi det nu brugelige Danske Sprog oversadt, og med fornödne Anmærkninger oplyvst af Hans Paus. Kiöbenhavn 1752. 4°. pp. (14) + 310 + 1108.

At the end of vol. ii. is an index to the whole collection. *Review*: Büsching's Nachrichten. I. pp. 185-210, by I. A. Cold, trl. into Danish by J. C. Berg, in Juridisk Arkiv. I. 1803. pp. 44-65.

LOVSAMLING FOR ISLAND, indeholdende Udvalg af de vigtigste ældre og nyere Love og Anordninger, Resolutioner, Instructioner og Reglementer, Althingsdomme og Vedtægter, Collegial-Breve, Fundatser og Gavebreve, samt andre Aktstykker til Oplysning om Islands Retsforhold og Administration i ældre og nyere Tider. Samlet og udgivet af Oddgeir Stephensen og Jón Sigurðsson. I. Bind. 1096-1720. Kjöbenhavn 1853. 8°. pp. xii + 829.

This work appeared in 21 vols., covering the time down to 1874, but only the first concerns the period treated here. *Review*: Krit. Übersch. VI. 1859. pp. 115-116, by K. Maurer.

GREINER or þeim gaumlu laugum, saman-skrifadar or imsum bokum og saugum, af Iona Rvgman. Uppsaliæ, 1667. 8°. pp. (6) + 58.

Contains among others "Utlegging syra Arngrims Jonsonar yfir erfdírnar", pp. 42-51, followed by "Utlegging yfir Erfdatal a moti meiningo S. Arngrims I. sonar", pp. 51-58. Otherwise the paragraphs are chiefly drawn from the sagas.

COLLECTION de lois maritimes antérieures au XVIIIe siècle, par J. M. Pardessus. Tome IIIe. Paris 1834. 4°. pp. (4) + clxxx + 534 + (2).

See: Droit maritime de la Norvège, pp. 1-44 (Extraits des anciennes lois, pp. 21-44); Droit maritime de l'Islande, pp. 45-88 (Extraits des anciens codes d'Islande, pp. 55-88).

ANALECTA quibus historia, antiquitates, jura, tam publicum quam privatum Regni Norvegici illustrantur. Maximam partem hactenus ignota ex tabulario Arnæ-Magnæano, observationibus et indice vocum adjectis, publici juris facit Grimus Johannis Thorkelin. Hafniæ et Lipsiæ, 1778. 8°. pp. xxx + (2) + 185 + (21).

Contains réttarbætr and diplomas of the years 1276-1504. *Reviews*: Nye kritiske Journal 1778. No. 46. coll. 364-368, by Jacob Baden;—Nye kritiske Tilskuer. 1778. Nos. 35-36, coll. 317-318;—Kiöbehavnske Nye Efterretninger om lærde Sager. 1781. No. 34, p. 35.

DIPLOMATARIUM ARNA-MAGNÆANUM exhibens monumenta diplomatica, quæ collegit et Universitati Havniensi testamento reliquit Arnas Magnæus historiam atque jura Daniæ Norvegicæ et vicinarum regionum illustrantia. Ex bibliotheca legati Arna-Magnæani edidit Gr. J. Thorkelin. Tom. I.-II. Havniæ

et Lipsiæ 1786. 2 vols. 4°. pp. (2) + xxxviii + 369, 12 pls.; pp. (2) + 272, 7 pls.

Vol. i. contains diplomas relating to Denmark (1085-1259); vol. ii. diplomas concerning Norway from 1146 to 1299. *Review*: Nyeste Kjöbenhavnske Efterretn. om lærde Sager. 1786. pp. 241-246, by P. F. Suhm.—The plates were issued separately under the title: Dania et Norvegia in sigillis seculi XIII. redivivæ. Hafniæ 1786. 4°. 17 pls.

SPECIMEN Diplomatarii Norvegici exhibentis monumenta diplomatica, historiam populi, linguæ, morum et familiarum, necnon et jura Norvagiæ illustrantia, ab vetustioribus inde temporibus usque ad finem Sæculi XVI.—Prøve af et Norskt Diplomatarium, etc. Ved Gr. Fougner-Lundh. Kjöbenhavn 1828. 4°. pp. x + 21, 1 pl.

No more publ. *Reviews*: Dansk Litt.-Tid. 1829. pp. 241-253;—Literaturbladet. No. 16-17. 1829. pp. 129-134, by R. K. Rask;—Maanedsskr. f. Litt. I. 1829. pp. 149-157, by A. L. J. Michelsen;—(Berliner) Jahrb. f. wissensch. Kritik. 1829. II. coll. 903-904, by C. G. Homeyer;—Gött. gel. Anz. 1829. pp. 1883-84, by J. M. L[apenberg];—Revue Encyclopédique. XLVIII. pp. 720-722, by J. de Lucenay;—Falck's Staatsbürgerl. Mag. IX. p. 549.

DIPLOMATARIUM NORVEGICUM. Oldbreve til Kundskab om Norges indre og ydre Forhold, Sprog, Slægter, Sæder, Lovgivning og Rettergang i Middelalderen. I-XIX. Samling. Christiania 1849-1910. 19 vols. 8°. *In progress*.

Vols. i-v. ed. by C. C. Lange and C. R. Unger; vols. vi-xv. by Unger and H. J. Huitfeldt-Kaas; vol. xvi. by the latter alone; vol. xvii. by H.-K., G. Storm, A. Bugge, Chr. Brinchmann; vol. xviii. by H.-K., Bugge and Brinchmann; vol. xix. by Bugge.—*Reviews*: Morgenbladet. 1848. Nos. 11-12, by P. A. Munch, repr. in his Saml. Afhandl. I. 1873. pp. 555-565;—Nyt hist. Tidsskr. II. pp. 694-698, by Chr. Molbech;—Frey. Heft 46. 1848. pp. 167-171, by G. Stephens;—T. f. Rvsk. XI. 1898. pp. 180-183, by A. Taranger.—Facsim. of Norwegian diplomas in Kålund's Palæogr. Atlas. 1905. Nos. 11, 48-53.

Fett, Harry. Studier over middelalderens norske sigiller. *In* Aarsber. Foren. Norske Fortidsmm. Bevar. 1903. pp. 65-106, *illustr.*

Hagstad, Marius. Maalet i dei gamle norske kongebrev. Viden-skabsselskabets Skrifter. I. Hist.-filos. Kl. 1902. No. 1. Kristiania 1902. 8°. pp. 49 + (1).

Huitfeldt-Kaas, H. J. Om falske Diplomer. *In* Sproglig-historiske Studier tilegnede Professor C. R. Unger. Kristiania 1896. pp. 87-107.

— Retshistoriske Kildeskrifter og deres Udgivelse. *In* T. f. Rvsk. XII. 1899. pp. 43-52.

A reply to Taranger's review of Dipl. Norveg.

— Norske Sigiller fra Middelalderen. Udg. efter offentlig Foranstaltning. 1-4. Hæfte. Kristiania 1900-02. 4°. pp. 64. pls. i-xlvi.

DIPLOMATARIUM ISLANDICUM. Íslenzkt fornbréfasafn, sem hefir inni að halda bréf og gjörninga, dóma og máldaga, og aðrar

skrár, er snerta Ísland og íslenzka menn. Gefið út af hinu íslenzka Bókmentafélagi. I.-VII. bindi.—VIII b. 1-3 h.—IX. b. 1-2 h. Kaupmannahöfn 1857-1899; Reykjavík 1899-1910. 9 vols. 8°. *In progress.*

Vol. i. edited by Jón Sigurðsson, the other volumes by Jón Þor-
kelsson. *Reviews:* Krit. Übersch. VI. 1859. pp. 116-117;—Krit.
Vjschr. IV. 1862. pp. 424 ff.;—Jen. Lit. zeit. III. 1876. pp. 665-
666, all by K. Maurer.—Facsim. of Icelandic diplomas in Kålund's
Palæogr. Atlas. 1905. Nos. 44-47; 1907. No. 39.

PAVELIGE NUNTIERS Regnskabs- og Dagböger, førte under
Tiende-Opkrævningen i Norden 1282-1334. Med et Anhang
af Diplomer. Udgivne efter offentlig Foranstaltning ved P. A.
Munch. Christiania 1864. 8°. pp. vi + (2) + 191.

AFGIFTER fra den norske Kirkeprovins til det apostoliske
Kammer og Kardinalkollegiet 1311-1523. Efter Optegnelser i
de pavelige Arkiver af Gustav Storm. Christiania 1897. 8°. pp.
130. (*University Program*).

REGESTA NORVEGICA. Kronologisk Fortegnelse over Doku-
menter vedkommende Norge, Nordmænd og den norske
Kirkeprovins. I. 991-1263. Udgivet for det Norske Historiske
Kildeskriftfond ved Gustav Storm. Christiania 1898. 8°. pp.
(8) + 107.

GRÖNLANDSKE og Grönland vedkommende Diplomer. *In* Grönlands histo-
riske Mindesmærker. III. 1845. pp. 66-208.

DIPLOMATARIUM ORCADENSE ET HIALTLANDENSE. Fornbréfasafn Ork-
neyinga ok Hjaltlendinga. Orkney and Shetland Records. Collected
and edited by Alfred W. Johnston, Amy Johnston and Jón Stefánsson.
With translations and notes by Jón Stefánsson. Vol. I. London (Viking
Club) 1907. 8°. pp. 264 +.

In progress. Vols. 2-3, also appearing in parts, cover the later centuries.

DIPLOMATARIUM FÆROENSE. Föroyisk fodnbrævasavn. I. Miðaldarbröv
upp til trúbótarskeiðið við söguligun rannsóknun av Jakob Jakobsen.
Tórshavn og Köbenhavn 1907. 4°. pp. 108.

Review: Ark. f. nord. Filol. XXVI. 1910. pp. 212-223, by Marius
Hægstad.

II. INDIVIDUAL TEXTS.

Ásláks jarðabók erkibiskups.

Inventory of the property of the archiepiscopal see of Niðarós, compiled under the direction of Archbishop Aslak Bolt (1428-49).

Aslak Bolts Jordebog. Fortegnelse over Jordegods og andre Herligheder tilhørende Erkebiskopsstolen i Nidaros, affattet ved Erkebishop Aslak Bolts Foranstaltning mellem Aarene 1432 og 1449. Efter Originalhaandskriftet paa Pergament i det norske Rigsarkiv udgivet af P. A. Munch. Christiania 1852. 8°. pp. vii + (1) + 142 + (2).

Bæjarlög hin eldri. See Bjarkeyjarréttir hinn eldri.

Bæjarlög Magnús lagabætis or Bæjarlög hin yngri, or Bjarkeyjarréttir hinn yngri.

The law of towns, issued by Magnús lagabætir, and accepted by the Björgvin assembly Jan. 24, 1276 and later on by the towns of Niðarós, Osló and Túnberg. Some of its sections were in force until 1604 and 1688, others were gradually supplanted by local agreements and royal privileges for individual towns.—See also: *Farmannalög norsk*.

Bergens gamle Bylov. Efter Membran-Codices med Indledning, Oversættelse og Anmærkninger udgiven af Gr. Fougner-Lundh. Kjöbenhavn 1829. 4°. pp. xvi + 122.

Based on AM. 322 fol., with Danish version. *Reviews*: Dansk Litt.-Tid. 1829. Nos. 41-42. pp. 665-673, 681-689, by J. E. Larsen, repr. in his *Samlede Skrifter* I. Afd. I. Bd. Kjöbenhavn 1861. pp. 223-234;—*Maanedsskrift for Litteratur*. II. 1829. pp. 315-334, by J. L. A. Kolderup-Rosenvinge;—*Literaturbladet*. 1829. Nr. 36. pp. 281-284, by R. K. Rask;—(*Berliner*) *Jahrb. für wissenschaftl. Kritik*. 1834. II. coll. 646-652, 657-660, by A. L. J. Michelsen;—*Gött. gel. Anz.* 1829. pp. 1881-83, by J. M. L[apenberg].

In NgL. II. 1848. pp. 179-290; IV. 1885. pp. 74-97.

Text printed from AM. 323 fol. (14th cent.), with the exception of section IX. (*Farmannalög*), which is printed from AM. 60, 4° (14th cent.).—The portion in vol. iv., "Nyere islandske Uddrag af Bjarkeyrätten", consists of extracts by Ari Magnússon of Ögur (c. 1590) and Björn Jónsson of Skarðsá (17th cent.).

DANISH.—**Kiöbstæds Ret for Bergens Bye** udgiven af Kong Magno Lagabæter Anno 1274. *In* Paus's *Samling*. I. 1751. pp. 64.

Trundhiems Bye-Lov, udgivet af Kong Magno Lagabæter. *Ibid.* II. 1752. pp. 1-107.

Bæjarréttir Oslóar.

Ordinance issued by King Magnús VII. Eiríksson, April 25, 1346. NgL. III. pp. 165-167; IV. pp. 375-376.

Taranger, A. Oslos ældste byprivilegium. In Historiske Afhandlinger tilegnet J. E. Sars. Kristiania 1905. pp. 199–227.

Bergþórslæg. See Grágás.

(The Bergþórs statúta [Möbius, Verz. p. 42] is a 17th cent. forgery).

Bjarkeyjarréttir hinn eldri.

Laws for markets and towns, regarding commerce, navigation, local affairs, etc. Of these older laws which presumably were written down at the end of the 12th cent., only fragments are left of those in force in Niðarós.

In NgL. I. 1846. pp. 301–336; IV. 1885. pp. 71–74.

1. Kristinréttir, AM. 60, 4° (14th cent.), pp. 303–304; 2. fragment AM. 123, 4° (17th cent.), pp. 305–315; 3. extensive extracts found in two paper-MSS. (AM. 123d, 4°; and a MS. in Univ. Library, Christiania), pp. 315–334; 4. fragment (AM. 315 fol., Farmannalög), pp. 334–336.—In vol. iv.: AM. 315G fol. (c. 1250).

DANISH.—Biarköe-Ret. In Paus's Samling. II. 1752. 4°. pp. 223–270.

The original text printed as foot-notes.

Bjarkeyjarréttir hinn yngri. See Bæjarlög Magnús lagabætis.

Björgynjar kálfskinn.

AM. 329A, fol. (14th cent.). An inventory of church property in Bergen diocese.

Registrum prædiorum et redditum ad ecclesias dioecesis Bergensis saeculo p. C. XIV.^{to} pertinentium, vulgo dictum "Bergens Kalvskind" (Björgynjar Kálfskinn) edidit annotationibusque illustravit P. A. Munch. Christianiæ 1843. 4°. pp. (4) + 132 + (2), 2 facsim.

Rev.: (Dansk) Hist. Tidsskr. VI. 1845. pp. 630–633, by C. Molbech.

Bing, Just. Bergens Kalvskinn og kirkemötet i Bergen 1320. In (Norsk) Hist. Tidsskr. 4. R. VI. Bd. 1910. pp. 379–398.

Björgynjarlög. See Bæjarlög Magnús lagabætis.

Borgararéttir Hákonar konungs.

Law for the garrison in the King's castles, of uncertain date, but probably issued by King Hákon V. or VI. MSS.: AM. 322 fol. (14th cent.); Thott 1275 fol. (14th cent.). In NgL. III. 1849. pp. 144–145; Danish version in Paus' Samling. II. 1752. pp. 219–222.

Maurer, K. Das älteste Hofrecht des Nordens. Eine Festschrift zur Feier des vierhundertjährigen Bestehens der Universität Upsala. München 1877. 8°. pp. (4) + 163, 4 tpls..

See: Das norwegischen Burgmannenrecht, pp. 3–31. Cf. Germania. XXIV. 1879. pp. 64–65; XIX. 1874. pp. 1–5 (Freimarkt). Reviews: Lit. Cbl. XXVIII. 1878. coll. 1567–68;—Gött. gel. Anz. 1878. pp. 487–494, by F. Rive;—Hist. Zeitschr. XLI. 1879. pp. 364–368, by Ph. Zorn.

Borgarpings kristinréttir hinn eldri, or Kristinréttir Víkverja.

Of the older Borgarpingslög only the kristinréttir is preserved, and all the three recensions of it are traceable to the period 1140-52. The revision of the Borgarpingslög by King Magnús lagabætir ("Lögbók Upplendinga og Víkverja"), accepted by the people in 1268, is likewise lost with the exception of the kristinréttir, the so-called Borgarpings kristinréttir hinn yngri (see: Kristinréttir Magnús lagabætis).

Tentamen historico-philologicum: circa Norvegiæ Jus ecclesiasticum, quod Vicensium sive priscum vulgo vocant, discursu præliminari, versione latina, et notis auctum. In lucem edit Johannes Finnæus, Islandus. Havniæ [1759-60]. 4°. pp. 66 + (4).

Publ. in two parts as inaugural-dissertations (*cf.* the title given by Möbius, Cat. 53).

Berónius, Magnus Olai. Notæ criticæ in Jus ecclesiasticum Vicensium, vulgo Cristinretrr Vicveria, dictum. Part I. Upsaliæ 1761. 4°. pp. (8) + 16.

Inaug.-diss., resp. Magnus Nyman. *Contents*: t.-f., etc.; Præfatio, pp. (5)-(8); Chap. i.-v. of the text, with notes, pp. 1-16.

Finnsson, Hannes. Curæ posteriores in Jus ecclesiasticum Vicensium. Hafniæ 1762-1765. 2 *pls.* 4°. pp. 19 + (1); 12.

Inaug.-diss., respondent Jónas Jónsson.—Occasioned by M. O. Berónius's Notæ criticæ. 1761.

In NgL. I. 1846. pp. 337-372; IV. pp. 66-70.

Three recensions: 1. AM. 78, 4° (14th cent.), pp. 339-352; 2. AM. 31, 8° (14th cent.), pp. 353-363; 3. Cod. Holm. perg. C. 15, 4° (Cod. Holm. perg. 4°. Nr 28, 14th cent.), pp. 363-372; in vol. iv. AM. 31, 8° (AM. 313 fol.)

Borgarthings ældre Kristenret i fotolithografisk Gjengivelse efter Tönsbergs Lovbog fra c. 1320. Udgivet for det norske historiske Kildeskriftfond. Christiania 1886. 4°. pp. (4), 7 *facsim.* Ed. by G. Storm and O. Rygh.—Codex Tunsbergensis, Ny kgl. sml. 1642, 4°.

Eiðsivapings kristinréttir.

Excepting a brief fragment (from a codex of the 12th or 13th cent. in Christiania; NgL. II. 1848. pp. 522-523; facsim. in vol. iv.) of the secular part, the only remains of the old Eiðsivapingslög are the kristinréttir, of which there are two recensions, both traceable to c. 1170.

In NgL. I. 1846. pp. 373-406.

The longer recension (AM. 68, 4°, 14th cent.), pp. 375-393; the shorter recension (AM. 58, 4°, 14th cent.), pp. 394-406.

DANISH.—En gammel Kirke-Lov eller Christen-Ret, som findes udi Magni Lagabæters Heidsivia Tings Lov Bog. In Paus's Samling. II. 1752. pp. 271-310.

The original text printed as foot-notes.

Eysteins jarðabók biskups.

An inventory of the church property in Osló diocese, by Bishop Eysteinn of Osló (1385-1407). MS.: AM. 328 fol. (c. 1400).

Biskop Eysteins Jordebog (den røde Bog). Fortegnelse over det geistlige Gods i Oslo Bispedømme omkring Aar 1400. Efter offentlig Foranstaltning udgivet ved H. J. Huitfeldt. Christiania 1879. 8°. pp. xxiii + 782 + (2), 13 *facsim.*

Farmannalög íslenzk.

For Icelandic nautical laws, see: Grágás (Pardessus' Collection. III. pp. 55-67) and Jónsbók (Pardessus' Coll. III. pp. 67-88).

Farmannalög norsk.

The section of the Bjarkeyjarréttr (*q.v.*) dealing with navigation and sea-faring merchants. The Farmannalög (NgL. II. pp. 274-288;—Pardessus' Coll. III. 1834. pp. 28-44, with French version) of Bæjarlög Magnús lagabætis (*q.v.*) were in force until 1561, when supplanted by the nautical law of King Frederick II.

LATIN.—Jus nauticum recentius quod inter Norvegos olim valuit, Latine reddidit pauculisque annotationibus adauxit P. A. Munch. Christianiæ 1838. 4°. pp. 41 + (3). (*University program*).

Frostupingslög hin eldri, or Frostupingsbók.

The Frostupingslög in the form as preserved, represent a recension of the first half of the 13th cent., and even contain some of King Hákon IV's ordinances of 1260; the Kristinréttir has been called the Kristinréttir Sigurðar erkebiskups, since it is considered to be the result of negotiations between the archbishop and King Hákon IV. in 1244, although much of it is derived from Archbishop Eysteinn's (1160-88) recension of the law, called "Gullfjöldur." A codex of the law, called "Grágás" is mentioned as existing in Niðarós 1190 by the Sverris saga.—For Frostupingslög hin yngri, see Landslög hin nýju.

In NgL. I. 1846. pp. 119-258; II. 1848. pp. 500-522; IV. 1885. pp. 19-65; V. 1895. pp. 1-7 (*with 6 facsim.*).

The text in vol. i. is printed from paper copies of a lost vellum (Codex Resenianus); the Kristinréttir (pp. 129-156) from AM. 60, 4° (14th cent.).—In vol. ii. are reproduced fragments of five 13th century codices, in the Rigsarkiv in Christiania.—In vol. iv. are printed: Árni Magnússon's copy of Cod. Resen. (AM. 312 fol.), pp. 19-30; fragment (Kristinréttir) AM. 315K fol., pp. 30-31; the Kristinréttir in Danish translation of 1594, pp. 31-50; Kristinréttir from AM. 313 fol., pp. 50-65.—In vol. v. is reproduced the Tübingen fragment (*cf.* T. f. Rvsk. III. pp. 416-428).—In vol. iv. pp. 485-487 is printed from AM. 309 fol. (14th cent.): Formular for Lovfeste og Krav efter Frostathingslov.

Tübinger Bruchstücke der älteren Frostupingslög von Eduard Sievers. Tübingen 1886. 4°. pp. iv + 52. (*University program*).

- Reviews*: Gött. gel. Anz. 1886. pp. 553-555, by Karl von Amira;—T. f. Rvsk. I. 1888. pp. 137-151; II. 1889. pp. 520-521 (Endnu lidt om Tübinger fragmenterne af Frostathingaloven), by E. Hertzberg.
- DANISH.—Den Gamle Kong Hagen Hagensens Froste-Tings Lov. *In* Paus's Samling. II. 1752. pp. 1-218.

Amira, K. v. Zur Textgeschichte der Frostupingsbók. *In* Germania. XXXII. 1887. pp. 129-164.

Review: T. f. Rvsk. I. 1888. pp. 147-151, by E. Hertzberg.

Maurer, K. Die Entstehungszeit der älteren Frostupingslög. Aus den Abhandlungen der k. bayer. Akademie der W. I. Cl. XIII. Bd. III. Abth. München 1875. 4°. pp. 84.

Review: Norsk Retstidende. 1875. pp. 317-319, by L. Aubert.

—— Die Eintheilung der älteren Frostupingslög. Kristiania 1887. 8°. pp. 35. Særskilt Aftryk af Historisk Tidsskrift. 2. Række. VI. Bind. [pp. 203-235].

Review: T. f. Rvsk. I. 1888. pp. 142-147, by E. Hertzberg.

Gamli sáttmáli.

The covenant between the Icelanders and the king of Norway, when they submitted to the king in the years 1262-64. The original being lost, the text of the treaty has been the subject of controversy, but it seems now certain (according to Gísli Brynjúlfsson, K. Maurer, B. M. Ólsen, K. Berlin) that it is that printed in Dipl. Isl. I. pp. 620-625 (Ngl. I. pp. 461-462; J. Þorkelsson and E. Arnórsson: Ríkisrétt. Ísl. pp. 1-2; K. Berlin: Islands statsretl. Stilling. 1909. pp. 59-60; Saga-Book of the Viking Club. VI. p. 121; cf. Ólsen: Um uppruna konungsvalds. 1908. pp. 33-45). The other treaty by some writers (Jón Sigurðsson, Jón Þorkelsson) considered to be the "gamli sáttmáli" is the treaty between the Icelanders and King Hákon V. of c. 1300 (Dipl. Isl. I. pp. 661-716; Lovsaml. f. Isl. I. pp. 11-12; Ngl. I. pp. 460-461; J. Þ. and E. Á.: Ríkisrétt. Ísl. pp. 3-9; Safn til sögu Ísl. I. pp. 632-63; the editions of the Jónsbók 1578-1858, etc.).

Berlin, Knud. Islændernes gamle Overenskomst af 1262 og Islands Stilling derefter. *In* Betænking afgiven af den dansk-islandske Kommission af 1907. København 1908, 4°. pp. 69-94. *Icel. version in* Álit hinnar dönsku og íslenzku nefndar frá 1907. 1908. 4°. pp. 69-73.

Jónsson, Jón. Gamli sáttmáli og utauríkismálin. *In* Reykjavík. IX. 1908. pp. 129-130, 133-134 (cf. Þjóðólfur. LX. 1908. pp. 120-121, 123).

Melsteð, Bogi Th. "Eftir gamla sáttmála." *In* Lögrjetta. III. 1908. pp. 115-116, 118, 125-126.

Ólsen, Björn M. Um upphaf konungsvalds á Íslandi. Reikjavík 1908. 8°. pp. 65. *Sep. repr. of* Andvari. XXXIII. 1908. pp. 18-88.

Reviews: Tilskueren. 1908. pp. 817-830 (Et islandsk Skrift om Islændernes "gamle Pagt"), by Knud Berlin;—Þjóðólfur. LX. 1908. pp. 127-128, by Jón Þorkelsson (Verax); reply by Ólsen, *ibid.* pp. 131-132, rejoinder by J. Þ. pp. 136, 139-140.—Two articles by Ólsen appeared in "Reykjavík" IX. 1908. pp. 121-122 (Um gamla sáttmála); p. 137 (Hermálin fir og nú).

— Enn um upphaf konungsvalds á Íslandi. Reikjavík 1909. 8°. pp. (2) + 81 + (1). *Sep. repr. of* Andvari. XXXIV. 1909. pp. 1-81.

Criticism of K. Berlin's Islands statsretl. Stilling. I. 1909. *Review:* Skírnir LXXXIII. 1909. pp. 273-278, by Þorleifur H. Bjarnason.

Gildaskrár.

There are three statutes of Norwegian guilds extant from the period covered here: 1. Of St. Olaf's guild in Sunnhörðaland (the Bartholin statute, from c. 1250. NgL. V. pp. 7-11; Dipl. AMagn. II. pp. 268-272; cf. T. f. Rvsk. III. pp. 428-432); 2. Of St. Olaf's guild in Onarheim (Ny kgl. Sml. 326, 8°. 1394. NgL. V. pp. 11-13; Suhm's Danmarks Hist. XIV. pp. 588-590; cf. T. f. Rvsk. III. pp. 432-436); 3. Of a guild in Niðarós (13th cent.).

Pappenheim, Max. Ein altnorwegisches Schutzgildestatut nach seiner Bedeutung für die Geschichte des nordgermanischen Gildewesens erläutert. Breslau 1888. 8°. pp. (8) + 167 + (1). Gives the full text of the Bartholin statute, pp. 145-159, and of the Onarheim statute, pp. 160-167. *Reviews:* Gött. gel. Anz. 1889. pp. 259-266, K. v. Amira;—Krit. Vjschr. XXXI. 1889. pp. 213-222, by K. Maurer;—Deut. Lit. zeit. IX. 1888. coll. 983-985, by K. Lehmann;—Lit. Cbl. XXXIX. 1888. col. 365, by O. G[jierke];—T. f. Rvsk. II. 1889. pp. 496-499, by E. Hertzberg;—Hist. Zeitschr. LXX. 1893. p. 166, by Fritz Arnheim.

Storm, G. En gammel Gildeskraa fra Trondhjem. In Sproglig-historiske Studier tilegnede C. R. Unger. Kristiania 1896. pp. 217-226, *facsim.*

Reproduced from a vellum-leaf of the second half of the 13th cent., now in the Rigsarkiv, Christiania. *Reviews:* Z. S. f. Rg. XX. 1899. pp. 297-301, by Max Pappenheim;—Ark. f. nord. Filol. XVI. 1899. p. 108, by E. Mogk.

Grágás.

The laws of the Icelandic commonwealth up to 1271. The writing of the Icelandic laws was first begun 1117-18, and that written at that time was called after the leading men "Hafliðaskrá" or "Bergþórslógg"; the name "Grágás" as applied to the Icelandic laws dates from the

16th cent., that name originally (1190) being that of a codex of the Frostupingslög. The contents of the Grágás, as now preserved, are probably in the main from the 11th and 12th cent. It is preserved in two different codices: Konungsbók (Codex regius) from c. 1250 (Gl. kgl. Sml. 1157 fol.; facsim. Kálund's Palæogr. Atlas. 1905. No. 15); and Staðarhólsbók (Codex Arnarnag-næus) from c. 1260-70 (AM. 333 fol.; facsim. Kálund's P. A. 1905. No. 16, where also is reproduced as No. 2. AM. 315D fol., a fragment of the 12th cent.).—See also: Kristin-réttr Grágásar;—Tfundarlög;—Vígslóði.

Hin forna lögbók Íslendinga sem nefnist Grágás. Codex juris Islandorum antiqvissimus, qvi nominatur Grágás. Ex duobus manuscriptis pergamenis (quæ sola supersunt) Bibliothecæ Regiæ et Legati Arnæ-Magnæani, nunc primum editus. Cum interpretatione latina, lectionibus variis, indicibus vocum et rerum p.p. Præmissa commentatione historica et critica de hujus juris origine et indole p.p., ab J. F. G. Schlegel conscripta. Pars I-II. Havniæ (sumptibus Legati Arnæmag-næani) 1829. 2 vols. 4°. pp. clxix + 505 + (3), *facsim.*; pp. (4) + 410 + 133 + (2), 3 *tbls.*

Contents: vol. i., preface by the members of the Commission, pp. v-xiii; Commentatio historica et critica de Codicis Grágás origine, nomine, fontibus, indole et fatiis, auctore J. F. G. Schlegel, pp. xiv-clviii; Sententia F. Magnusen de origine appellationis "Grágás" codici cum vetusto Norvegico tum Islandico indita, p. clx; Conspectus codicum manuscriptorum juris Islandici dicti "Grágás", qvem confecit Thordo Sveinbjörnssen, pp. clx-clxiii; Descriptio Codicum pergamenorum, regii et Magnæani, jus Islandicum Grágás dictum conplectentium a C. C. Rafn danice confecta, et a J. F. G. Schlegel latine reddita, pp. clxiv-clxv; preface from Cod. AM. with prefatory note by Schlegel, pp. clxvi-clxix; text (Icel. with Latin version), pp. 1-505; Addenda et corrigenda, pp. (2)-(3);—vol. ii., text (Icel. and Latin), pp. 1-410; Index verborum et phrasium rariorum, pp. 1-100; Index materiarum rerumque, pp. 101-133; Addenda et corrigenda, p. (1). The edition as well as the translation is the work of Þórður Sveinbjörnsson; the Kristinréttr is excluded. *Reviews:* Gött. gel. Anz. 1830. pp. 1897-1903, by J. M. L[apenberg];—Allgem. Hall. Lit. Zeit. 1832. I. Nos. 9-11, by W. E. Wilda;—(Berliner) Jahrb. für wissenschaftl. Kritik. 1832. I. coll. 422-430, 433-440, by G. Homeyer;—Journal des Savans. 1831. pp. 193-206, 369-277, by J. M. Pardessus, also sep. repr. 4°. pp. 22;—Morgenbladet (Christiania). XVI. 1834. No. 22, by Henrik Steenbuch; reply by Þórður Sveinbjörnsson in Kjöbenhavnsposten. VIII. 1834. Nos. 179-182 (Berigtigelser til en Artikel i det norske Morgenblad om den islandske Lov- og Retsbog "Graagaasen"), pp. 711-714, 715-716, 719-721, 723-724.

Extracts, with French version, containing the maritime laws (Farmannalög), in Pardessus' Collection. III. pp. 55-67.

Grágás, Islændernes Lovbog i Fristatens Tid, udgivet efter det kongelige Bibliotheks Haandskrift og oversat af Vilhjálmur Finsen, for det nordiske Literatur-Samfund. I-II. Del. Text I-II. III-IV. Del. Oversættelse I-II. Efterskrift. Kjöbenhavn [1850] 1852-1870. (Nordiske Oldskrifter. XI. XVII. XXI.-XXIII). 4 vols. 8°. pp. (2) + 250; (2) + 252; (2) + 248; (2) + 228.

The text of Codex regius with Danish translation. As appendix to the text in *vol. ii.* are printed: AM. 315 fol. Littr. D, B, and C. pp. 219-234; AM. 347 fol., pp. 235-252.—*Review*: Krit. Übersch. VI. 1859. pp. 113-115, by K. Maurer.

Grágás efter det Arnamagnæanske Haandskrift Nr. 334 fol., Staðarhólsbók, udgivet af Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat [ved Vilhjálmur Finsen]. Kjöbenhavn 1879. 8°. pp. (8) + xxxv + (2) + 538 + (2).

Reviews: Germania. XXV. 1880. pp. 232-240, by K. Maurer;—Nord. tidskr. (Letterst.) 1880. pp. 78-82, by Gustav Storm.

Grágás. Stykker, som findes i det Arnamagnæanske Haandskrift Nr. 351 fol. Skálholtsbók og en Række andre Haandskrifter, tillige med et Ordregister til Grágás, Oversigter over Haandskrifterne og Facsimiler af de vigtigste Membraner, udgivet af Kommissionen for det Arnamagnæanske Legat [ved Vilhjálmur Finsen]. Kjöbenhavn 1883. 8°. pp. (4) + lvi + 716, 6 *facsim.*

Contents: Forerindring, pp. iii-xxxv; Fortegnelse over det haandskriftlige Materiale, pp. xxxvi-lvi; Indholdsfortegnelse; Kristinna laga þáttir (1. AM. 351 fol., Skálholtsbók; 2. AM. 346 fol., Staðarfella-bók; 3. AM. 347 fol., Belgdalsbók; 4. AM. 135. 4to, Arnarbælisbók; 5. AM. 158B. 4to; 6. AM. 50. 8vo; 7. AM. 173C. 4to; 8. AM. 181. 4to; 9. AM. 148. 4to; 10. M. Steph. 17. 4to), pp. 1-375; Reka-þáttir efter AM. 279A. 4to, Þingeyrabók, pp. 377-407; Uddrag af Grágás, som findes i yngre Haandskrifter (1. AM. 125A. 4to; 2. AM. 58. 4to; 3. Troilsbók), pp. 409-443, 716; Tillæg: 1. AM. 315A. fol., pp. 447-454; 2. AM. 173D. 4to, pp. 455-461; 3. AM. 624. 4to, p. 462; 4. AM. 136. 4to, Skinnastaðabók, pp. 463-466; 5. AM. 125A. 4to (Uddrag af Járnsíða), pp. 467-473; 6. Enkelte Stykker af Konungsbók (Gl. kgl. sml. 1157 fol.), med Angivelse af, hvorledes de ere anførte i Membranen, pp. 474-489; 7. De mindre afskaarne Stykker af AM. 315 C. fol., med nærmere Meddelelse om, hvorledes de antages at burde læses, og om den Text, hvorfra de maae antages at hidrøre, pp. 490-501; 8. F. Magn. 161. 4to, pp. 502-507; 9. Gl. kgl. Sml. 1812. 4°, p. 716; Register og Oversigter: 1. Register over samtlige udgivne Haandskrifter af Grágás eller Dele af den, med Anførsel af deres Inndeling i Afsnit og Capitler, pp.

511-532; 2. Sammenstillende Oversigt over Indholdet af samtlige udgivne Haandskrifter af Grágás eller Dele af denne, pp. 533-567; 3. Fortegnelse over Bestemmelser, som i Haandskrifterne ere anførte ufuldstændigt, navnlig med Begyndelsesordene, eller med Begyndelses- og Slutningsordene, idet der herved maa antages at være henvist til et Sted i samme Haandskrift eller i et andet nu tilværende Haandskrift, hvor Bestemmelsen har været anført fuldstændig, pp. 568-571; 4. Fortegnelse over Bestemmelser, som i Haandskrifterne, enten i Margen eller i Capiteloverskrifterne, ere betegnede som nye Love (nýfmæli), pp. 572-575; 5. Register over Steder og Navne, som findes anførte i Texterne af de udgivne Haandskrifter, pp. 576-578; 6. Ordregister, pp. 579-714; Rettelser og Tilføininger, pp. 715-716.—*Reviews*: Deut. Lit. zeit. IV. 1883. coll. 1473-74, by K. Lehmann;—Lit. Cbl. XXXV. 1884. col. 26, by E. Mogk;—The Academy. XXVII. 1885. p. 13, by F. V. Powell;—Nordisk Revy. I. 1883-84, coll. 413ff., by R. Arpi;—Krit. Vjschr. XXVIII. 1886. pp. 66-68, by K. Maurer.

Arpi, Rolf. Till "Grágás" ["fé óborit"]. In Uppsalastudier tillegnade Sophus Bugge 5. jan. 1893. Uppsala 1892. pp. 21-23.

Bley, A. Zur erklärung der ausdrücke *næsta bræðra*, *annara bræðra*, *priðja bræðra*. In Zschr. f. deut. Philol. XLII. 1910. pp. 417-421.

Briem, P. Um Grágás. In Tímarit hins íslenzka Bókmenta-félags. V. Reykjavík 1885. pp. 133-226.—*Also sep. repr.* 8°.

Einarsson, Baldvin. Bemærkninger om den gamle islandske Lov Graagaasen. In Juridisk Tidsskrift. XXII. Bd. Kjöbenhavn 1834. pp. 1-146, 277-360.

With notes by Þórður Sveinbjörnsson.

Finsen, Vilhj. Fremstilling af den islandske Familieret efter Grágás [Priis-Afhandling]. In Annaler for nord. Oldk. og Hist. 1849. pp. 150-331; 1850. pp. 121-272.

— Om de islandske Love i Fristatstiden. I Anledning af Konrad Maurer's Artikel "Graagaas" i Allgemeine Encyclopädie der Wissenschaften und Künste. Særskilt Aftryk af Aarbøger for nord. Oldk. og Hist. 1873. [pp. 101-250]. Kjöbenhavn 1873. 8°. pp. (2) + 150.

Cf. Jón Þorkelsson's article in "Víkverji." I. 1873: Tala dómenda í fjórðungsdómum á alþingi, pp. 98-99, 102-103, and Finsen's reply, *ibid.* pp. 153-155.—*Reviews*: Norsk Retstid. 1874. pp. 645-646;—Germania. XIX. 1874. pp. 103-104, by K. Maurer.

—— Om Texten paa et Par Steder i Grágás. *In* Ark. f. nord. Filol. II. 1885. pp. 152-158.

A reply to Ólsen's article "Til Graagaasen."

Kempe, Arvid. Studier öfver isländska juryn enligt Grágás. Akademisk afhandling. Lund 1885. 4°. pp. (2) + 70 + (2).
Sep. repr. of Lunds Universitets Årsskrift XXI.—*Reviews*: Krit. Vjschr. XXVIII. 1886. pp. 80-89, by K. Maurer;—Deut. Lit. zeit. V. 1885. coll. 1715-16, by K. Lehmann.

Klostermann, August. Deuteronomium und Grágás. Rede. Kiel 1900. 8°. pp. 25.

—— Der Pentateuch. Beiträge zu seinem Verständnis und seiner Entstehungsgeschichte. Neue Folge. Leipzig 1907. 8°. pp. iii + 583.

See: Deuteronomium und Grágás, pp. 348-428.

Maurer, K. Graagaas. *In* Ersch u. Grubers Allgemeine Encyclopädie der Wissenschaft und Künste. I. Section. 77. Theil. Leipzig 1864. 4°. pp. 1-136.

Review: Krit. Vjschr. VII. 1865. pp. 56-75 (Zur nordischen Rechtsgeschichte), by Fr. Rive. Cf. V. Finsen's Om de isl. Love. 1873.

—— Über das Alter einiger isländischer Rechtsbücher. *In* Germania. XV. 1870, pp. 1-17.

Merker, Paul. Das Strafrecht der altisländischen Grágás. Inaugural-Dissertation, Heidelberg. Altenburg 1907. 8°. pp. 98 + (2).

Ólsen, B. M. Til Graagaasen. *In* Ark. f. nord. Filol. I. 1883. pp. 298-301.

Notes on Grágás. 1852. §47. p. 83⁵⁻¹⁷; and 1879. §435, pp. 504¹⁷-505².—*See*: V. Finsen's reply, *ibid.* II. pp. 152-158.

—— Runerne i den oldisländske literatur. Köbenhavn 1883. 8°. pp. (8) + 140 + (2).

See especially: Lovene og modersmålet, pp. 16-20; Et islandsk diplom [Um rétt Íslendinga í Noregi], pp. 129-140. *Review*: Ark. f. nord. filol. II. 1885. pp. 172-176, by G. Storm.

Schlegel, J. F. W. Om den gamle Islandske Lov-og Retsbog, kaldet "Graagaas," dens Oprindelse, Navn, Kilder, indvortes Bestaffenhed og store Vigtighed i flere Henseender, i Anledning af dens første trykte Udgave. *In* Nord. Tidsskr. for Oldkyndighed. I. 1832. pp. 109-149.

Review: Dansk Litt.-Tid. 1832. pp. 341-348.

Gulapingslög hin eldri, or Gulapingsbók.

The text of this law in its most complete form (Codex Rantzovianus, Univ. Libr. Copenhagen; facsim. Kálund's *Palæogr. Atlas* 1905. No. 41) represents the revision of 1164; there is only one fragment showing an older recension (AM. 315F, fol.) It is probable that the Gulapingslög were first written down sometime before or about 1100. King Magnús lagabætir revised the Gulapingsbók, and in that revised form it was accepted by the people in 1267, but that recension is now lost with the exception of the Kristinréttir, which is known as Gulapingskristinréttir hinn yngri (see: Kristinréttir Magnús lagabætis).—For Gulapingslög hin yngri, see: Landslög hin nýju.

In NgL. I. 1846. pp. 1-118; II. 1848. pp. 495-500; IV. 1885. pp. 3-19.

Text from Codex Rantzovianus (Don. var. 137, 4° from c. 1300, in Univ. Libr., Copenhagen), pp. 1-110; fragments, AM. 315 fol., pp. 111-118.—In vol. ii. are reproduced fragments of a 12th cent. codex in the Rigaarkiv, Christiania; in vol. iv. the fragments AM. 315 fol., AM. 146, 4°, and Perg. Cod. No. 317, 4° (Univ. Libr., Christiania), etc.

Den Arnamagnæanska handskriften 315F. a. Av Anton Karlgren. Uppsala 1904. (Upps. Univ. Årsskr. 1905. Filos., språkv. och hist. vetensk. 2.) 8°. pp. (2) + 15 + (1).

DANISH.—Kong Hagen Adelsteens Gule-Tings Lov. Med adskillige af de Følgende Christne Kongers, I sær Kong Olufs den Helliges, Kong Magni Boni, Kong Oluf Kyrres og Kong Magni Erlingsens Tillæg og Forbedring. *In* Paus's Samling. I. 1751. pp. (12) + 256.

Lind, E. H. Værsifikation i Gulatingslagen. *In* Uppsalastudier tillegnade Sophus Bugge 5. jan. 1893. Uppsala 1892. pp. 140-151.

Maurer, K. Die Entstehungszeit der älteren Gulapingslög. Aus den Abhandlungen der k. bayer. Akademie der W. I. Cl. XII. Bd. III. Abth. [pp. 109-170]. München 1872. 4°. pp. 74.

Review: Norsk Retstid. 1873. pp. 406-407, by L. Aubert.

Gullfjöldur. See Frostupingslög.

Hafiðaskrá. See Grágás.

Hákonarbók.

A title applied in the 17th cent. to Járnsíða (*q. v.*), based on the erroneous supposition that it was given by King Hákon IV.

Háländsdals kirkjuskrá.

Inventory of the church of Háländsdalr, Sunnhörðaland, Norway, of 1306.

Bing, Just. Norges ældste kirkeinventar. Et arkivfund. In Bergens Museums Aarbog. 1909. 2. Hefte. Bergen 1910. 8°. pp. 5, 1 *facsim.*

Hirðskrá.

Issued by King Magnús lagabætir between 1274 and 1277; it is based on an older code probably penned during the reign of King Sverrir. The Hirðskrá was abolished by King Frederick II's Gaardsret of 1562.

Hird-Skraa Vdi ded gamle Norske Sprok, retteligen ofversat paa Danske, Med de gamle Ords Forklaring, oc merkelige Antegnelser til hvert Capitel, Sammenskrefven oc til Tröken befordred, Af Jens Dolmar. Cum Gratia & Privilegio Ser. Reg. Majest. Kiöbenhafn, Trökt hos Henrick Göde, Kongl. Maj. oc Univ. Bogtr. Anno M DC LXVI. 4°. pp. (24) + 356 + (24).

Contents: t.-f.; dedicatory letter to the King (Frederick III) from Dolmer, pp. (3)-(8); Arild Hvitfelds Portale, pp. (9)-(18); Register ofver Capitlernes Indhold, pp. (19)-(23); Merk Læsere, p. (24); text with Danish version and notes, pp. 1-356; Gamle Norske Ord, som endnu brugelige ere, eller kunde bruges i Danske Sprock, pp. 356-(4); Gamle Norske Ord, som findis heer i Hirdskraan, med deres Vdtydning, pp. (5)-(15); Register ofver Hird-Skraa, pp. (15)-(21); De grofveste errata, pp. (22)-(23).

Jus aulicum antiqvum Norvagicum Lingvâ antiqvâ Norvagicâ Hird-Skraa vocatum à Jano Dolmero Dano in Lingvam Danicam & Latinam translatum notisque Danicis & Latinis illustratum, cujus versio & illustratio Danica unâ cum textu Norvagico Haffniæ An. 1666, vivo adhuc Autore, edita est: Versio veró & illustratio Latina nunc primûm post mortem Autoris in lucem prodit curis & sumptibus Petri Joh. Resenii à qvo huic Juri Aulico Norvagico adjungitur Jus aulicum antiqvum Danicum Witherlags Rætt dictum cum versione Danicâ & Latinâ ac notis prædicti Resenii. Haffniæ, Literis Georgii Gödiani, Reg. Majest. Typog. An. Chr. M. DC. LXXIII. 4°. pp. (28) + 726 + (4).

With the bastard-title: "Leges antiqvæ aulicæ Norvagorum et Danorum ex Bibliothecâ Petri Johan Resenii." *Contents:* t.-ff.; the Dolmer ed. of 1666 (for the contents of which see above), pp. (5)-(28), 1-379; Jani Dolmeri Præfatio ad Lectorem, pp. 381-382; Index capitum, pp. 383-391; Jus aulicum (Latin version with notes following each chapter), pp. 391-543; Canuti II cognomento Magni . . . Jus aulicum antiqvum Danicum idiomate antiquo Danico Witherlags Rætt . . . studio & operâ P. I. Resenii, pp. 545-726; Errata, pp. (1)-(3).—Concerning

Dolmer, see: Storm's essay in (Norsk) Hist. Tidsskr. 2. R. IV. Bd. 1884. pp. 114-128.

Hirdskraa, udgiven af Kong Magnus Haakonssön. *In* NgL. II. 1848. pp. 387-450.

Text from AM. 323 fol. (14th cent.)

Hirdskraa i fotolithografisk Gjengivelse efter Tönsbergs Lovbog fra c. 1320. Udgivet for det norsk historiske Kildeskriftfond [ved Gustav Storm]. Christiania 1895. 4°. pp. (4), 23 *facsim.*
Reviews: Lit. Cbl. XLVII. 1896. col. 745, by E. Mogk;—The Athenæum. 1896. I. p. 249.

DANISH.—Den Norske Hirdskraa, Eller Gaards Ræt, Huor aff forfaris kand, Huorledis Rigit vdi fordum dage vaar skickit. Oc huorledis Kongerne vdi de dage haffue huldit Hoff. Oc huad huer Hoffsindere, Oc andre Vndersaatte deris Kald oc Embede haffuer verit, Saa mange som haffuer hafft nogen Bestilling. Vdset aff Gammel Norske paa Danske. Prentet i Kiöbenhaffn, Aff Matz Vingaard, 1594. 4°. pp. (124).

Contents: t.-f.; Til Læseren (by the translator, Arild Hvitfeldt), pp. (3)-(8); Register, pp. (9)-(12); text (Her begyndis Hirdlaugen), pp. (13)-(124).

SWEDISH.—Thet Norreske Herde Skrå eller Gårdzrätt, Hwarvthaff förnimmas kan, huruledes Rijket vthi fordom Dagar warit ordnat. Och huruledes Konungarna vthi theras tijdh hafwa hållit hoff, Sampt Hwadh hwars Hoffsinnare och andre Vndersåters Kall och Embete warit, så många som någhon Beställning hafwa hafft. Aff Danskan vthsatt på Swensko. Tryckt i Stockholm, hoos Ignatium Meurer, åhr 1648. 8°. pp. (16) + 84 + (4).

Contents: t.-f.; dedicatory letter from the printer, pp. (3)-(4); Arndt [1] Huitfeldt Företal på thenna Gårdzrätt, pp. (5)-(13); Taflan, pp. (14)-(16); text, pp. 1-84; Vthtydning öfwer the Ord som i denne Heerdelagh nempnas, och nu icke i dageligh brwk äre, pp. 84-(3).—The translation is by Johan Bureus.

Anchersen, Hans Peder. Jus publicum et feudale veteris Norvegiæ ex antiquo jure aulico Hirdskraa, in compendium et systema redactum, disputatione inaugurali publica . . . tuetur Johannes Petrus Anchersen, respondente Andrea Rejersen. Hafniæ 1736. 4°. pp. (2) + 31.—*Repr.* in his *Opuscula minora*, ed. a G. Oelrichs. Bremæ 1775. 4°. pp. 1-26.

— *Commentatio juridico-historica de hospitibus Norvegiæ veteris, in jure publ. Norv. Gestir appellatis, ad capp. XLII-XLV legis aulicæ Hirdskraa dictæ. Dissertationis anniversariæ loco proposita a Joh.*

Petro Anchersen, defendente Jano Munthe. Hafniæ 1762. 4°. pp. (2) + 54.—*Repr. in his Opuscula minora.* 1775. pp. 27–80.

Járnsíða.

A law-code for Iceland, by King Magnús lagabætir, accepted by the Alþing 1271–73; it was in force until 1281. The name (Ironside) is probably derived from its covers. The name "Hákonarbók," which since the 17th cent. has been applied to it, is based on the false belief that it was given by King Hákon (IV.) Hákonarson.

Hin forna lögbók Íslendinga sem nefnist Járnsíða eðr Hákonarbók. Codex juris Islandorum antiquus, qui nominatur Jarnsida seu Liber Hæconis. Ex manuscripto pergameno (quod solum superest) Legati Arnæ-Magnæani editus. Cum interpretatione latina, lectionibus variis, indicibus vocum et rerum p. p. præmisso historico in hujus juris origines et fata tentamine, a Th. Sveinbjörnsson conscripto. Havniæ (sumptibus Legati Arnæmagnæani) 1847. 4°. pp. (2) + x + xxxi + 191 (*wrongly* 291) + (3), 1 *facsim.*

Contents: preface, pp. iii–vi; Conspectus fontium legis Jarnsidæ, pp. vii–ix; Index nominum proprium, p. x; Historicum tentamen, pp. i–xxi; Conspectus codicum, qui huic Jarnsidæ editioni inservierunt, pp. xxii–xxvii; Kapitula registr, pp. xxviii–xxxiv; text (with Latin version), pp. 1–136; Index vocum et phrasium rariorum, pp. 137–181; Index sistens res et materias, pp. 182–191; Addendum, Corrigenda, p. (2).—Ed. and transl. by Þ. Sveinbjörnsson.

Kong Haakon Haakonssöns islandske Lov. (Hákonarbók). *In* NgL. I. 1846. pp. 259–300; V. 1895. pp. 13–15.

The extract in vol. v. is from AM. 125a, 4°. (c. 1600), which also is printed in the 1883 ed. of Grágás, pp. 467–473.

Jónsbók.

King Magnús lagabætis second law code for Iceland, composed chiefly on the model of his Landslög, with special provisions for peculiar Icelandic conditions. The chief adviser in the composition of the code was the Icelandic lawman Jón Einarsson, hence the name Jónsbók. It was accepted by the Alþing 1281, and forms the basis for the legislation of modern Iceland. Preserved in a great number of MSS.; facsim. of AM. 134, 4° (14th cent.) in Kálund's Palæogr. Atlas. 1905. No. 36.

Lögbok Íslendinga, Hueria saman Hefur Sett Magnus Noregs Kongr, Loffligar minningar, So sem hans Bref og Formale vottar. Yferlesin Epter þeim Riettustu og ellstu Lögbokum sem til hafa feingizt. Og Prentud epter Bon og Forlage Heidarligs Mans Jons Jonssonar Lögmans. 1578. *At end:* Pryckt a Holum i hiallta Dal af Jone Jons syne Pann Fyrsta Dag Maij. Manadar Año Dō. 1578. 8°. pp. (552); *sigs.* A–P, Aa–Ll⁴; *lines* 1, 6, 7 and 11 of title-page in red.

Contents: t.-f. (on reverse a wdct.); Magnus Kongs Bref, pp. (3)-(8); text, pp. (9)-(468); Registrur, pp. (469)-(509); pp. (510)-(512) blank; Riettar Bætur, pp. (513)-(544); Kong Christians Bref og Riettarbot Vm Skilgietning Presta Barna, pp. (545)-(546); Hier epter fylgia nockrar Sierligar Laga greiner vm hueriar at ei saman ber öllum Lögbokum, pp. (547)-(549); colophon p. (550); blank leaf. For description of this ed. see Ólafur Halldórsson's introduction to the ed. of 1904. pp. **xxi-xxv**, and W. Fiske's Bibliographical Notices. I. (1886), p. 1. For a description of a copy printed on parchment see Molbech's Nord. Tidsskr. III. 1829. p. 566.—The Jónsbók ed. of 1580 is identical with the preceding one, with these exceptions: a new t.-p. which differs from the preceding ed. in there being no red lines and "Heidarlegs" stands for "Heidarlígs", the reverse is blank; f. 2 of sig. A and f. 1 of sig. B. are also reset; in various places marks are printed in the margin; sig. Ll contains 5 printed ff., the first of which is identical with that of the preceding ed., the 2d contains "Til Lesarans", and 3d (obverse) to 5th (reverse) contain emendations (Hier epter fylgia hinar sierlegöstu Laga greiner, Huar vm þessare Bok ber eigi saman við adrar Lögbækur) followed by the date: 1580.—The 1582 edition has a t.-p. identical with that of the preceding one, excepting 1578 is replaced by 1582; sigs. A P, Aa-Ll⁴; type, initials, tail-pieces, etc. are different; it is probably printed at Núpufell, and is a reprint of the first ed. with some alterations; no complete copy of this edition is now known. (Cf. Ólafur Halldórsson's introduction, pp. **xxiv-xxv**).

Hier Hefur Lögbok Islendinga, Hvöria samann hefur sett Magnus Noregs Kongur, (Löflegar Minningar) So sem hanns Bref og Formale vottar. Prentud að Niju a Hoolum i Hiallta D. Af Marteine Arnoddssyne, Anno 1707. 8°. pp. 479 + (113).

Contents: t.-p. in red and black, on reverse a wdct. representing "Ólafur Har. S. Noregs Kongur, hinn Helge"; Magnus Kongs Bref, pp. 3-8; text, pp. 9-444; Riettarbætur utgiefnar af Noregs Kongum (i-xvi, and Kong Christians Bref), pp. 445-479; Registrur, pp. (1)-(31); Registrur epter ABC, pp. (32)-(100); Nockrar Greiner þær ed þessare Bok ber ei samann við adrar, etc. pp. (101)-(106); Til Lesarans, signed B. Th. S. (Bishop Björn Þorleifsson), pp. (106)-(109); Errata p. (111); final page blank.—The sig. Hh has only 7 leaves; in the copy of the Royal Library, Copenhagen, a MS. leaf is inserted after Hh 7 containing "Odals Capitul." The text of this ed. is printed after the ed. of 1580.

Lögbok Islendinga, Hvöria samann hefur sett Magnus Noregs Kongur, (Löflegar Minningar). Prentud að Niju a Hoolum i Hialltad: Af Marteine Arnoddssyne, Anno 1709. 8°. pp. 479 + (89).

Contents: t.-f. on reverse the wdct. of King Olaf; Magnus Kongs Bref, pp. 3-8; text, pp. 9-444; Riettarbætur, pp. 445-479; blank page; Registrur epter ABC, pp. (2)-(70); Nockrar Greiner, *etc.*, pp. (70)-(83); Lectori candido et æqvo S., by Bishop Björn, pp. (84)-(88); Errata, p. (89). A reprint of the preceding ed. with a few new variants in the notes (Nockrar Greiner).

Extracts with French version: Farmannalög, in Pardessus' Collection. III. 1834. pp. 67-88.

Lögbók Magnúsar konungs, Lagabætis, handa Íslendingum, eður Jónsbók hin forna; lögtekin á alþingi 1281. Útgefandi Sveinn Skúlason. Akureyri 1858. 8°. pp. xxxii + 325 + (1). Follows the text of the ed. of 1709. *Contents*: t.-f.; Til lesendanna, pp. iii-vi; Nokkrar athugasemdir um núverandi gildi Jónsbókar, og um löggjöf Íslands yfirhöfuð (by J. P. Havstein and Eggert Briem), pp. vii-xxi; Registr yfir báka og kapítula, pp. xxii-xxx; Athugasemd, pp. xxxi-xxxii; Prologus (Bréf Magnús konungs), pp. 1-4; text, pp. 5-242; Réttarbætur o. s. frv. (1262-1551), pp. 243-277; Alþingis samþykktir, o. s. frv., pp. 277-280; Almennt efnis registur, pp. 281-325; Prentvillur og leiðréttingar.—*Cf.* Norðri. VI. 1858. pp. 6-7;—Krit. Vjschr. IV. 1862. pp. 425ff., by K. Maurer.

In NgL. IV. 1885. pp. 183-340.

Ed. from Gl. kgl. sml. 3268, 4°. (c. 1300)—The réttarbætur of July 15. 1294, June 23. 1305, and June 14. 1314 are appended, pp. 341-354.

Jónsbók Kong Magnus Hakonssons Lovbog for Island vedtaget paa Altinget 1281 og Réttarbætur de for Island givne Retterböder af 1294, 1305 og 1314. Udgivet efter Haandskrifterne ved Ólafur Halldórsson. Köbenhavn 1904. 4°. pp. (4) + lxx + (2) + 319 + (1).

Critical edition based upon AM. 351 fol. (Skálholtsbók eldri, a vellum from c. 1360). *Contents*: t.-f.; preface; Indledning, pp. i-xxxix; Forkortelser, pp. xxxix-xl; Haandskriftsfortegnelse, pp. xli-lvii; Indholdsfortegnelse med Kildeangivelse, pp. lviii-lxx; half-title; text, pp. 1-280; Réttarbætur, pp. 281-300; Ordregister, pp. 301-318; Person- og Stednavne, p. 319; Trykfeil.—*Reviews*: Ark. f. nord. Filol. XXII. 1906. pp. 198-200, by K. Lehmann;—Lit. Cbl. LVI. 1905, coll. 249-251, by [Aug Ge]bh[ardt];—Þjóðólfur. LVI. 1904. pp. 165, 177, by Jón Þorkelsson.

DANISH.—Den Islandske Lov, Jons Bogen, udgiven af Kong Magnus Lagabætir Anno 1280. Af det gamle Norske udi det Danske Sprog oversatt, og nöye confereret med gamle Manuscriptis, variantes lectiones tilsatte, samt næsten ved hver Mening henviist til Christian IV. og Christian V. Norske Love. Hvortil er föyet den saa kaldede Store Dom og et

tredobbelt Register, over Bogen selv, Rette-Böderne, og de gamle Ord som enten henvises til de brugelige Norske Love, eller ere her forklarede. Kiöbenhavn 1763. 8°. pp. (16) + 414 + (122).

Translated from the text of 1709 by Egill Þórhallason (Egel Thorhallesen). *Contents*: Portale, pp. (3)-(16); Kong Magni Brev, pp. 1-5; text (Jónsbók), pp. 6-355; Rette-Böder (I-XVI and Kong Christiani Brev, also I-XVIII additional ones), pp. 356-404; Den store Dom (July 2, 1564), pp. 405-414; indices, pp. (1)-(120); Observanda, p. (121). *Review*: Kiöbenhavnske Nye Tidender om lærde Sager for Aaret 1765. No. 18. pp. 201-207, by Hannes Finnsson.

Hr. Egil Thorhallesens nödvendige Forsvar for den ved ham forfattede danske Oversættelse af Jons Bogen, imod de, i de Kiöbenhavnske Lærde Tidender af Mr. Hannes Finnssens indrykkede meget ufordeelagtige Anmærkninger, med Anmærkningerne selv tilföyede; at enhver lærd og fornuftig Læsere kan holde dem imod Svaret, og selv see hvad Grund der kand være paa begge Sider. Kiöbenhavn 1765. 8°. pp. 40. *Reviewed in* Kiöbenhavnske nye Tidender om lærde Sager. 1765. No. 30. pp. 297-302, by H. Finnsson.

Nogle Anmærkninger til Jons-Bogens Danske Oversættelse i sær Angaaende det, i de Lærde-Tidender No. 30, lastede Forsvars-Skrift og en Deel urigtig angrebne Stæder i den benævnte Oversættelse For at udvikle den indviklede Sandhed. Fremsat af en Vedkommende Magnus Olafsen [Ólafsson]. Kiöbenhavn 1765. 8°. pp. 24 +

Vidalín, Páll. Stutt ágríp af Glóserunum yfir Forn-yrði Lög-bókar Islendinga, samandregit og inngefit til þess Islenska Lærdómslista Felags af Th. S. Liliendal. Kaupmannahöfn 1782. 8°. pp. 44 + 24 + 31 + 8 + 36 + 56. *Sep. repr. of* Rit þess ísl. Lærdómslistafélags. II. 1781. pp. 97-138; III. 1782. pp. 230-254; IV. 1783. pp. 252-282; V. 1784. pp. 259-267; VI. 1785. pp. 117-151; VII. 1786. pp. 210-247; VIII. 1787. pp. 214-231.

—— Skýringar yfir Fornyrði Lögbókar þeirrar, er Jónsbók kallast. Reykjavík 1854. 8°. pp. (2) + lxiv + x + (2) + 658.

Edited by Þórður Sveinbjörnsson; publ. in parts, the first appeared 1847. The biography of Vidalín by the editor precedes the text.

Konunga-erfðalög Magnús Erlingssonar and his Privilegium til Niðaróskirkju.

The law of King Magnús Erlingsson about the royal succession and the election of king, of the year 1163, is embodied in the kristinrétt of the Gulapingslög (NgL. I. pp. 3-4) and in one recension of that of the

Frostupingslög (NgL. IV. pp. 31-32). King Magnús' letter of the same year giving his crown to St. Olaf and other privileges to the Niðarós church, is now extant only in the form it obtained through forgeries in the time of Archbishop Jörundr (1288-1309); printed in Dipl. AMagn. II. pp. 8-10;—NgL. I. pp. 442-444;—Dipl. Isl. I. pp. 226-230.

Hertzberg, E. Den förste norske Kongekroning, dens Aarstal og ledsagende Omstændigheder. *In* (Norsk) Hist. Tidskr. 4. R. III. Bd. 1904. pp. 29-171.

Maurer, K. Norwegens Schenkung an den heiligen Olaf. Aus den Abhandlungen der k. bayer. Akademie der W. I. Cl. XIV. Bd. II. Abth. [pp. 67-156]. München 1877. 4°. pp. 92. *Reviews*: Lit. Cbl. XXIX. 1878. coll. 768-769;—Hist. Zeitschr. XL. 1878. pp. 199-202, by Ph. Zorn;—Gött. gel. Anz. 1878. pp. 494-502, by F. Rive.

Storm, G. Magnus Erlingssöns Lov om Kongevalg og Løfte om Kronens Ofring. (Forhandlinger i Videnskabs-Selskabet i Christiania 1880. Nr. 14). Christiania 1881. 8°. pp. 16.

——— Om Magnus Erlingssöns Privilegium til Nidaros Kirke 1164. Videnskabselskabets Skrifter II. Hist.-filos. Kl. 1895. No. 2. Christiania 1895. 8°. pp. 28.

Konunga erfðatal og ríkisstjórn.

The ordinance regarding changes in the royal succession, etc., issued by King Hákon V., Sept. 9 (16), 1302. *In* NgL. III. 1849. pp. 44-55 from Cod. Tunsbergensis (Ny kgl. Sml. 1642. 4°).

Konga-erfda ok ríkis stjórn sive successio Regia et regni administratio. Ex illustriss. Biblioth. Suhmiana cum versione latina, et lectionum varietate hactenus nunquam edita publici jvris facit Grimus Jonæ Thorkelin Isl. Hafniæ MDCCLXXVII. 8°. pp. xvi + 47 + (1).

Reviews: Nye kritiske Tilskuer. 1777. No. 14. coll. 105-107, by M.;—Nye kritiske Journal. 1777. No. 23. coll. 177-179, by Jacob Baden.—Kiöbenhavnske nye Efterretninger om lærde Sager. 1781. No. 34. pp. 533-534.

Keyser, R. Brudstykker af Kong Haakon V Magnussöns Historie. *In* Norsk Tidskr. f. Vidensk. og Litt. I. 1847. pp. 1-24.

Konungsbók (Codex regius). *See* Grágás.

Kristinréttir Árna biskups, or Kristinréttir hinn nýi.

Written by Árni Þorláksson, bishop of Skálholt (1269-98), during the winter 1273-74, and passed by the Alþing 1275 with the omission of a few chapters, as law for the two Icelandic dioceses; the ordinance of Oct. 19. 1354 refers therefore probably only to certain clauses in the law, but not to the whole code (Maurer: Yfirlit. 1899. pp. 23-36, by Páll Briem).

Jus ecclesiasticum novum sive Arnæanum constitutum anno Domini MCCLXXV. Kristinnrettr inn nýi edr Arna biskups. Ex mss. Legati Magnæani cum versione latina, lectionum varietate, notis, collatione cum jure canonico, conciliis, juribus ecclesiasticis exoticis, indiceque vocum primus edit Grimus Johannis Thorkelin Isl. Hafniæ MDCCLXXVII. 8°. pp. xv + (3) + 256 (2), *facsim.*

Text based upon AM. 350 fol. (Skarðsbók, c. 1363). This edition was originally publ. as inaug.-diss. (*cf.* Iris. III. p. 278).—*Review:* Ny kritisk Tilskuer. 1777. coll. 397-398, by L.

In NgL. V. 1895. pp. 16-56.

Text from AM. 40, 8° (c. 1300) compared with five other vellum MSS. of the 14th cent.; *cf.* T. f. Rvsk. III. pp. 436-443.—*Facsim.* of that principal MS. in Kálund's Palæogr. Atlas. 1907. No. 7.—Extract in Lovsaml. f. Isl. I. pp. 12-16.

Kristinréttir Borgarþings hinn eldri. See Borgarþings kristinréttir.

Kristinréttir Eiðsivapings. See Eiðsivapings kristinréttir.

Kristinréttir Grágásar or Kristinna laga þáttir, or Kristinréttir Þorláks ok Ketils biskupa, or Kristinréttir hinn gamli.

The ecclesiastical law for Iceland, ascribed to Þorlákur Runólfsson, bishop of Skálholt (1118-33), and Ketill Þorsteinsson, bishop of Hólar (1122-45), and passed by the Alþing during the years 1122-33.

Jus ecclesiasticum vetus sive Thorlaco-Ketillianum constitutum an. Chr. MCXXIII.—Kristinrettr hinn gamli edr Þorlaks oc Ketils Biscupa. Ex mss. Legati Magnæani cum versione latina, lectionibus variantibus, notis, collatione cum jure canonico, juribus ecclesiasticis exoticis, indiceque vocum edit Grimus Johannis Thorkelin Isl. Havniæ et Lipsiæ 1776. 8°. pp. xxii + (2) + 176 + (64), 2 *facsim.*

Text based upon the Staðarhólsbók (AM. 334. fol.).—*Reviews:* Nye Kritisk Journal. 1776. No. 4. coll. 29-32, by Jacob Baden;—Nye kritiske Tilskuer. 1777. coll. 396-397, by L.;—Kiöbenhavnske Bfterretninger om lærde Sager. 1777. No. 13. pp. 193-195;—Gött. gel. Anz. 1777. p. 202.

Kristinna laga þáttir. *In* Grágás. 1852. (Konungsbók). I. pp. 1-39; (II. pp. 205-218).—1879 (Staðarhólsbók). pp. 1-62.—1883 (Skálholtsbók, etc.) pp. 1-376, 502-507.

Extracts in Lovsaml. f. Isl. I. pp. 9-10.

Sveinbjörnsson, Þórður. Nogle Bemærkninger, med Hensyn til det Spørgsmaal: om den ældre islandske Kristeuret er en Deel af Graagaasen eller ei? *In* Juridisk Tidsskrift. XXIV. 1835. pp. 328-348.

Kristinréttir Jóns erkbiskups.

This kristinréttir was written in 1273 by Archbishop Jón rauði (1268–82) in opposition to the legislation from the king's side on ecclesiastical matters. It became law by the Concordate of Tunsberg 1277 (NgL. II. pp. 462–480) but was suspended by the Crown in 1280. It was again ratified by King Christian I. in 1458, and was in force until the issuing of Christian III's Recess 1539.

In NgL. II. 1848. pp. 339–386.

Text from AM. 65, 4° (14th cent.)

DANISH.—Een gammel Norsk Christen-Ret Eller Kirke-Lov, Sammenskreven af Erke-Biskop Jon i Trundhiem, ungefær Aar 1270. Og oversadt paa Dansk af Hans Gaaes, Förste Evangeliske Biskop i Trundhiem. Kjöbenhavn 1751. 4°.
Forms part of vol. ii. of Paus's Samling (1752), pp. 111–160.

Kristinréttir Magnús lagabætis.

In his revision of the Gulapings- and Borgarpingslög of 1267 and 1268, King Magnús lagabætir included a kristinréttir (according to Hertzberg's hypothesis based largely on a draught, now lost, of a kristinréttir, possibly by Archbishop Sigurðr, 1231–52). This is now known in two recensions called: Gulapings kristinréttir hinn yngri, and Borgarpings kristinréttir hinn yngri.

In NgL. II. 1848. pp. 291–338; IV. 1885. pp. 160–182; V. 1895. p. 56.

Nyere Borgarthings Christenret (Gl. kgl. sml. 3261, 4°; 14th cent.), pp. 293–306; Nyere Gulathings Christenret (Cod. Holm. perg. C 16, 4° = perg. 4° nr. 29; 14th cent.), pp. 306–325; Anhang: I. Kong Magnus Christenret efter AM. 62, 4°, pp. 326–331; II. Tillæg vedföiede den nyere Christenret i enkelte Codices, pp. 336–338.—*In* vol. iv.: Borgarthings nyere Kristenret (AM. 77B, 4° from 1566, and Cod. Perg. 1127, from 16th cent., in Vidensk. Selsk. Bibl. Thronhjelm), pp. 160–182.—*In* vol. v. a fragment, British Museum, Addit. 11250 (from c. 1330); cf. T. f. Rvsk. III. pp. 443–445.

Hertzberg, Ebbe. Endnu et Kristenretsudkast fra det 13de Aarhundrede. *In* Sproglig-historiske Studier tilegnede Professor C. R. Unger. Kristiania 1896. pp. 189–204.

Review: Ark. f. nord. Filol. XVI. 1899. pp. 207–208, by E. Mogk.

Kristinréttir Sigurðar erkbiskups. *See* Frostupingslög.

Kristinréttir Sverris konungs.

This compilation, drawn chiefly from the kristinréttir of the older Gulapings- and Frostupingslög, dates from the latter half of the 13th century, from the struggle between the State and the Church probably during the reign of King Magnús lagabætir. It is therefore unwarranted to connect it with King Sverrir.

Kong Sverrers Christenret (AM. 78, 4°, 14th cent.). *In* NgL. I. 1846. pp. 407–434.

Maurer, K. Das sogenannte Christenrecht König Sverrers. *In* Germanistische Studien hrsgg. v. K. Bartsch. I. Wien 1872. pp. 57-76.

—— Studien ueber das sogenannte Christenrecht König Sverrirs. *In* Festgabe zum Doctor-Jubiläum des Dr. Leonhard von Spengel. München 1877. pp. 1-92.

Reviews: Lit. Cbl. XXIX. 1878. coll. 256-257; XXXI. 1880. coll. 463-464;—Gött. gel. Anz. 1878. pp. 494-496, by F. Rive;—Hist. Zeitschr. XLI. 1879. pp. 364-368, by Ph. Zorn.

Kristinréttir Víkverja. See Borgarpings kristinréttir.

Kristinréttir Þorláks ok Ketils. See Kristinréttir Grágásar.

Landamæri Noregs ok Svíþjóðar.

A testimony given in the latter half of the 13th cent. (1268 or 1273) regarding the boundary between Norway and Sweden; in NgL. II. pp. 487-491.

Grændsebestemmelse mellem Norge og Sverrig i anden Halvdeel af det trettende Aarhundrede; efter et Pergaments Haandskrift [AM. 114A, 4°], ved E. C. Werlauff. *In* Annaler f. nord. Oldk. 1844-45. pp. 147-192.

Lignell, And. Upplýsingar till södra delen af gränsbestämmelsen mellan Sverige og Norge i sednare hälften af 13de århundradet. *In* Annaler f. nord. Oldk. 1849. pp. 146-149.

Munch, P. A. Bemærkninger om Grændsebestemmelsen mellem Norge og Sverige i anden Halvdeel af det trettende Aarhundrede. *In* Annaler f. nord. Oldk. 1846. pp. 150-168, map.—*Repr. in his* Samlede Afhandlinger. I. 1873. pp. 212-223.

Landslög hin nýju.

This law-code of King Magnús lagabætir (1263-1280) was composed during the years 1271-74, and was accepted by the people of the Frostuping 1274, Gulaping 1275, Borgarping and Eiðsivaping 1276. Although substantially the same for all the four districts, the code passed at each assembly has been named accordingly: Frostupingslög hin yngri, Gulapingslög hin yngri, etc. The law-code excludes the kristinréttir proper, but has a brief kristindómsbálkur concerning the power of the king and the royal succession. This code was essentially in force until the issuing of the Norwegian law-code of Christian V. in 1687. The law-code of Christian IV of 1604 is a translation of the Landslög (the translation by Anders Sæbjörnsson, of c. 1530) with some changes and additions. There are c. 40 vellum MSS. extant (facsim. of AM. 309 fol. from 1325, in Kålund's Palæogr. Atlas. 1907. No. 11).

Regis Magni legum reformatoris leges Gula-thingensis, sive jus commune Norvegicum. Ex manuscriptis Legati Arna-Magnæani, cum interpretatione Latina et Danica, variis lectionibus, indice verborum, et IV tabulis æneis. Havniæ 1817. 4°. pp. (4) + lx + xii + 550, coll. 138, pp. (2); 4 facsim.

The edition is chiefly the work of G. J. Thorkelin. Text based on AM. 322 fol. (14th cent. vellum). *Contents*: t.-ff.; dedicatory letter, pp. i-xii; preface, pp. xiii-xxxiv; Elenchus codicum, qvi huic editioni inservierunt, pp. xxxv-lx; Magnusar konongs lagabætirs Gulathinga-laug: prologus, pp. iii-xii; text, pp. 1-550; Index vocum et phrasium variorum, coll. 1-138; Corrigenda.—*Reviews*: Dansk Litt. Tid. 1818. Nos. 24-25, pp. 369-399, by J. L. A. Kolderup-Rosenvinge;—Gött. gel. Anz. 1819. pp. 913-919, by Jacob Grimm, repr. in his *Kleinere Schriften*. IV. 1869. pp. 112-116;—The Edinburgh Review. XXXIV. 1820. pp. 176-203 (Ancient Laws of the Scandinavians).

Extracts regarding maritime laws, in Pardessus' Collection. III. 1834. pp. 22-27.

In NgL. II. 1848. pp. 1-178; IV. 1885. pp. 117-159.

Critical edition based upon AM. 60, 4° (14th cent.).—The fragments of seven codices printed in vol. iv. are in the Norwegian Rigsarkiv.—In vol. iv., pp. 431-432 is printed a treatise of the 15th cent. from Codex Tunsbergensis, on heirship (Afhandling om Arveretten).

DANISH.—Kong Magni Lagabætirs Gule-Tings Lov. *In* Paus's Samling. I. 1751. pp. 248.

Christian IV's Norwegian law-code: Den Norske Lov-Bog, offuerseet, corrigerit oc forbedret, anno 1604. Kiöbenhaffn 1604. 4°.—*New ed.* *ibid.* 1610. 4°.—*Another ed.* "med en Tafle paa alle de Danske oc Norske mörcke Glosser oc juridiske Terminis ved J. B. C. R. N." [= Jens Bjelke, Cancellarius Regni Norwegiæ]. *ibid.* 1657. 4°.—Christian den Fjerdes Norske Lovbog af 1604. Efter Foranstaltning af det akademiske Kollegium ved det kgl. norske Frederiks Universitet udg. af Fr. Hallager og Fr. Brandt. Christiania 1855. 8°. pp. xxvi + 200. (*Rev.* by K. Maurer *in* Krit. Übersch. IV. 1856).

Máldagar.

Documents concerning the rights, properties and inventories of the Icelandic churches. A copy of such a document was usually kept at each church, but they were also brought together in a code (Máldagabók) by the bishops, such as the Máldagabók of 1318 by Auðunn Þorbergsson, bishop of Hólar (1313-21), and that of 1397 by Bishop Vilchin of Skálholt (1394-1406). The máldagar are printed in Diplomatarium Islandicum. Cf. Reykjaholtsmáldagi.

Maldaga Bækur Hoola domkyrkiu Coperaðar og samanteknar epter þeim Gömlu kalskins Maldaga Bókum sem liggja a Hoolum . . . 1645. Maldaga Bok Auðunar Byskups hvorrar Datum er 1318 ar. *In* Tímarit gefið út af Jóni Péturssyni. I. 1869. pp. 57-73; II. 1870. pp. 73-92; III. 1871. pp. 75-97; IV. 1873. pp. 37-57.

Cederschiöld, Gustaf. Studier öfver isländska kyrkomáldagar från fristatstiden. *In* Aarböger f. nord. Oldk. og Hist. 1887.

pp. 1-72.—*Also sep. repr., as inaugural-dissertation.* 8°. pp. (4) + 72.

Olmer, Emil. Boksamlingar på Island 1179-1490 enligt diplom. Göteborg 1902. (Göteborg högskolas årsskrift 1902. II.) 8°. pp. viii + 84.

Wallem, Fredrik B. De islandske kirkers udstyr i middelalderen. Kristiania 1910. 8°. pp. (2) + 128, *illustr.* (Inaug.-diss.—"Særtryk af Foreningen til norske Fortidsmindesmærkers Bevarings Aarsberetn. 1909 og 1910").

Munkalífsbók, or Bréfabók Mikjáls klaustrs i Björgvin.

Codex (AM. 902A, 4°, written 1427) containing documents relating to St. Michel cloister in Bergen (Munkalífi).

Codex diplomatarium monasterii Sancti Michaelis, Bergensis dioecesis, vulgo Munkalif dicti, conscriptus anno Chr. MCCC-CXXVII. Ex originali libro membraneo, qui in bibliothecâ academici Hafniensis asservatur (Add. No. 18 qu.) unâcum registro prædiorum ad idem monasterium pertinentium et ipso in eâdem bibliothecâ asservato (Add. No. 99 qu.) nunc primum in lucem editus a P. A. Munch. Christianiæ 1845. 4°. pp. (2) + vi + 220, 3 *facsim.*

Rev.: (Dansk) Hist. Tidskr. VI. pp. 630-633, by C. Molbech.—The diplomas of this codex are reprinted in the Diplomatarium Norvegicum. XII. 1888.

Rétt Íslendinga í Noregi (Um) ok frá rétt Noregs konungs á Íslandi.

Testimony by Bishop Gizur and other Icelanders concerning the privileges granted to Icelanders in Norway by King Ólafr hinn helgi, and the rights of the Norwegian king in Iceland. This testimony was, according to Maurer and Jón Sigurðsson, given in Norway, c. 1083, according to B. M. Ólsen, in Iceland, c. 1100.—In Grágás. 1829. II. pp. 407-410; 1852. II. pp. 195-197; 1883. (from Skinnastaðabók, AM. 136, 4°, 15th cent.), pp. 463-466;—NgL. I. pp. 437-438;—Dipl. Isl. I. p. 54, 64-70.

Ólsen, Björn M. Runerne i den oldislandske Litteratur. 1883. pp. 129-140.

Reykjaholtsmáldagi.

Deed showing the property and inventory of the church at Reykjaholt in Borgarfjörðr in the 12th and 13th cent. The original in the Landskjalasafn, Reykjavík. Dipl. Isl. I. pp. 466-480;—Möbius, Analecta norræna. 1877. pp. 233-235.—*Cf.* Máldagar.

Reykjaholts-máldagi. Det originale pergaments-dokument over Reykjaholt kirkegods og -inventarium i 12. og 13. årh., litografisk gengivet, samt udførlig fortolket og oplyst, udg. af Samfundet til udgivelse af gammel nordisk litteratur. København 1885. 4°. pp. (2) + 35 + (4), *facsim.*

Ed. by Kr. Kálund with the co-operation of B. M. Ólsen and Jul. Hoffory.—*Reviews*: Lit. Cbl. XXXVII. 1886. coll. 663–65, by E. Mogk;—Deut. Lit. zeit. VII. 1886. coll. 1490–91, by Fr. Burg.—*Facsim.* also in Kálund's *Palæogr. Atlas*. 1905. Nos. 44–45.

Skálholtsbók (eldri).

Vellum-codex, AM. 351 fol., from the latter half of the 14th cent. containing *Jónsbók* (*q.v.*), *Kristinréttir Grágásar* (see ed. of 1883), etc.

Skriptaboð Þorláks biskups.

A penitential issued c. 1178 by Þorlákr Þórhallsson hinn helgi, bishop of Skálholt (1178–93). MSS.: AM. 624 and 625, 4°. Printed in Finnur Jónsson's *Hist. eccles. Isl.* IV. 1778. pp. 150–160, and in *Dipl. Isl.* I. 1857. pp. 237–244.

Staðarhólsbók (Codex Arnamagnæus). See Grágás.

Testament Magnús lagabætis. (1. Febr. 1277).

Testamentum Magni regis Norvegiæ conscriptum anno Christi M CC LXX VII. Nunc primùm é tenebris erutum et in publicam lucem productum. Hafniæ 1719. 8°. pp. 21.

Ed. by Árni Magnússon.—Repr. in Langebek's *Scriptores rerum Danicarum*. VI. 1786. fol. pp. 247–252; also in *Dipl. Norveg.* IV. 1858. pp. 3–7; *Dipl. AMagn.* II. pp. 253–259.

Tíundarlög Íslendinga hin fornu, or Tíundarskrá, or Tíundarstatúta Gizurar biskups.

The tithe was passed by the Alþing in 1096, at the initiative of Bishop Gizur (1082–1118). The law about the tithe is printed in: *Dipl. Isl.* I. 1857. pp. 70–162 (text of 9 vellums); *Lovsaml. f. Isl.* I. 1853. pp. 1–9; H. Einarsson's *Værdieberegning*, etc. 1833. pp. 61–84; and in the editions of the *Grágás* (*q.v.*) and the *Kristinréttir Grágásar* (*cf. Lovsaml. f. Isl.* I. pp. 9–10).

Úlfjótslög.

The original laws of the Icelandic commonwealth from c. 930, were named after the legislator Úlfjótr. With exception of certain provisions, their contents are now unknown, but some of them are doubtless embodied in the *Grágás* (*q.v.*)

Vígslóði.

The section of the *Grágás* (*q.v.*) dealing with manslaughter and the punishment for it. It is recorded to have been written down in 1117–18.

Particulam primam juris criminalis Islandici antiqvi latine versi cum quatuor circa jurisprudentiam domesticam thesibus submittit modesto eruditorum opponentium examini Grimus Johannis Thorkelin cum defendente ornatissimo et doctissimo E. Bernonis Thorlacio Philologiæ Candidato. In auditorio Mediceo d. Junii h. p. m. f. Havniæ. Typis Augusti Friderici Steinii, [c. 1774]. 8°. pp. (2) + 16. *No more published.*

Contents: t.-f.; positiones qvædam selectiores, pp. 1-2; Víglóðe (title), p. 3; Conspectus capitum (in Icel. and Latin) pp. 4-15; text and Latin version of chap. I-IV., pp. 14-16.

Maurer, K. Víglóði. *In* Ark. f. nord. Filol. V. 1889. pp. 98-108.

Ólsen, B. M. Víglóði. *Ibid.* VI. 1890. pp. 105-108.

Konungs skuggsjá. *See*: Islandica. II. pp. 44-45.

Kongs-skugg-sio . . . Udg. af Halvdan Einarsen. Sorøe 1768. 4°.

Reviews: Kritisk Journal. 1768. p. 217;—Lærde Efterretninger. 1768. No. 7.;—Acta Erud. 1769. pp. 438-445.

Speculum regale . . . 1848. 8°.

Review: Nordischer Telegraph. 1850. Nr. 53, by Th. Möbius.

Speculum regale . . . hrsgg. von O. Brenner. 1881. 8°.

Brenner, O.: Zum Speculum regale. *In* Germania. XXX. 1885. pp. 55-60.—*Reviews*: Gött. gel. Anz. 1884. pp. 477-486, by J. Hoffory;—Zschr. f. deut. Phil. XIV. 1882. pp. 102-106, by E. Mogk;—Revue critique. N. S. XIII. 1882. pp. 101-106, by E. Beauvois;—Lit. Cbl. XXX. 1882. coll. 972-973, by A. Edzardi;—Lit. bl. f. germ. u. rom. Philol. III. 1882. coll. 169-171, by Ludvig Larsson;—Deut. Lit. zeit. III. 1882. No. 11, by V. Dahlerup.

Old Norse mirror of men and manners. *In* The Quarterly Review. CXLIII. 1877. pp. 51-82.

Varnarræða móti biskupum. *See*: Islandica. III. p. 73.

III. HISTORY and CRITICISM.

Amira, Karl von. Das altnorwegische Vollstreckungsverfahren. Eine rechtsgeschichtliche Abhandlung. München 1874. 8°. pp. xviii + 354.

Reviews: Krit. Vjschr. XVI. 1874. pp. 82-108, by K. Maurer;—Jen. Lit. zeit. I. 1874. p. 277, by K. Maurer;—Lit. Cbl. XXV. 1874. coll. 1586-89, by [Karl] B[in]d[in]g;—Norsk Retstid. 1874. pp. 41-42, by E. H[ertzberg].

— 2 — Ueber Zweck und Mittel der germanischen Rechtsgeschichte. Akademische Antrittsrede (15. December 1875). München 1876. 8°. pp. (2) + 74.

Reviews: Krit. Vjschr. XVIII. 1876. pp. 592-599, by R. Schröder;—Jen. Lit. zeit. III. 1876. p. 485, by Otto Stobbe;—Lit. Cbl. XXVII. 1876. coll. 1399-1400;—Magazin f. d. Literat. d. Ausland. XLV. 1876. No. 28.

— 3 — Grundriss des germanischen Rechts. 2. verbesserte Auflage. Sonderabdruck aus der zweiten Auflage von Pauls Grundriss der germanischen Philologie. [III. pp. 51-222]. Strassburg 1897. 8°. pp. vi + 184.—Der 2. verb. Aufl. 2. Abdruck. 1901. 8°. pp. vi + 184.—1. ed. (Recht) in Paul's Grundr. d. germ. Philol. II. Bd. 2 Abth. 1889. pp. 35-200.

Reviews: Z. S. f. Rg. XII. 1891. pp. 126-130, by Max Pappenheim;—Nouv. revue hist. de droit franç. et étr. XIV. pp. 162-163, by G. Blondel.

— 4 — Thierstrafen und Thierprocesse. In Mittheilungen des Instituts für oesterreichische Geschichtsforschung. XII. Bd. Innsbruck 1891. pp. 529-601.—*Also sep. repr.* 8°.

Review: Hist. Zeitschr. LXX. 1893. pp. 177-178, by Arthur Schmidt.

— 5 — Nordgermanisches Obligationsrecht. II. Band. Westnordisches Obligationsrecht. Leipzig [1892-] 1895. 8°. pp. xv + 964.

Bd. I. treats of Altschwedisches Obligationsrecht. 1882.—*Review:* T. f. Rvsk. XII. 1899. pp. 75-87, by E. Hertzberg.

— 6 — Der Stab in der germanischen Rechtssymbolik. München 1909. (Abhandl. der königl. bayer. Akademie der Wissenschaften. Philos.-philol. u. hist. Kl. XXV. Bd. 1 Abth.) 4°. pp. iv + 180, 2 pls.

Reviews: Z. S. f. Rg. XXX. 1909. pp. 436-451, by Richard Schröder;—Hist. Zeitschr. CV. 1910. pp. 132-142, by Alfred Schultze.

Anchersen, H. P. Observationum de soldvriis partic. I-XII. Hafniæ 1734-40. 4°. (*Inaug.-diss.*)—*Repr. in his Opuscula*

minora. 1775. 4°. pp. 143-422.

Antell, H. Om tillgreppsbroten. Akademisk afhandling. Lund 1889. 8°. pp. 360.

See: Germanske rätten, pp. 113-218.

Árnason, Jón. Historisk Indledning til den gamle og nye Islandske Rættergang ved John Arnesen. Igiennemseet, foröget, og med Anmærkninger oplyst af John Erichsen. Med Kofod Anchers Fortale om den Theoretiske Lovkyndigheds især vore gamle Loves Nödvendighed og Nytte. Kiöbenhavn 1762. 4°. pp. (82) + 638 + (42).

Arnórsson, Einar. Refsingar á Íslandi í fornöld. *In* Huginn. I. 1907. fol. pp. 5-6, 9-10, 13, 17, 21.

— 2 — Hefndir á Íslandi í fornöld. *In* Fjallkonan. XXIV. 1907. fol. pp. 146, 151-152, 154, 158, 163, 166-167, 173-174, 175-176, 183-184, 188, 192.

— *See*: Þorkelsson, Jón. 1909-10.

Aschehoug, Torkel Halvorsen. Om tinglige Rettigheder efter de gamle norske Love. (Pröveforelæsning 1852). *In* Norsk Tidsskr. for Vidensk. og Litt. (VII.). 1854. pp. 209-249.

— 2 — Bidrag til Lejlændings og Odelsskattens Historie. *In* Ugeblad for Lovkyndighed, Statistik og Statsökonomi. I. Aarg. 1861-62. 4°. pp. 17-34.

— 3 — Statsforfatningen i Norge og Danmark indtil 1814. Christiania 1866. (Norges offentlige Ret. I. Afdeling). 8°. pp. xvi + 604.

See: Statsforfatningen indtil 1397, pp. 6-173. *Reviews*: Morgenbladet. 1866. Nos. 338, 344B, 346A, by C. H. Schweigaard;—Aftenbladet. 1866. No. 275, by L. Daas;—(Hamilton's) Nord. Tidskr. 1867. pp. 233-245, by H. L. Rydin;—Berlingske Tid. 1867. No. 79 Tillæg;—Fædrelandet. 1867. No. 82, by C. Rosenberg.

— 4 — Om Eiendomsret til Havgrund. *In* Ugeblad for Lovkyndighed, etc. X. 1870. 4°. pp. 385-388.

— 5 — De norske Communes Retsforfatning för 1837. Christiania 1897. 8°. pp. (2) + 212.

“Særaftryk af Universitetets Festskrift til Hans Majestæt Kong Oscar II i Anledning af Regjeringsjubilæet 1897.” *See especially*, pp. 1-130. *Review*: T. f. Rvsk. XII. 1899. pp. 68-70, by E. Hertzberg.

— 6 — Kort oversigt over den norske mynt- og pengeværdis historie, sammenlignet med Vestevropas. *In* Statsökonomisk

Tidsskrift. 1903. Kristiania 1904. pp. 193-229.—*Also sep. repr.* 8°.

See: Det oldnorske myntvæsen, pp. 203-206.

Ask, John. Om oäkta barns arfsrätt. *In* Nytt juridisk arkiv. Afd. II. 2. X. årg. 1885. pp. 1-45.—*Also sep. repr.* Stockholm 1885. 8°. pp. 45. (*See* pp. 6-9).

Aubert, Ludvig Maribo Benjamin. Bevissystemets Udvikling i den norske Criminalproces indtil Christian den femtes Lov. Pröveforelæsning ved Universitetet i Oktober 1864. *In* Ugeblad for Lovkyndighed, Statistik og Statsökonomi. IV. Aarg. 1864-65. 4°. pp. 209-228, 241-253, 257-271.

—2— Kontraktspantets historiske Udvikling især i dansk og norsk Ret. *In* Norsk Retstidende. 1872. Kristiania. pp. 81-91, 113-123, 145-153, 161-173, 209-220, 225-234, 273-284, 341-356, 409-412.—Gjennemset Særtryk af "Norsk Retstidende." Kristiania 1872. 8°. pp. 107.

See especially: Norsk Panteret (1. Suspentivt betinget Eiendomsoverdragelse som Overgang til Panteret. Den gamle Vedsætning i Jord. Lösörepanteret indtil Kristian V's Lov.—2. Salg med Gjenlösningensret. Brugs pant), pp. 209-220; 225-234.—*Review:* Krit. Vjschr. XV. 1873. pp. 237-251 (*Zur nordischen Rechtsgeschichte*), by K. Maurer.

—3— En Udsigt over de norske Loves Historie indtil Nutiden. Kjöbenhavn 1875. (Fra Videnskabens Verden. 2den Række. Nr. 10). 8°. pp. (2) + 44.

Review: Krit. Vjschr. XVII. 1875. pp. 469-472, by K. Maurer.

—4— De norske Retskilder og deres Anvendelse. I. Del. Christiania 1877. (Den norske Privatrets almindelige Del. I. Afdeling). 8°. pp. xx + 408.

See especially: Kort Udsigt over de norske Retskilders Historie, pp. 28-42; also pp. 390-408.—*Reviews:* Krit. Vjschr. XIX. 1877. pp. 470-477, by K. Maurer;—Lit. Cbl. XXVIII. 1877. coll. 1568-69;—(Nauemann's) Tidskr. f. lagstiftning etc. XVI. 1879. pp. 376-381, by K. Olivecrona.

—5— Frostathingets Plads. *In* T. f. Rvsk. II. 1889. pp. 137-140.

—6— Den norske Obligationsrets specielle Del. I. Bind. Kristiania 1890. 8°. pp. xvi + 560.—2. ed. 1901. 8°.

See especially: De norske Leilændinger. Deres Retshistorie, pp. 210-228.

—7— Grundbøgernes (Skjøde og Panteprotokollernes) Historie

- i Norge, Danmark og tildels Tyskland. Kristiania 1892. 8°. pp. (8) + 240.
See: § 29 Gamle norske Jordebøger, pp. 149-151.—*Review*: Krit. Vjschr. XXXVI. 1894. pp. 564-566, by M. Pappenheim.
- 8 — Det norske Thinglysnings- og Registreringsvæsen. Tillæg til Obligationsretten. Christiania 1894. (Den norske Obligationssrets specielle Del. III. Bind). 8°. pp. xv + 447.
See especially: Den ældre nordiske Ret (Island), pp. 26-29; Den ældre norske Ret, pp. 39-57.
- Aubert, M. C. S. E. Om mundtlig Rettergang og Edsvorne. Christiania 1849. 8°. pp. viii + 688.
Review: Morgenbladet 1849. Nos. 49 and 62, by P. A. Munch, repr. in his Samlede Afhandlinger. I. 1873. pp. 577-600.
- Baden, Gustav Ludvig. Arveadel saa gammel i Norden som ordnet Stat.—Oprindelsen til de Slesvig-Holstenske Hertugers Titel: Arving til Norge. To fædrelandsk-historiske Afhandlinger. København 1808. 8°. pp. (6) + 57.—*Repr. in his Afhandlinger*. II. 1821. pp. 83-138.
Review: Dansk Litt.-Tid. 1823. No. 44. pp. 693-696.
- 2 — Den Danske og Norske Lovkyndigheds Historie. København 1809. 8°. pp. (10) + 106 + (2).
Review: Dansk Litt.-Tid. 1809. Nos. 41-42.
- 3 — Afhandlinger i Fædrelandets Cultur-, Stats-, Kirke- og Litterær Historie. I-III. Bind. København 1820-22. 8°. 3 vols.
See especially: Om Aarsagerne til Tabet af Oldtidens Agt for Thingene, I. pp. 1-56 [1st ed. Viborg 1792. 8°]; Om Indretningerne i Oldtiden og Middelalderen hos de Nordiske, især Danske, for Postvæsenet, Veipolitiet, de Reisender Befordring og Beværtning. I. pp. 141-218, [repr. from: Skandinavisk Museum. 1803. I. pp. 61-116]; Oldtidens og Middelalderens danske og norske Kiøbstæders Oprindelse, Opkomst og Fortjenester af Culturen, II. pp. 1-60; Arveadel saa gammel i Norden som ordnet Stat, II. pp. 83-138; Udsigt over de kongelige Indkomster i Oldtiden og Middelalderen, II. pp. 411-446.—*Review*: Dansk Litt.-Tid. 1823. pp. 661-683, 693-708, 715-721.
- Bang, A. Chr. Udsigt over den norske kirkes historie under catholicismen. Kristiania 1887. 8°. pp. (4) + 362 + (2).
- Beauchet, Ludovic. Formation et dissolution du mariage dans le droit islandais du moyen âge. In Nouvelle revue historique de droit français et étranger. IX. 1885. pp. 65-106.—*Sep. repr.* Paris 1887. 8°.

Bergwitz, Joh. K. Kulturtræk fra Middelalderen, særlig Norge. Mindre Afhandlinger. Kristiania 1907. 8°. pp. 40.

See: Gilder i Norge, pp. 3-24.

Berlin, Knud. Om Islands statsretlige Stilling indtil 1851 (Forfatningsstridens Begyndelse). En kortfattet Oversigt. *In* Betænkning afgiven af den dansk-islandske Kommission af 1907. København 1908. 4°. pp. 27-54.—*Also sep. repr.* (Trykt som Manuskript). 4°. pp. 28.—*Icel. version in* Álit hinnar dönsku og íslenzku nefndar frá 1907. 1908. 4°. pp. 27-52.

For criticism see Bjarnason, L. H.

— 2 — Islands statsretlige Stilling efter Fristatstidens Ophör. I. Afdeling : Islands Underkastelse under Norges Krone. København 1909. 8°. pp. x + 267.—*German edition:* Islands staatsrechtliche Stellung nach Untergang des Freistaates. I. Abteilung : Islands Unterwerfung unter Norwegens Krone. Autorisierte Übersetzung aus dem Dänischen von Otto Völkers. Berlin 1910. 8°. pp. (2) + x + 272.

For criticism see B. M. Ólsen's Enn um upphaf konungsvalds. 1909.

Bernhöft, Franz. Ueber die Grundlagen der Rechtsentwicklung bei den indogermanischen Völkern. *In* Zeitschrift für vergleichende Rechtswissenschaft. II. 1880. pp. 253-328.

Contains numerous references to the Eddas regarding laws and customs.

Bjarnason, Lárus H. Nogle foreløbige Bemærkninger om Islands statsretlige Stilling. *In* Betænkning afgiven af den dansk-islandske Kommission af 1907. København 1908. 4°. pp. 55-67.—*Icel. version in* Álit hinnar dönsku og íslenzku nefndar frá 1907. 1908. 4°. pp. 55-67.

A reply to Knud Berlin (*q.v.*).

Boden, Friedrich. Das altnorwegische Stammgüterrecht. *In* Z. S. f. Rg. XXII. 1901. pp. 109-154.

— 2 — Das Urteil im altnorwegischen Recht. *Ibid.* XXIV. 1903. pp. 1-59.

— 3 — Die isländischen Häuptlinge. *Ibid.* XXIV. 1903. pp. 148-210.

— 4 — Mutterrecht und Ehe im altnordischen Recht. Berlin und Leipzig [1904]. 8°. pp. (4) + 138.

Review: Deut. Lit. zeit. XXV. 1904. coll. 1383-88, by Josef Kohler.

— 5 — Die isländische Regierungsgewalt in der freistaatlichen Zeit. Breslau 1905. (Untersuchungen zur deutschen Staats-

und Rechtsgeschichte hrsgg. von O. Gierke. 78. Heft). 8°. pp. (8) + 101.

Reviews. Gött. gel. Anz. 1907. pp. 331-337, by E. Philippi;—*Bimreiðin*. XIII. 1907. pp. 74-76, by Valtýr Guðmundsson;—*Deut. Lit.-zeit.* XXVII. 1906. coll. 1783-84, by Karl Lehmann;—*Lit. Cbl.* LVII. 1906. col. 1175, by [Aug. Ge]bh[ardt];—*Z. S. f. Rg.* XXVII. 1906. p. 370, by Ernst Mayer;—*Nord. Tidskr. f. Filol.* 3. R. XV. 1907. pp. 167-168, by Finnur Jónsson;—*Lit.-bl. f. germ. u. rom. Philol.* XXVIII. 1907. coll. 362-363, by B. Kahle;—*Anz. f. deut. Alt.* XXXII. 1908. pp. 165-167, by G. Neckel;—*Krit. Vjschr.* XLIX. 1909. pp. 294-295, by H. Rehm;—(Seeliger's) *Hist. Vierteljahrshr.* IX. 1906. pp. 527-535, by K. v. Amira;—*Zeitschr. f. vergleich. Rechtswsch.* XX. 1907. p. 458, by J. Kohler;—*Ark. f. nord. Filol.* XXVI. 1910. pp. 78-83, by Valtýr Guðmundsson.

Boesen, J. E. Træk af retsudviklingen i Norden i den ældre middelalder. *In* Kort Udsigt over det philologisk-historiske Samfunds Virksomhed. II. 1880-1894. Kjöbenhavn 1883-1894. pp. 10-13.

Brandt, Frederik [Peter]. Fremstilling af de Forandringer, som Norges dömmende Institutioner i ældre Tid have undergaaet. (Prisafhandling). *In* Norsk Tidsskr. f. Vidensk. og Litt. V. 1851. pp. 97-167.—*Also sep. repr.* 8°.

—2— De ældre norske og danske Loves Bestemmelser om Formueforholdet mellem Ægtefolk, som Bidrag til Christian den 5tes Lovbogs Fortolkning. (Pröve-Forelæsning 15. Sept. 1852). *Ibid.* (VII.) 1854. pp. 250-284.—*Also sep. repr.* 8°. pp. 35.

—3— Grundrids af den norske Retshistorie til Brug ved Forelæsninger. 1ste Afsnit. Trykt som Manuskript. Christiania 1853. 8°. pp. 31.

Treats of "Retskildernes Historie."

—4— Om foreløbige midler i den gamle norske rettergang. Pröveforelæsning. Trykt som manuskript. Kristiania 1862. 8°. pp. 25.—*Also published in* Ugeblad for Lovkyndighed, Statistik og Statsöconomi. II. Aarg. Nos. 44-46. 1863. 4°. pp. 345-351, 353-357, 361-365.

—5— Brudstykker af Forelæsninger over den norske Rets-historie. 1864-1865. Aftryk af Ugeblad for Lovkyndighed. I.-II. Kristiania [1866-70]. 2 vols. 8°. pp. (2) + 125; (4), 127-266.

- Separate reprint from Ugeblad for Lovkyndighed, Statistik og Statsøkonomi*, VI. Aarg. 1866-67. 4°. pp. 41-46, 49-55, 57-63, 81-84.—VIII. Aarg. 1868. pp. 209-217, 345-348, 353-358.—X. Aarg. 1870. pp. 297-302, 305-310, 313-317, 329-333, 337-340, 345-352, 361-364, 369-372. *Review*: Krit. Vjschr. XI. 1869. pp. 410-416; XIII. 1871. pp. 265-266, by K. Maurer.
- 6 — Rethistoriske brudstykker. I. Trællenes retstilling efter Norges gamle love. *In* (Norsk) Hist. Tidsskr. I. 1871. pp. 196-207.—*Sep. repr.*: Trællenes retstilling efter Norges gamle love. Kristiania 1870. 8°. pp. 14.
Review: Krit. Vjschr. XIII. 1871. pp. 266-268, by K. Maurer.
- 7 — Rethistoriske brudstykker. II. Nordmændenes gamle strafferet. *In* (Norsk) Hist. Tidsskr. IV. 1876. pp. 327-391; 2. R. IV. 1882. pp. 20-113.—*Sep. repr.*: Nordmændenes gamle strafferet. Kristiania 1876-82. 8°. pp. (2) + 158 + (2).
Review: Krit. Vjschr. XIX. 1877. pp. 281-282, by K. Maurer.
- 8 — Den norske Krigsforfatning i Middelalderen. Et Afsnit af Forelæsninger over Rethistorie. *In* Norsk Militært Tidsskrift. XXXIV. 1871. pp. 1-23.—*Sep. repr.* Kristiania 1871. 8°. pp. 23.
- 9 — Forelæsninger over den norske Rethistorie. I-II. Kristiania 1880-1883. 2 vols. 8°. pp. viii + 340; viii + 431.
Contents: vol. i.: Retskilderne, pp. 1-64; De personlige Forhold, pp. 65-180; De formueretlige Forhold, pp. 181-338; vol. ii.: Forbrydelse og Straf, pp. 1-156; Rettergangen, pp. 157-431.—*Reviews*: Z. S. f. Rg. V. 1884. pp. 229-231, by Karl Lehmann;—Ny illustreret Tidende. 1880. No. 43, by G. Storm;—Hist. Zeitschr. LVII. 1887. pp. 151-155, by M. Pappenheim;—Lit. Cbl. XXXV. 1884. coll. 1020-21, by K. Lehmann;—(Naumann's) Tidsskr. f. lagstiftning. XVIII. 1881. pp. 439-441, by K. Olivecrona.
- Brate, Erik. Härad. *In* Ark. f. nord. Filol. IX. 1893. pp. 130-142.—2. *ibid.* XXII. 1906. pp. 206-210.
The second article is a reply to A. Kock (*q.v.*)
- Briem, Páll. Nokkur orð um stjórnarskipun Íslands í fornöld. *In* Andvari. XV. 1889. pp. 120-154.
Review of V. Finsen's Om den oprindelige Ordning etc. 1888.
- 2 — Ágangur búfjárs. *In* Lögfræðingur. I. 1897. pp. 1-34; II. 1898. pp. 70-83; III. 1899. pp. 49-86.
Cf. Maurer's review of the Lögfræðingur in Krit. Vjschr. XL. 1898. pp. 435-341.

- 3 — Hundraðatal á jörðum. *Ibid.* IV. 1900. pp. 1-54.
- Brömel, Aug. Theodor. Gulethinget. *In* Urda. I. Bergen 1837. 4°. pp. 73-88.
- Brünneck, Wilhelm von. Die Reluitionsklagen aus Veräusserungsbeschränkungen um Grundstücke und Mobilien nach dem Isländischen Rechtsquellen Gragas und Jarnsida und dem älteren und neueren Norwegischen Gulathingsgesetz, ein Beitrag zur Geschichte des Germanischen Actionenrechts. Königsberg 1873. 8°. pp. (2) + 37.
Cf. Norsk Retstidende. 1874. pp. 79-80. *Review:* Jen. Lit. zeit. I. 1874. pp. 484-485, by K. v. Amira.
- 2 — Zur Geschichte der Miethe und Pacht in den deutschen und germanischen Rechten des Mittelalters. *In* Z. S. f. Rg. I. 1880. pp. 138-190.
- Brunner, Heinrich. Deutsche Rechtsgeschichte. I.-II. Band. Leipzig 1887-1892. (Systematisches Handbuch der deutschen Rechtswissenschaft. II. Abth. I. Theil. 1.-2. Band). 2 vols. 8°. pp. xii + 412; xi + 762.—2. Aufl. I. Band. Leipzig 1906. 8°. pp. xiv + 629.
 The author continually refers to Old-Norse laws. *Of the reviews see especially:* Krit. Vjschr. XXIX. 1887. pp. 327-330; XXXV. 1892. pp. 481-485, by K. Maurer;—Gött. gel. Anz. 1888. pp. 41-60; 1896. pp. 188-211, by K. v. Amira;—Hist. Zeitschr. LXV. 1890. pp. 301-321, by R. Schröder;—Deut. Lit. zeit. XXVIII. 1907. coll. 1093-95, by H. Schreuer;—T. f. Rvsk. VI. 1893. pp. 280-285, by E. Hertzberg.—*Cf. also:* T. f. Rvsk. IV. 1891. pp. 385-405; V. 1892. pp. 1-39, by E. Hertzberg.
- 2 — Ueber absichtslose Missethat im altdeutschen Strafrechte. *In* Sitzungsber. der Berliner Akademie 1890. 4°. pp. 815-842.
 —*Repr. in his* Forschungen zur Geschichte des deutschen u. französ. Rechtes. Stuttgart 1894. pp. 487-523.
- 3 — Abspaltungen der Friedlosigkeit. *In* Z. S. f. Rg. XI. 1890. pp. 62-100.—*Repr. in his* Forschungen. 1894. pp. 444-481.
- 4 — Ueber den germanischen Ursprung des droit de retour. *In his* Forschungen. 1894. pp. 676-735 (*see* pp. 723-724).
- 5 — Die Geburt eines lebenden Kindes und das eheliche Vermögensrecht. *In* Z. S. f. Rg. XVI. 1895. pp. 63-108.
- 6 — Die uneheliche Vaterschaft in den älteren germanischen Rechten. *Ibid.* XVII. 1896. pp. 1-32.

- 7 — Der Todtentheil in germanischen Rechten. *Ibid.* XIX. 1898. pp. 107-139.
- 8 — Ständerechtliche Probleme. *Ibid.* XXIII. 1902. pp. 193-274.
See especially the references in the first section, pp. 198-208.
- 9 — Grundzüge der deutschen Rechtsgeschichte. Leipzig 1901.—2. Aufl. 1902.—3. Aufl. 1908. 8°. pp. vii + 327.—4. Aufl. 1910. pp. vii + 336.
- Bryce, James.** Primitive Iceland. *In his* Studies in history and jurisprudence. I. Oxford 1901. pp. 312-358.
- Brynjúlfsen, Gísli.** Um goðorð í fornöld og búðaskipun á Þingvöllum. *In* Ný félagsrit. XIII. 1853. pp. 26-156.
- 2 — Om Islands statsretlige Forhold. Forhen trykte og paany gjennemsete Bladartikler. Med et Forord af Arnlfót Ólafsson udgivne efter Forfatterens Død. Kjöbenhavn 1889. 8°. pp. v + 103.
Reprinted from "Fædrelandet" 1869, and "Berlingske Tidender" 1873.
- Büchner, Oskar.** Die Geschichte der norwegischen Leiländer bis zur Verfassungsänderung im Jahre 1660. 1. Teil. Von den ältesten Zeiten bis zur Kalmarer Union (1397). Inaugural-Dissertation. Berlin 1903. 8°. pp. viii + 60.
- Bugge, Alexander.** Handelen mellem England og Norge indtil begyndelsen af det 15de aarhundrede. *In* (Norsk) Hist. Tidsskr. 3. R. IV. 1896. pp. 1-149.—*Also sep. repr.* 8°.
- 2 — Nidaros's Handel og Skibsfart i Middelalderen. *In* Festskrift i Anl. af Trondhjem 900 Aars Jubilæum udg. af det kgl. norske Vidensk. Selsk. i Trondhjem. 1897. 4°. pp. 27.
- 3 — Gotlændingernes handel paa England og Norge omkring 1300. *In* (Norsk) Hist. Tidsskr. 3. R. V. 1898. pp. 145-180.
- 4 — Studier over de norske byers selvstyre og handel för Hanseaternes tid. Kristiania 1899. 8°. pp. (6) + 221 + (3).
Contents: Indledning ;—Byernes forfatning ;—Gildevæsenet i Norge ;—Handelstanden i de norske byer ;—Tillæg. Aktstykker.—*Reviews:* Z. S. f. Rg. XX. 1899. pp. 301-307, by Max Pappenheim ;—Lit. Cbl. LI. 1900. coll. 1328-29, by A. L. ;—T. f. Rvsk. XIV. 1901. pp. 169-177, by A. Taranger.
- 5 — Vesterlandenes indflydelse paa Nordboernes og særlig Nordmændenes ydre kultur, levesæt og samfundsforhold i

- Vikingetiden. (Vidensk.-Selsk. Skr. II. Hist.-filos. Kl. 1904. No. 1). Kristiania 1905. 8°. pp. (6) + 425.
See especially: Landets styrelse, kongemagten, pp. 58-141. *Reviews:* Deut. Lit. zeit. XXVI. 1905. coll. 2203-06, by K. Lehmann;—Eimreiðin. XIV. 1908. pp. 137-144, by V. Guðmundsson.
- 6— The earliest Guilds of Northmen in England, Norway and Denmark. *In* Sproglige og historiske Afhandlinger viede Sophus Bugges Minde. Kristiania 1908. pp. 197-209.
- Bugge, Sophus. Rune-Indskriften paa Ringen i Forsa Kirke i Nordre Helsingland. Særskilt Aftryk af Christiania Universitets Festskrift i Anledning af Upsala Universitets Jubilæum i Sept. 1877. Christiania 1877. 4°. pp. 58, *pl.*
See: Tillæg. Om Oprindelsen af det norsk-islandske Ord "lýfritr", pp. 54-58. *Review:* Krit. Vjschr. XX. 1878. pp. 146-149, by K. Maurer.
- 2— Blandede sproghistoriske Bidrag. *In* Ark. f. nord. Filol. II. 1885. pp. 207-253.
See: árovar, pp. 207-209; forve, pp. 211-212; hærbúa, p. 217; undingi, unningi, pp. 222-225; fjárfæling, pp. 236-238.
- 3— Norges Indskrifter med de ældre Runer. 1. Hefte. Christiania 1891. 4°. pp. 1-44 (Tune-stenen).
 With bibliography of the literature on the stone.—*Reviews:* Ark. f. nord. Filol. XI. 1895. pp. 367-74, by E. Brate;—Zschr. f. deut. Philol. XXVIII. 1896. pp. 241-245, by H. Gering;—Lit. Cbl. XLIII. 1892. coll. 1062-64, by E. Mogk.—*Cf.* Leffler, L. F.
- Carstens, A. G. Det norske Vaabens Opkomst og Forandringer bestemte og dets Skioldemerke forklaret. *In* Kgl. Danske Vidensk. Selsk. Skr. Ny Saml. I. 1781. pp. 156-209, 3 *pls.*—*Also sep. repr.* 4°. pp. 56.—*Trl. into German in* V. A. Heinze's Histor. Abhandl. VIII. 1799. pp. 117-200.
- Daac, Anders. De norske Kongers Hyldning og Kroning. En historisk Oversigt fra de ældste til de seneste Tider. Kristiania 1906. 8°. pp. (4) + 122 + (2), *illustr.*
- D[aac], L[udvig] (*b.* 1829). Landvörðr, Landvorde. *In* Ugeblad for Lovkyndighed, Statistik og Statsökonomi. VIII. Aarg. 1868. 4°. pp. 93-95.
- Daac, Ludvig (*b.* 1834). Den throndhjemse Erkestols Sædesvende og Frimænd. *In* (Norsk) Hist. Tidsskr. 3 R. I. 1890. pp. 1-27.
- Dahlmann, Friedrich Christoph. Geschichte von Dänemark. II. Band. Hamburg 1841. (Geschichte der europäischen Staaten). 8°. pp. xxii + (2) + 382, 1 *map.* (*See* pp. 188-382).

- 2 — Ein Wegweiser durch die Geschichte der englischen Jury.
In Zschr. f. deutsches Recht. X. 1846. pp. 185–204.
Cf. Biener's Bemerkungen. *ibid.* XI. 1847. pp. 56–65.
- Dahn, Felix.** Fehde-Gang und Rechts-Gang der Germanen.
 (Sep.-Abdr. aus der Deutschen Revue. I.) Berlin 1877. 8°. pp.
 53.—*Repr. in his* Bausteine. II. 1880. pp. 76–128.
Reviews: Krit. Vjschr. XX. 1878. pp. 293–294, by Ph. Zorn;—Lit.
 Cbl. XXIX. 1878. coll. 1192–93.
- 2 — Studien zur Geschichte der germanischen Gottes-Urtheile.
In his Bausteine. II. 1880. pp. 1–75.
- Dareste, Rodolphe.** Les anciennes lois de la Norvège. *In* Journal
 des Savants. 1881. 4°. pp. 242–249, 297–306.—*Also sep. repr.*
 4°. pp. 16.—*Repr. in his* Études d'histoire du droit. Paris
 1889. 8°. pp. 320ff.
- 2 — Les anciennes lois de l'Islande. *In* Journal des savants.
 1881. 4°. pp. 490–500.—*Also sep. repr.* 4°. pp. 11.—*Repr. in*
his Études d'hist. du droit. 1889.
- Dargun, Lothar.** Mutterrecht und Raubehe und ihre Reste im
 germanischen Recht und Leben. Breslau 1883. (Untersuchungen
 zur deutschen Staats- und Rechtsgeschichte hrsgg. v.
 O. Gierke. XVI.). 8°. pp. vii + 161.
Reviews: Z. S. f. Rg. VII. 1885. pp. 121–123, by R. Schröder;—Deut.
 Lit. zeit. V. 1884. coll. 162–163;—Lit. Cbl. XXXV. 1884. coll. 779–
 780;—Zeitschr. f. Ethnol. XVI. 1884. pp. 72–73, by A. Bastian;—Krit.
 Vjschr. XXVII. 1885. pp. 47–54, by Ernst Landsberg.
- Dasent, George Webbe.** Money and currency in the tenth
 century. *In* The Story of Burnt Njal. II. 1861. pp. 396–416.
- Detharding, Georg August.** Abhandlung von den Isländischen
 Gesetzen. Hamburg 1748. 4°. pp. 24.
 Originally publ. as a school program with the imprint of Altona: "Zur
 Anhörung der Reden welche einige Studirende bey ihrem Abzuge von
 dem hiesigen Königl. und academischen Christianeo halten werden, hat
 der Ordnung nach diesesmal einladen, und zugleich von den Isländi-
 schen Gesetzen eine kurze Nachricht mittheilen wollen G. A. D.
 Altona."
- Dietrich, Franz Eduard Christoph.** Das hundert silbers. *In*
 Zeitschr. f. deut. Altert. X. 1856. pp. 223–240.
- Djurklou, Gabriel.** Om vapentaget såsom laglig bekräftelseform
 i Sverige. *In* Svenska Fornminnesföreningens Tidskrift. 1871–
 72. I. pp. 338–260.—*Also sep. repr.* Stockholm 1872. 8°. pp.
 24.
 Treats also of this custom among the West-Scandinavians.

Dons, Jens Bing. *Dissertatio juridico-antiquaria de delicto homicidii jure Norvegico vetusto.* Hafniæ 1754. 4°. pp. 12.

Inaug.-dissertation, respondent Gerhard Möller.

— 2 — *Dissertatio juridico-antiquaria de delicto furti jure Norvegico vetusto.* Havniæ 1755. 4°. pp. 20.

Inaug.-dissertation, respondent Cornelius Dons.

— 3 — *Dissertatio juridico-antiquaria de delictis carnis jure Norvegico vetusto.* Hafniæ 1756. 4°. pp. 39.

Inaug.-dissertation, respondent Knut Holtermann. *Review:* (Lillie's) *Efterretninger om ny Böger og lærde Sager.* 1756. p. 449.—*Danish version:* *Juridisk Stridskrift om Lösagtigheds Forbrydelser efter de gamle norske Love.* In: Lorentz Ewensen's *Samlinger af jurid. og hist. Materier.* II. Bd. 1. H. 1785. pp. 43-96.

— 4 — *Meditationes atque conclusiones theoretico-practicæ de jure retractus gentilitii præsertim Norvegici.* Havniæ 1767. 4°. pp. (6) + 47.

Inaug.-dissertation, respondent Jacob Edvard Colbiörnsen. *Review:* (Berliugs) *Kiöbenh. Lærde Efterretninger for 1767.* No. 31. pp. 518-520.—*Danish version:* *Strids-Skrift . . . om Slægtnings Lösningsret, især om den norske Odels-Ret.* In Lorentz Ewensen's *Samlinger.* I. Bd. 1 H. 1784. pp. 17-76.

— 5 — *Academiske Forelæsninger over den Danske og Norske Lov.* Holdne paa Latin, men nu paa Dansk oversatte ved C. D. H[edegaard]. I. Deel. Kiöbenhavn 1780. 8°. pp. (8) + 376.

For the history of Norwegian and Icelandic laws, see pp. 74-89.

Dons, W. *Den norske jagtlovgivning fra de ældste tider indtil vore dage.* In *Norsk Jæger- og Fiskerforeningens Tidsskr.* XXVIII. 1899. pp. 1-19, (see pp. 1-11).

Doren, Alfred. *Untersuchungen zur Geschichte der Kaufmannsgilden des Mittelalters. Ein Beitrag zur Wirtschafts- Social- und Verfassungsgeschichte der mittelälterlichen Städte.* Leipzig 1893. (Staats- und socialwissenschaftl. Forschungen hrsgg. v. G. Schmoller. XII. Bd. 2 H.) 8°. pp. xii + 220.

Doublier, Othmar. *Entlohnung der altnorwegischen Gefolgschaft.* In *Festschrift für Karl von Amira zu seinem 60. Geburtstage.* Berlin 1908. pp. 59-77.

Dreyer, Johann Carl Henrich. *Beiträge zur Litteratur der nordischen Rechtsgelahrtheit* [!] Hamburg 1794. 8°. pp. (20) + 246 + (2).

Drolsum, Axel Charlot. Das Königreich Norwegen als souveräner Staat. Berlin 1905. 8°. pp. 144.

See especially pp. 1-26.—*Review*: Krit. Vjschr. XLVII. 1907. p. 176a, by Von Stengel.

Du Chaillu, Paul Belloni. The Viking Age. Vol. I.—II. London 1889. 8°. (*See* I. pp. 478-591; II. pp. 1-29).

Einarsson, Halldór. Om Værdie-Beregning paa Landsviis og Tiende-Ydelsen i Island. Kjöbenhavn 1833. 8°. pp. (4) + 175 + (1).

On pp. 165-175 is reproduced the so-called Bergþórs-statúta, a 17th cent. forgery; cf. Germania XIII. 1868. p. 62.

Eiríksson, Jón. Specimen juridico-antiquarium de expositione infantum ejusque apud priscos Boreales causis. Hafniæ 1756. 4°. pp. 24.

Inaugural-dissertation, respondent Hannes Finnsson.—Reprinted in the Gunnlaugs saga Ormstungu. Hafniæ 1775. 4°. pp. 194-219.

— See: Holberg, L. 1761.—Kongslew, L. L. 1781-82.

Ekmark, Johan Olof. Huru i de Skandinaviska rikena böndernas ställning utvecklade sig till tiden för enväldet. Akademisk afhandling [Upsala]. Stockholm 1869. 8°. pp. (2) + 77.

Engelstoft, Laurids. Forsøg til en Skildring af Qvindekjønnetts huuslige og borgerlige Kaar hos Skandinaverne för Kristendommens Indførelse. Et Priisskrift. Kiöbenhavn 1799. 8°. pp. (6) + 323.—*Reprinted in his* Skrifter. I. Bind. Kjöbenhavn 1859. 8°. pp. 1-197.

Reviews: Kiöbenhavnske lærde Efterretninger for 1799. No. 31. pp. 481-489 (pp. 495-496 contain a list of errata in the book);—Gött. Anz. 1799. pp. 963-965.

Eriksen, Andreas Emil. Om Trældom hos Skandinaverne. Prisaafhandling. In Nordisk Universitets-Tidskr. VII. 3.-4. 1861. pp. 1-61, 83-110.

Estrup, Hector Fred. Janson. Om Trældom i Norden, dens Udspring, Kilder, Beskaffenhed og Ophör. En archæologisk Undersøgelse. Soröe 1823. 8°. pp. ix + (2) + 151.—*Repr. in his* Samlede Skrifter. I. 1851. pp. 222-331.—*German ed. in* Falck's Neues Staatsb. Magaz. V. 1837. pp. 179-296.

Ewensen, Lorentz. Nogle Anmerkninger angaaende Land-Nam i Anledning af Den Norske Lov. Tronhiem 1759. 8°. pp. 31.
— 2 — Anviisning til at finde de Stæder i de gamle Danske og Norske Love og Forordninger, hvoraf Kong Christian den

Femtes Norske Lov for den største Deel er taget. Kiöbenhavn 1762. 8°. pp. (8) + 60.

- 3 — Om de norske Love og Lovgivere i den hedenske Tidsalder. *In his* Samlinger af juridiske og historiske Materier. I. Bd. 2. H. Trundhiem 1784. pp. 15-32.
- 4 — Om de norske Love og Lovgivere i den Catholske Tidsalder, nemlig fra Christendommens Indførsel til Reformationen under Kong Christian III i Aarene 1536 og 37 saavidt Landsretten angaaer. *Ibid.* I. Bd. 4. H. 1784. pp. 59-75.
- 5 — Om den norske Stats-og Lehns-Ret i den catholske Tidsalder. *Ibid.* II. Bd. 2. H. 1785. pp. 17-32.
- 6 — Om Hof- Gaards- og Krigs-Retten i Norge, i den catholske Tidsalder. *Ibid.* II. Bd. 2. H. 1785. pp. 85-94.
- 7 — Om de norske Kiöbstæd-Retter og Byelove i den catholske Periode. *Ibid.* II. Bd. 4. H. 1786. pp. 72-79.

Falk, Hjalmar S. Oldnorske etymologier (árofi). *In* Arkiv f. nord. Filol. III. 1885. pp. 343-344.

Ficker, Julius. Ueber nähere Verwandtschaft zwischen gothisch-spanischem und norwegisch-isländischem Recht. *In* Mittheilungen des Instituts f. österreich. Geschichtsforschung. II. Ergänzungsband. 1888. pp. 455-542.—*Also sep. repr.* Innsbruck 1887. 8°. pp. 88.

Reviews: Lit.-bl. f. germ. u. rom. Philol. IX. 1888. coll. 1-4, by K. v. Amira;—Krit. Vjschr. XXXI. 1889. pp. 190-197, by K. Maurer;—T. f. Rvsk. II. 1889. pp. 494-495, by E. Hertzberg.

- 2 — Das langobardische und die scandinavischen Rechte. *Ibid.* XXII. 1901. pp. 1-50.—*Also sep. repr.* Innsbruck 1901. 8°. pp. 50.

- 3 — Untersuchungen zur Erbenfolge der ostgermanischen Rechte. I-IV, V.I, VI.I. Innsbruck 1891-1904. (Untersuchungen zur Rechtsgeschichte. I-IV, V.I, VI.I). 6 vols. 8°. pp. xxx + 540; xv + 665 + (3); xii + 637 + viii, *map*; viii + 581; x + 324; xi + 151.

The last vol. is ed. after the author's death (1903), by H. von Voltelini. Treats frequently and at length of Old-Icelandic and Old-Norwegian laws, especially in vols. i., iv., v. and vi. *Reviews:* Gött. gel. Anz. 1892. pp. 249-280, by K. v. Amira;—Mittheil. des Instituts f. österr. Geschichtsforsch. XIII. 1892. pp. 169-207, by O. v. Zallinger; XX. 1899. pp. 288-301, 484-489; XXI. 1900. pp. 166-176, by Otto Opet;—Nouvelle revue hist. du droit franç. et étr. XXXI. 1907. pp. 711-712, by G. Blondel.

Finsen, Vilhjálmur. Om den oprindelige Ordning af nogle af den islandske Fristats Institutioner. Vidensk. Selsk. Skr. 6. Række, historisk og filosofisk Afd. II. 1. Kjöbenhavn 1888. 4°. pp. 177.

Contents: Indledning, pp. 5-31; Hvad der af Are frodes Íalendingabók kan udledes om den oprindelige Ordning, pp. 31-98; Om der af Njáls-saga kan udledes noget angaaende den oprindelige Ordning, pp. 98-131; Om der af norsk Ret, sammenholdt med Grágás, kan sluttes noget om Domsmyndigheden i en enkelt Retning (Behandling af vitterlige og uvitterlige Fordringer: Privatdomstol—skiladómr—med Hensyn til de sidstnævnte), pp. 131-171; Tilbageblik, pp. 171-177. *Reviews:* Gött. gel. Anz. 1889. pp. 249-259, by K. v. Amira;—T. f. Rvsk. II. 1889. pp. 464-470, by Axel Petersen;—Andvari. XV. 1889. pp. 120-154, by Páll Briem;—Z. S. f. Rg. XI. 1890. pp. 207-213, by K. Lehmann;—Krit. Vjschr. XXXII. 1890. pp. 330-356, by K. Maurer.

—2— Den islandske Retshistorie indtil Fristatens Undergang og norsk Lovgivnings Indførelse i det 13de Aarhundrede. *Unpublished (the MS. in the AM. Collection).*

Review: T. f. Rvsk. XI. 1898. pp. 519-522, by Bogi Th. Melsteð.

—3— Fremstilling af den islandske Familieret. 1849-50. (*See above*, p. 15).

—4— Om de islandske Love, etc. 1873. (*See above*, p. 15).

Forsyth, William. History of trial by jury. London 1852. 8°. pp. xv + 468.

See: The ancient tribunals of Scandinavia, pp. 15-37.

Fritzner, Johan. Om "Lördagshelg" i Norge för og efter Reformationen. In (Norsk) Hist. Tidsskr. I. 1871. pp. 187-195.

—2— Sproglige og kulturhistoriske Studier over gamle norske Ord og Udtryk. I-III. (Christiania Videnskabselskabs Forhandlinger 1880. No. 16). Christiania 1881. 8°. pp. 22.

See especially: II. þekja, baugpak, yfirgjöf, vingjöf, etc. pp. 6-17.

—3— Þing eðr þjóðarmál. (Hávamál 114). In Ark. f. nord. Filol. I. 1883. pp. 23-32.

—4— Om Anvendelsen af Jón i Formularer til dermed at betegne en Mandsperson, som endnu ikke har faaet noget Egennavn, eller som man ikke kan navngive. In Ark. f. nord. Filol. III. 1886. pp. 320-329.

Gans, Eduard. Das Erbrecht des Mittelalters. I-II. Theil. Stuttgart u. Tübingen 1829-35. (Das Erbrecht in weltgeschichtlicher Entwicklung. III.-IV.) 2 vols. 8°. pp. xiv + 480; xiv + 714.

See: Island, pp. 460-549; Norwegen, pp. 549-586.—*Review*: (Berliner) Jahrbücher f. wissenschaftl. Kritik. 1836. II. coll. 125-159, by W. E. Wilda.

Geffroy, Auguste. Des institutions et des mœurs du paganisme scandinave. L'Islande avant le christianisme d'après le Gragas et les sagas. Paris 1864. (Extrait des Mémoires de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres). 4°. pp. (4) + 114.—2. *edition*. Paris 1897. 8°. pp. (6) + ii + 199 + (3).

Reviews: Nouvelle revue hist. du droit franç. et étr. XXI. 1897. pp. 326-338, by L. de Valroger;—Lit. Cbl. XLVIII. 1897. col. 903, by E. Mogk;—(Svensk) Hist. tidskr. XVII. 1897. (Ö. och gr.) pp. 67-68, by G. H.;—Le moyen âge. Jan.-Févr. 1898;—La Cultura. n. s. XVII. 1898. No. 10, by C. Calisse;—Revue des questions historiques. LXIII. 1888. p. 292, by L. P.

Gjessing, Antonio. Trældom i Norge. *In* Annaler f. nord. Oldk. og Hist. 1862. pp. 28-322.

Goldmann, Emil. Beiträge zur Geschichte der germanischen Freilassung durch Wehrhaftmachung. Breslau 1904. (Untersuchungen zur deutschen Staats- und Rechtsgeschichte. hrsgg. von O. Gierke. 70.) 8°. pp. viii + (2) + 73.

See: Die nordgermanische Freilassung durch Wehrhaftmachung, pp. 67-68 ("Es liegt demnach, meine ich, keine Anlass vor, von einer nordgermanischen Freilassung durch Wehrhaftmachung zu sprechen").

Review: Z. S. f. Rg. XXV. 1904. pp. 354-358, by M. Pappenheim.

Goldschmidt, Levin. Lex Rhodia und Agermanament. Der Schiffsrath. Studie zur Geschichte und Dogmatik des europäischen Seerechts. *In* Zeitschr. für das gesammte Handelsrecht. XXXV. 1889. pp. 37-90, 321-397.

Has references to ancient Scandinavian laws.

Grimm, Jacob. Deutsche Rechtsalterthümer. Göttingen 1828. 8°. pp. xx + 970 + (2).—2. Ausgabe. Göttingen 1854. 8°. pp. xx + 970 + (2).—3. Ausgabe. Göttingen 1881. 8°. pp. xxvi + 971.—4. vermehrte Ausgabe besorgt durch Andreas Heusler und Rudolf Hübner. Bd. I-II. Leipzig 1899. 2 vols. 8°. pp. xxxiii + 675; (2) + 723.

Th. v. Karajans Index zu J. Grimms Deutschen Rechtsalterthümern herausgegeben von Alois Pogatscher. (Separatdruck aus dem Programme der Realschule in Salzburg). Salzburg 1877. 8°. pp. 46.—The 2. and 3. ed. are unaltered reprints of the 1. ed. *Reviews*: Literaturbladet. 1829. nos. 15-17. pp. 113-116, 121-128, by Finnur Magnússon;—Gött. gel. Anz. 1829. pp. 129-139, by K. F. Eichhorn and G. F. Benecke; 1900. pp. 768-777, by K. v. Amira;—Deut. Lit. zeit. XXI. 1900. coll. 72-75, by H. Brunner;—Z. S. f. Rg. XXI. 1900. pp. 331ff.,

- by U. Stutz;—Beil. zur Allgem. Zeit. 1900. No. 60. pp. 1-2, by Felix Dahn;—Hist. Litteraturbl. II. 1900. coll. 133-138, by A. Wenninghoff;—Jahrb. f. Nationalök. u. Statistik. LXXV. 1900. pp. 693-695, by G. v. Below;—Anz. f. deut. Alt. XXVIII. 1902. pp. 368-370, by R. Henning;—Lit. Cbl. LI. 1900. coll. 197-198;—Krit. Vjschr. XLIII. 1901. pp. 174-194, by H. Schreuer.
- 2— Von der Poesie im Recht. *In* Zschr. f. geschichtl. Rechtswsch. I. 1815. pp. 25-99.—*Repr. in his* Kleinere Schriften. VI. 1882. pp. 152-191.
- 3— Über eine eigene altgermanische Weise der Mordsühne. *Ibid.* I. 1815. pp. 323-337.—*Repr. in his* Kleinere Schriften. VI. 1882. pp. 144-152.
Cf. Zeitschr. d. Ver. f. Volksk. VI. 1896. pp. 92-94, (K. Maurer).—Zschr. f. geschichtl. Rwsch. II. 1816. pp. 137-138, (Hudtwalcker).
- 4— Literatur der altnordischen Gesetze. *Ibid.* III. 1817. pp. 73-118.—*Repr. in his* Kleinere Schriften. VI. 1882. pp. 243-272.
- 5— Über die Notnunft an Frauen. *In* Zschr. f. deutsches Recht. V. 1841. pp. 1-29.—*Repr. in his* Kleinere Schriften. VII. 1884. pp. 27-50.
- 6— Deutsche grenzalterthümer. *In* Philol. u. histor. Abhandlungen der kgl. Akademie der Wissensch. zu Berlin 1843. Berlin 1845. 4°. pp. 109-142.—*Repr. in his* Kleinere Schriften. II. 1865. pp. 30-74.
- 7— Über schenken und geben. *Ibid.* 1848. Berlin 1850. 4°. pp. 121-151.—*Repr. in his* Kleinere Schriften. II. 1865. pp. 173-210.
- Grönbech, Vilh. Lykkemand og niding. Vor folkeæt i oldtiden. I. bog. Köbenhavn 1909. 8°. pp. (4) + 220.
Reviews: Zeitschr. d. Ver. f. Volksk. XX. 1810. pp. 226-227, by A. Heusler;—Journ. of Engl. and Germ. Philol. IX. 1910. pp. 269-278, by L. M. Hollander;—Nord. Tidskr. (Letterst.). 1910. pp. 73-75, by Karl Mortensen;—Ark. f. nord. Filol. XXVII. 1911. pp. 296-299, by G. Cederschiöld.
- Grosch, G. Die Wasserweihe als Rechtsinstitution. *In* Zschr. f. vergleich. Rechtswsch. XXIII. 1910. pp. 420-456.
- Grundtvig, Svend. Om de gotiske folks våbenéd. Köbenhavn 1871. 8°. pp. 63.
Sep. repr. of "Oversigt over det kgl. danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger." 1870. pp. 44-104.—The quotations from the sources were separately printed in 1870 (De gotiske folks våbenéd), 8°. pp. 12.

Guðmundsson, Sigurður. Alþingisstaður hinn forni við Öxará. Kaupmannahöfn 1878. 8°. pp. (4) + 66 + (2), *map*.

Review: Nord. tidskr. (Letterst.) 1881, by Rolf Arpi.

Guðmundsson, Valtýr. Fóstbræðralag. In Þrjár ritgjörðir, sendar og tileinkaðar Páli Melsteð. Kaupmannahöfn 1892. pp. 29-55.

Review: Zschr. d. Ver. f. Volksk. III. 1893. pp. 103-107, by K. Maurer; cf. K. Weinhold's notice, *ibid.* pp. 224-225 (Schwur unter dem Rasen).

— 2 — Manngjöld—hundrað. In Germanistische Abhandlungen zum LXX. Geburtstag Konrad von Maurers. Göttingen 1893. pp. 521-554.

Review: Anz. f. deut. Alt. XXI. 1895. p. 11, by K. Lehmann.

— 3 — Vátrygging á þjóðveldistímanum. In Eimreiðin. I. 1895. pp. 45-47.

— 4 — Framfærsla og sveitastjórn á þjóðveldistímanum. *Ibid.* IV. 1898. pp. 19-29, 97-111.

— 5 — Sölvkursen ved år 1000. In Festskrift til Ludv. F. A. Wimmer 7. Februar 1909. [Nord. Tidsskr. f. Filol. XVII.] København 1909. pp. 55-63.

— 6 — and Kálund, Kr. Sitte. Skandinavische Verhältnisse. In Paul's Grundriss d. german. Philol. 2. Aufl. Strassburg 1900. pp. 407-479.

Hagerup, Francis. Om Tradition som Betingelse for Overdragelse af Eiendomsret til Lösöre. (2det Afsnit. Den germanske Ret. § 7. Den ældre tyske, danske, svenske og norske Ret.) In Norsk Retstidende. 1884. pp. 704-708.

The whole essay fills pp. 671-780.

— 2 — Überblick über die geschichtliche Entwicklung des norwegischen Strafprozesses und seine Reform durch das Gesetz 1 Juli 1887. In Zeitschr. für die gesamte Strafrechtswissenschaft. IX. 1889. pp. 106-130.

Halldórsson, Björn. De centenario argenti. In Kristni-saga. 1773. pp. 164-174.

Harttung, Julius. Norwegen und die deutschen Seestädte bis zum Schlusse des dreizehnten Jahrhunderts. Berlin 1877. 8°. pp. viii + 122.

Hegel, Karl. Städte und Gilden der germanischen Völker im Mittelalter. I.-II. Leipzig 1891. 2 vols. 8°. pp. xvii + 457; xii + 516.

See especially: *Norwegen*. I. pp. 347-440; *Vergleichende Betrachtung*, II. pp. 501-516.—*Reviews*: *Krit. Vjschr.* XXXIV. 1892. pp. 172-218, by Max Pappenheim;—*Gött. gel. Anz.* 1892. pp. 406-423, by G. v. Below;—*Hist. Zeitschr.* LXIX. 1892. pp. 483-491, by Th. Ilgen;—*Die Grenzboten*. LI. 2. 1892. pp. 448-458;—*Deut. Lit. zeit.* XIII. 1892. coll. 55-59, by O. Gierke;—*Beil. zur Allgem. Zeit.* 1892. No. 64. pp. 1-5, by M. Bendiner;—*Lit. Cbl.* XLIII. 1892. coll. 516-518, by —ng;—*Jahrb. f. Gesetzgeb.* XVI. 3. 1892. pp. 318-322, by Dr. D.;—*Mittheil. aus der hist. Litt.* XX. 1892. pp. 226-231, by C. Koehne;—*Political Science Quarterly*. VII. 1892. pp. 734-736, by Chas. Gross;—*Engl. Hist. Rev.* VIII. 1893. pp. 120-127, by F. Keutgen.—A rejoinder by the author, chiefly to the reviews of Gierke and Pappenheim, in *Hist. Zeitschr.* LXX. 1893. pp. 442-459.

Hermann, Eduard. Zur Geschichte des Brautkaufs bei den indogermanischen Völkern. Wissenschaftliche Beilage zum XXI. Programm der Hansa-Schule zu Bergedorf bei Hamburg. 1904. 8°. pp. 44.

Hermansson, Johan. *Dissertatio academica de herse ribus Hyperboreorum.* Upsaliæ 1734. 4°. pp. (10) + 24 + (10).

Inaug.-diss., resp. L. A. Adlerbielcke.

Hertzberg, Ebbe. En fremstilling af den norske aristokratis historie indtil kong Sverres tid. Med Hs. Majt. Kongens guldmedaille af universitetet prisbelønnet afhandling. Christiania 1869. 8°. pp. (6) + 152.

Review: *Krit. Vjschr.* XIII. 1871. pp. 268-269, by K. Maurer.

— 2 — Grundtrækkene i den ældste norske proces. Udgivet efter det akademiske Kollegiums foranstaltning ved Fr. Brandt. Universitets program. Kristiania 1874. 8°. pp. viii + 279.

Reviews: *Krit. Vjschr.* XVIII. 1876. pp. 32-77, by Konrad Maurer, (*Zur Literatur der nordischen Rechtsgeschichte*);—*Lit. Cbl.* XXVII. 1876. coll. 360-361, by K. Maurer;—*Jen. Lit. zeit.* I. 1874. pp. 374-375, by K. v. Amira;—*Norsk Retstid.* 1874. pp. 173-174;—*Bulletin de la Société de législation comparée.* 1876. pp. 232-233, by Pierre Dareste.

— 3 — Tyske Arbeider paa den nordiske Rets histories Omraade i Aarene 1886-87. *In* T. f. Rvsk. I. 1888. pp. 136-156.

Review of works by Amira, Lehmann, Maurer, and Sievers.

— 4 — De gamle loves myndig. Christiania 1889. (*Christiania Videnskabselskabs forhandling* 1889. No. 3). 8°. pp. 51.

— 5 — Rets historie. *In* T. f. Rvsk. II. 1889. pp. 492-502.

Review of works by Ficker, Pappenheim and Lehmann.

— 6 — De nordiske Retskilder. Kjöbenhavn 1890. (*Nordisk Retsencyclopædi*. I.) 8°. pp. (10) + 252 + (2).

- See especially, pp. 9-48, 88-114. *Reviews*: *Zachr. f. vergleich. Rechtswsch.* X. 1892. pp. 476-477, by A. Teichmann;—*Deut. Lit. zeit.* XII. 1891. coll. 1421-22, by K. Lehmann.
- 7— Den moderne Retshistorie. I.-II. *In* T. f. Rvsk. IV. 1891. pp. 385-405; V. 1892. pp. 1-39.
- 8— Lén og veizla i Norges sagatid. *In* Germanistische Abhandlungen zum LXX. Geburtstag Konrad von Maurers. Göttingen 1893. pp. 283-331.
Review: *Anz. f. deut. Alt.* XXI. 1895. pp. 8-10, by K. Lehmann.
- 9— Vore ældste Lovtexters oprindelige Nedskrivelsestid. *In* Historiske Afhandlinger tilegnet Professor Dr. J. E. Sars. Kristiania 1905. pp. 92-117.
- 10— Thronhjems politiske og statsretlige Forhold i Sagatiden. *In* Thronhjem i Fortid og Nutid 997-1897 udg. af H. G. Heggteit. Horten 1897. 8°. pp. 43-64.
- 11— Om Eiendomsretten til det norske Kirkegods. En retshistorisk Betænkning. Kristiania 1898. 8°. pp. (4) + 255.
See especially, pp. 47-87. *Review*: *Norsk Retstidende*, 1898. pp. 829-831.—*Cf.* Taranger's treatise on the same subject (1896), and his criticism of Hertzberg (1902).
- 12— Harald Haarfagres Skattepaalæg og saakaldte Odelstielegelse. *In* (Norsk) Hist. Tidsskr. 4 R. IV. Bd. 1906. pp. 161-191.
- Hofman, Tycho de.** Kort Afhandling om Oprindelsen til at tage og at give Tiende, samt Rettighed til at kalde Præster efter de Canoniske og i sær efter de Danske og Norske Love. Andet Oplag, foröget med et Tillæg. Kiöbenhavn 1777. 4°. pp. (16) + 132, *portr.*, 1 *tbl.*
See especially: Efterretning om Tiendens Historie, fornemmelig i Norge, Island og Grönland. Som et Anhang til Hofman's Afhandling om Tienden, pp. 97-128, by B. C. Sandvig, assisted by Jón Eiríksson and G. J. Thorkelin.
- Holberg, Ludvig.** Dannemarks og Norges Geistlige og Verdslige Staat eller Beskrivelse nu anden Gang forandret *etc.* 3. Oplag. Kiöbenhavn 1762. 4°. pp. (12) + 674 + (26).
See the contribution of Jón Eiríksson on the Norwegian and Icelandic laws, pp. 476-517.
- Holmboe, Christopher Andreas.** Om Forholdet mellem Guld og Sölv i Norge, i Middel-Alderen. *In* Saml. til det norske Folks Sprog og Hist. VI. 1839. 4°. pp. 69-78.

- 2 — De prisca re monetaria Norvegiæ et de numis seculi duodecimi nuper repertis. Christianiæ 1841. 4°. pp. 53, 5 *pls.*—
Editio nova recognita. 1854. 8°. pp. (4) + 66, 7 *pls.*

The titles of the two ed. vary slightly. See also Schive, C. J. 1865.

- 3 — Das älteste Münzwesen Norwegens bis gegen Ende des 14. Jahrhunderts. Eine Abhandlung. Abdruck aus Köhne's Zeitschrift für Münz-, Siegel- und Wappenkunde VI. Jahrg. Berlin 1846. 8°. pp. 48 + (2), 4 *pls.*

- 4 — Om Eeds-Ringe i Oldtiden. *In* Forhandl. i Vidensk.-Selsk. i Christiania 1863. pp. 170-189; *ibid.* 1865. pp. 249-258, 4 *pls.*

Homeyer, Carl Gustav. Über das germanische Loosen. *In* Verhandl. der kgl. Preuss. Akad. der Wissensch. zu Berlin. 1853. pp. 747-774, *pl.*—Die Loosstäbchen, ein Nachtrag zu dem germanischen Loosen. *In* Symbolae Bethmannio Holwegio oblatae. Berlin 1868.

- 2 — Der Dreissigste. *In* Abhandlungen d. kgl. Akademie der Wissensch. zu Berlin 1864. 4°. pp. 87-270. (*Cf.* Monatsberichte 1862. pp. 537-542; 1863. pp. 640-646; 1864. pp. 433-444).
See: VI. Abschn. Die Gebiete Skandinaviens, pp. 117-145.—*Review:* Krit. Vjschr. VII. 1865. pp. 139-147, by W. Lewis.

- 3 — Die Haus- und Hofmarken. Berlin 1870. 8°. pp. xxiv + 423, 44 *pls.* (*Cf.* Monatsbericht d. Berl. Akad. 1872. pp. 611-623).

Huberti, Ludwig. Friede und Recht. Eine rechts- und sprachvergleichende Untersuchung. *In* Deutsche Zeitschr. f. Geschichtswissensch. V. 1891. pp. 1-20.

Hurtigkarl, Frederik Theodor. De servitutis, quæ inter majores nostros invaluit, indole. Havniæ 1791. 8°. pp. 48.

Inaug.-diss., respondent John Gudmundsen. *See:* Sectio posterior de servorum in Norvegia statu, pp. 29-48.

Inama-Sternegg, Karl Theodor von. Wirtschaft. *In* Paul's Grundriss der german. Philol. II. 2. Strassburg 1893. pp. 1-34.—2. Aufl. III. 1901. pp. 1-50.

Jahn, Ferdinand Heinrich. Almindelig Udsigt over Nordens, især Danmarks Krigsvæsen i Middelalderen, indtil Krudtets Anvendelse i de nordiske Krige. Kjöbenhavn 1825. 8°. pp. xvi + 480, 5 *pls.*

See: Første Afsnit. Krigsforfatningen. pp. 1-186. For reviews see Erslev's Forf. Lex. I. 768.

Jónsson, Arngrímur. *Crymogaea sive rerum Islandicarum libri III.* Hamburgi [1609]. 4°.

About editions etc. see Kálund's article in *Ark. f. nord. Filol.* XXIII. 1907. pp. 211-228.

Jónsson, Bjarni. *Tractatus historico-criticus de feriis papisticis vulgo gagn-dagar.* Hafniæ 1784. 8°. pp. 95.

Jónsson, Brynjúlfur. *Um þriðjungamót í Rangár þingi og Árness þingi á söguöldinni og ýmislegt þar að lútandi.* In *Tímarit gefið út af Jóni Péturssyni.* I. 1869. pp. 73-88; II. 1870. pp. 92-114.

Jónsson, Finnur, *bishop*. *Historia ecclesiastica Islandiæ.* Tom. I-IV. Havniæ 1772-78. 4 vols. 4°.

— 2 — *Tractatus theologico-historico-criticus de noctis præ die naturali prærogativa.* Hafniæ 1782. 8°. pp. 256.

Jónsson, Finnur, *professor*. *Den oldnorske og oldislandske Litteraturs Historie.* II. Bind. 2. Del. Köbenhavn 1901. pp. 885-920, 998-1008.

— 2 — *Vers i gamle nordiske indskrifter og love.* In *Ark. f. nord. Filol.* XVI. 1904. pp. 76-90.

— 3 — *Om Njála.* 1904. (*See Islandica.* I. p. 86.)

Jørgensen, A. D. *Bidrag til oplysning om middelalderens love og samfundsforhold.* IV. Våbenéd. Våbentag. In *Aarb. f. nord. Oldk. og Hist.* 1876. pp. 151-184.

Kalkar, Otto. *Holmgangen i Nordens Oldtid.* In *Historisk Archiv.* 1871. I. Kjöbenhavn. pp. 329-340.

Kálund, P. E. Kristian. *Bidrag til en historisk-topografisk Beskrivelse af Island.* I-II. Kjöbenhavn 1877-82. 2 vols. 8°. pp. (12) + 638; (12) + 527, 19 *maps*.

For reviews (by Maurer etc.) see: *Islandica* I. p. 73; also review by Maurer in *Lit.-bl. f. germ. u. rom. Philol.* IV. 1883. pp. 1-5.

— 2 — *Det islandske lovbjærg.* In *Aarb. f. nord. Oldk. og Hist.* 1899. pp. 1-18.—*Also sep. repr.* 8°.

— 3 — *Familielivet på Island i den første saga periode (indtil 1030).* In *Aarb. f. nord. Oldk. og Hist.* 1870. pp. 269-281.—*Also sep. repr.* 8°.

— 4 — *Den norske ledningsgerd.* In (*Norsk*) *Hist. Tidsskr.* 4. R. VI. Bd. 1910. pp. 197-198.

— See: Guðmundsson, Valtýr. 1900.

Kempe, A. *Studier öfver isl. juryen.* 1885. (*See above,* p. 16).

- Keyser, Rudolf.** Historisk-heraldisk Undersøgelse angaaende Norges Rigsvaaben og Flag. Christiania 1842. 8°. pp. (2) + 27.—*Repr. in his* Samlede Afhandlinger. 1868. pp. 453-480.
- 2 — Udsigt over den norske Samfundsordens Udvikling i Middelalderen. Fem Forelæsninger. *In* Nor. III. 4. 1846. pp. 1-65.—*Repr. in his* Samlede Afhandlinger. 1868. pp. 401-451. *Cf.* Krit. Vjschr. XI. 1869. pp. 409-410 (K. Maurer).
- 3 — Norges Stats- og Retsforfatning i Middelalderen. Christiania 1867. (Efterladte Skrifter II. 1). 8°. pp. viii + 412. Treats also "Islands Statsforfatning", pp. 256-288. *Review:* Krit. Vjschr. X. 1868. pp. 360-404 (Zur altnordischen Rechtsgeschichte), by K. Maurer.
- 4 — Nordmændenes private Liv i Oldtiden. Christiania 1867. (Efterladte Skrifter. II. 2.) 8°. pp. vi + (2) + 132.—*Engl. version by* M. R. Barnard: The private life of the old Northmen. London 1868. 8°. pp. (4) + 177.
- 5 — Den norske Kirkes Historie under Katholicismen. I.-II. Bind. Christiania 1856-58. 2 vols. 8°. *Review:* (Dansk) Hist. Tidsskr. 3. R. I. Bd. 1859. pp. 261-330, by C. Paludan-Müller.
- 6 — Norges Historie. I.-II. Bind. Kristiania 1866-70. 8°.
- Kier, Chr.** Dansk og longobardisk Arveret. En retshistorisk Undersøgelse. Aarhus 1901. 8°. pp. (4) + 116. *See especially:* Gulatingslovens Arvefølgeorden, pp. 77-85. *Review:* Z. S. f. Rg. XXII. 1901. pp. 366-399, by M. Pappenheim.
- Kock, Axel.** Om ordet "härad" ock grunden för härads indelningen. *In* Ark. f. nord. Filol. XXI. 1905. pp. 358-369.—Vidare om ordet "härad." *Ibid.* XXII. 1906. pp. 272-282. *Cf.* E. Brate's articles, *ibid.* IX. and XXII.
- Kogler, Ferd.** Beiträge zur Geschichte der Rezeption und der Symbolik der legitimatio per subsequens matrimonium. *In* Z. S. f. Rg. XXV. 1904. pp. 94-171.—Nachtrag. *Ibid.* XXVII. 1906. p. 316.—*Sep. repr.* Weimar 1904. 8°. pp. iv + 78. *Review:* Krit. Vjschr. XLIX. 146-149, by E. Eichmann.
- Kohler, Josef.** Rechtsgeschichte und Weltentwicklung. VI, g. Studien über künstliche Verwandtschaft. *In* Zschr. f. vergleich. Rechtswsch. V. 1884. pp. 415-440. (*See* pp. 432-33).
- Koht, Halvdan.** Det norske kongedömes utvikling. *In* Samtiden. XI. Kristiania 1900. pp. 304-326.—*Also sep. repr.* 8°. pp. 23.

Kolderup-Rosenvinge, Janus Lauritz Andreas. Bemærkninger om Blodhævn hos de gamle Skandinaver. *In* Juridisk Tidsskrift. XX. 1832. pp. 130-156.

— 2 — Nogle Bemærkninger om det hemmelige Skriftemaals Anvendelse i Norden nærmest med Hensyn til en Bestemmelse derom i den skaanske og sjællandske Kirkeret. *In* Det Kgl. Danske Videnskabernes Selskabs Skrifter. Hist.-philos. Afhandl. VII. Deel. Kjöbenhavn 1845. 4°. pp. 1-19.

Kongslew, Lauritz Laurberg. Den Danske og Norske Private Rets første Grunde. I.-II. Bd. Kiöbenhavn 1781-82. 2 vols. 8°. *See*: Forberedelse om Lovene: II. Afdel. Om de norske Love, I. pp. 116-191; III. Afdel. Om de islandske Love, I. pp. 192-240, by Jón Biríksson.

Köstlin, C. Reinhold. Das germanische Strafrecht. *In* Zschr. f. deutsches Recht. XIV. 1853. pp. 367-431.

Laband, Paul. Die rechtliche Stellung der Frauen im altrömischen und germanischen Recht. *In* Zeitschr. f. Völkerpsychol. u. Sprachw. III. 1865. pp. 137-194.

Landslod. *In* Ugeblad for Lovkyndighed, Statistik og Statsökonomi. III. 1863-64. 4°. pp. 217-221.

Lange, Christian C. A. De norske Klostres Historie i Middelalderen bearbejdet især efter utrykte Kilder. Christiania 1847. 8°. pp. (8) + 827, 1 pl.—2. omarbejdede Udg. 1856. 8°. pp. (8) + 507.

Larsen, Johannes Ephraim. Om Islands hidtilværende statsretlige Stilling. Kjöbenhavn 1855. 4°. pp. 38. (*University program*).—*Repr. in his* Samlede Skrifter. I. Afd. 3. Bd. 1857. pp. 211-249.—*Icel. edition*: Um stöðu Íslands í ríkinu að lögum eins og hún hefur verið hingað til. Kaupmannahöfn 1856. 8°. pp. (2) + 43.

For criticism, see Jón Sigurðsson's essay of 1856; *cf.* also K. Maurer's Zur politischen Geschichte Islands. 1880. pp. 1-32.—Þjóðsögur. VIII. 1856. p. 122.

Larson, Laurence M. The household of the Norwegian kings in the thirteenth century. *In* The American Historical Review. XIII. 1908. pp. 459-479.

Lasson, Peder Carl. Om Strafferetspleiens Historie i ældre Tider, især de Edsvornes og Folkeretternes. Trykt som Supplement til Proceslovcommissionens Betænkning om Forand-

ringer i Straffeprocesslovgivningen. Kristiania 1858. 8°. pp. (8) + 261 + (3).

See Om Retspleien i Norge (Sverige) og paa Island, pp. 71-91.

Leffler, Leopold Fredrik. Bidrag till tolkningen av Tune-stenens runinskrift. *In* Uppsalastudier tillegnade Sophus Bugge. Uppsala 1893. pp. 1-5.

Cf. Arkiv f. nord. filol. XI. p. 309 (Kauffmann); to which Leffler replied, *ibid.* XII. 1896. pp. 98-101: "Några ord om Tunestenens 'sijoster' ock den därmed sammanhängande delen av inskriften", followed by a note by Kauffmann (pp. 101-102), to which again Leffler replied, *ibid.* pp. 214-216 (Ännu en gång 'sijoster').—*Cf.* Bugge, S.

— 2 — Ännu några ord om de hedniska edsformulären i Norden. Antiquarisk Tidskr. för Sverige. XIII. No. 3. 1905. 8°. pp. 11.—*Cf.* *ibid.* V. del. 1878. pp. 149-160.

Lehmann, Karl. Verlobung und Hochzeit nach den nordgermanischen Rechten des früheren Mittelalters. München 1882. 8°. pp. viii + 134.

Reviews: Krit. Vjschr. XXV. 1883. pp. 239-245, by K. Maurer;—Lit. Cbl. XXXIV. 1883. col. 550;—Deut. Lit. zeit. III. 1882. col. 1864;—Z. S. f. Rg. VI. 1884. pp. 227-230, by R. Schröder;—Gött. gel. Anz. 1882. pp. 1601-11, by K. v. Amira;—Lit.-bl. f. germ. u. rom. Philol. V. 1884. coll. 129-130, by O. Brenner;—Literar. Handweiser. XXI. 1882. No. 24.

— 2 — Die altnordische (altnorwegisch-altisländische) Auflassung. *In* Z. S. f. Rg. V. 1884. pp. 84-115.—Zur nordgermanischen Auflassung. *Ibid.* XI. 1890. pp. 255-256.

— 3 — Zur Frage nach dem Ursprunge des Gesetzesprecheramtes. *Ibid.* VI. 1885. pp. 193-199.

Criticism of Schröder's essay, in vol. IV.

— 4 — Der Königsfriede der Nordgermanen. Berlin und Leipzig 1886. 8°. pp. viii + 286.

See especially: Der Königsfriede der Norweger, pp. 166-246; Die isländische Bezirksacht (héraðssekt), pp. 247-284.—*Reviews:* Deut. Lit. zeit. VII. 1886. coll. 1655-57, by M. Pappenheim;—Hist. Zeitschr. LVIII. 1887. pp. 175-176, by the same;—Centralbl. f. Rechtswsch. VI. 1887. pp. 51-53, by L. Dargun;—Lit. Cbl. XXXVIII. 1887. 1765-66;—T. f. Rvsk. I. 1888. pp. 153-156, by E. Hertzberg;—(Svensk) Hist. tidskr. VIII. 1888. pp. 65ff., by K. H. Karlsson;—Revue générale du droit. XII. 1892. pp. 575ff., by Brocher.

— 5 — Abhandlungen zur germanischen, insbesondere nordischen Rechtsgeschichte. Berlin u. Leipzig 1888. 8°. pp. (4) + 215.

See: Die Gastung der germanischen Könige. Ein Beitrag zur Urgeschichte der Steuern, pp. 1-96 (Die isländische Gisting and Die nor-

- wegische veizla, pp. 3-31, 70-74); Der Ursprung des norwegischen Sysselamtes, pp. 175-215.—*Reviews*: Gött. gel. Anz. 1889. pp. 266-271, by K. v. Amira;—Krit. Vjschr. XXI. 1889. pp. 197-212, by K. Maurer;—Lit. Cbl. XXXIX. 1888. coll. 1269-72, by K. Maurer;—Centralbl. f. Rechtswissensch. VIII. 1889. pp. 55ff., by v. Salis;—Deut. Lit. zeit. X. 1889. coll. 279-280, by E. Hertzberg;—Hist. Zeitschr. LXI. 1889. pp. 484-486, by A. S.;—T. f. Rvsk. II. 1889. pp. 499-502, by E. Hertzberg.
- 6— Kauffriede und Friedensschild. *In* Germanistische Abhandlungen zum LXX. Geburtstag Konrad von Maurers. Göttingen 1893. pp. 47-64.
- 7— Rezeptionen germanischer Rechte. Rede zur Feier des 28. Februar 1905. Rostock 1905. 4°. pp. 34.
Review: Der Gerichtssaal. LXVI. pp. 169-170, by Oetker.
- 8— Jurisprudensen i Njála. 1905. (*See* Islandica. I. p. 86).
- 9— Sachsenspiegel I. 35 und das altnordische Schatzregal. *In* Zschr. f. deut. Philol. XXXIX. 1907. pp. 273-281.
- 10— Altnordische und hanseatische Handelsgesellschaften. *In* Zeitschr. für das gesamte Handelsrecht und Konkursrecht LXII. 1908. pp. 289-327, 569.
- 11— and H. Schnorr von Carolsfeld. Die Njálssage insbesondere in ihren juristischen Bestandtheilen. 1883.
See Islandica. I. p. 86. To the reviews add: Revue critique de législ. et de jurispr. N. S. XXXIII. pp. 58-64, by H. Monnier.
- Lie, Mikael H. Lensprincipet i Norden. Bilag til "Tidsskrift for Retsvidenskab" 1907, 1. hefte. Kristiania 1907. 8°. pp. (4) + 102.
- Liljenstrand, Axel Wilhelm. Om skifte af jord. Akademisk afhandling. Helsingfors 1857. 8°. pp. (2) + 100. (*See especially* pp. 23-40).
- 2— De nordiska bygningabalkarne. Deras rättsordning i organisk utveckling. Helsingfors 1882. 8°. pp. iii + 372.
- Lund, Fr. Macody. Norges økonomiske System og Værdiforhold i Middelalderen. Kristiania 1908 (Videnskabselskabets Skrifter. 1908. II. No. 1). 8°.
Reviews: Skriftnir. LXXXIV. 1910. pp. 364-365, by B. M. Ólsen;—Eimreiðin. XVII. 1911. pp. 155-156, by Valþýr Guðmundsson.
- Lundborg, Ragnar. Islands staatsrechtliche Stellung von der Freistaatszeit bis in unsere Tage. Berlin 1908. 8°. pp. (2) + 62 + (2).

- Reviews*: Eimreiðin. XIV. 1908. pp. 68-70, by V. Guðmundsson ;— Statvetenskapl. tidskr. för politik etc. XI. 1908, by Fredrik Hjelmqvist ;— Skírnisr. LXXXII. 1908. pp. 184-186, by Guðm. Finnbogason.
- Magnússon, Finnur.** Om de oldnordiske Gilders Oprindelse og Omdannelse m. m. Et Brudstykke af Forelæsninger over Ynglinga Saga (til dens 5te Kapitel). Særskilt aftrykt af Tidsskrift for Nordisk Oldkyndighed [II. pp. 100-112]. Kiöbenhavn 1829. 8°. pp. 15.
- Matthias, Ernst.** Beiträge zur Erklärung der germanischen Gottesurteile. Burg 1900. 4°. pp. 22. (*School program*).
- Maurer, Konrad.** Die Entstehung des Isländischen Staats und seiner Verfassung. München 1852. (Beiträge zur Rechtsgeschichte des Germanischen Nordens. I.). 8°. pp. 218.—*Icel. version*: Upphaf allsherjarríkis á Íslandi og stjórnarskipunar þess. Íslenzkað af Sigurði Sigurðarsyni. Reykjavík 1882. 8°. pp. iv + 191.
- Reviews*: Krit. Übersch. I. 1853. pp. 121-127, by J. C. Bluntschli ;— Tímarit h. ísl. Bókmentafél. III. 1882. pp. 125-131, by Jón Þorkelsson ;— Lit. Cbl. IV. 1853. coll. 98-100.
- 2 — Ueber die isländischen Gesetze und deren Ausgaben. *In* Krit. Übersch. I. 1853. pp. 277-296.
- 3 — Das Beweisverfahren nach deutschen Rechten. *Ibid.* V. 1857. pp. 180-249, 332-393.
- 4 — Zur isländischen Rechtsgeschichte. *Ibid.* VI. 1859. pp. 113-117.
Review of Grágás (1852), Lovsaml. f. Isl., and Dipl. Isl.
- 5 — Die Bekehrung des Norwegischen Stamme zum Christenthume, in ihrem geschichtlichen Verlaufe quellenmässig geschildert. I.-II. Band. München 1855-56. 2 vols. 8°.
- 6 — Zur vergleichenden germanischen Rechtsgeschichte. *In* Krit. Vjschr. II. 1860. pp. 75-122.
Review of Rive's De pupillorum et mulierum tutela. 1859.
- 7 — Zur isländischen Rechtsgeschichte. *Ibid.* IV. 1862. pp. 424-428.
Review of Dipl. Isl., Jónsbók etc.
- 8 — Kaflar úr verzlunarsögu Íslands. *In* Ný félagsrit. XXII. 1862. pp. 100-135.
- 9 — Die Quellenzeugnisse über das erste Landrecht und über die Ordnung der Bezirksverfassung des isländischen Freistaates. Aus den Abhandlungen der k. bayer. Akademie der W. I. Cl. XII. Bd. I. Abth. München 1869. 4°. pp. 101.

- 10 — Über die Einziehung der norwegischen Odelsgüter durch K. Harald hárfagri. *In Germania*. XIV. 1869. pp. 27–40.
- 11 — Über die Hænsa-Póris saga. 1871. (*See Islandica*. I. p. 46).
- 12 — Über das Vápnatak der nordischen Rechte. *In Germania*. XVI. 1871. pp. 317–333, 462.
- 13 — Überblick über Geschichte der nordgermanischen Rechtsquellen. *In Encyclopädie der Rechtswissenschaft in systematischer Bearbeitung*, hrsgg. v. Franz von Holtzendorff. 2. Aufl. Leipzig 1873. pp. 247–285.—3. Aufl. 1877. pp. 267–304.—4. Aufl. 1882. pp. 319–358; *also sep. repr.*—5. Aufl. 1889. pp. 351–385.
Review: Norsk Retstid. 1873. pp. 341–342, by L. Aubert.
- 14 — Zur Urgeschichte der Godenwürde. *In Zschr. f. deut. Philol.* IV. 1873. pp. 125–130.
- 15 — Island von seiner ersten Entdeckung bis zum Untergange des Freistaats. München 1874. 8°. pp. ix + 480.
Reviews: Jen. Lit. zeit. I. 1874. pp. 772–774, by K. v. Amira;—Lit. Cbl. XXVII. 1876. col. 683–685, by Felix Dahn; repr. in his: Bausteine. II. 1880. pp. 456–459.
- 16 — Über den Hauptzehnt einiger nordgermanischer Rechte. Aus den Abhandlungen der k. bayer. Akademie der W. I. Cl. XIII. Bd. II. Abth. [pp. 213–301]. München 1874. 4°. pp. 91.
Reviews: Krit. Vjschr. XVII. 1875. pp. 292–294, by O. Stobbe;—Norsk Retstidende. 1874. pp. 525–528, 573–574, by L. Aubert;—Lit. Cbl. XXVI. 1875. col. 516.
- 17 — Die Schuldknechtschaft nach altnordischem Rechte. *In Sitzungsberichte der philos.-philol. u. hist. Classe der k. bayer. Akad. d. Wissensch. zu München*. 1874. pp. 1–47.
Reviews: Krit. Vjschr. XVI. 1874. pp. 588–591, by A. Brinz;—Gött. gel. Anz. 1878. pp. 449–477, by F. Rive.
- 18 — Das Gottesurtheil im altnordischen Rechte. *In Germania*. XIX. 1874. pp. 139–148.
- 19 — Das Alter der Gesetzesprecher-Amtes in Norwegen. *In Festgabe zum Doctor-Jubiläum Ludwig Arndts*. München 1875. pp. 1–69.
Reviews: Krit. Vjschr. XVIII. 1876. pp. 169–174, by K. v. Amira;—Jen. Lit. zeit. III. 1876. pp. 122–123, by Ph. Zorn;—Lit. Cbl. XXVII. 1876. col. 823, by F. Dahn, repr. in his: Bausteine. II. 1880. pp. 460–461;—Allgem. Zeit. 1876. No. 3. pp. 26–27;—Gött. gel. Anz. 1878. pp. 477–487, by F. Rive.

- 20 — Die Berechnung der Verwandtschaft nach altnorwegischem Rechte. *In Sitzungsberichte der bayer. Akademie.* 1877. pp. 235-253.
- 21 — Gulaping. *In Ersch u. Grubers Allgemeine Encyclopädie der Wissenschaft u. Künste.* I. Section. 96. Theil. Leipzig. 1877. 4°. pp. 377-417.
- 22 — Gulapingslög. *Ibid.* I. S. 97. Th. 1878. 4°. pp. 1-37.
These two articles treat of the Norwegian laws in general. *Reviews:* Lit. Cbl. XXXI. 1880. coll. 492-493;—*Hist. Zeitschr.* XLI. 1870. pp. 364-368, by Ph. Zorn.
- 23 — Udsigt over de nordgermaniske Retskilders Historie. Oversat efter Forfatterens Manuskript [af Ebbe Hertzberg]. Kristiania 1878. 8°. pp. (2) + iii + 213.
Review: Naumann's Tidskr. för lagstiftning etc. XVIII. 1881. pp. 435-439, by K. Olivecrona.
- 24 — Die Freigelassenen nach altnorwegischem Rechte. *In Sitzungsberichte der bayer. Akademie.* 1878. pp. 21-87.
- 25 — Die ármenn des altnorwegischen Rechtes. *Ibid.* 1879. pp. 49-138.
- 26 — Über die Wasserweihe des germanischen Heidenthums. Separatabdruck aus den Abhandlungen der k. bayer. Akademie der Wiss. I. Cl. XV. Bd. III. Abth. [pp. 175-253]. München 1880. 4°. pp. 81.
Reviews: Anz. f. deut. Alt. VII. 1881. pp. 404-409, by K. Müllenhoff;—*Deut. Lit. zeit.* II. 1881. coll. 1192-93, by the same;—*Lit. Cbl.* XXXII. 1881. coll. 1002-04, by A. Edzardi;—*Lit.-bl. f. germ. u. rom. Philol.* III. 1882. coll. 132-133, by Georg Cohn.
- 27 — Über die norwegisch-isländischen gagnföstur. *In Sitzungsberichte der bayer. Akademie.* 1881. pp. 225-268.
- 28 — Die unächte Geburt nach altnordischem Rechte. *Ibid.* 1883. pp. 1-86.
Review: Lit. Cbl. XXXIV. 1883. coll. 977-978.
- 29 — Das Verdachtszeugniss des altnorwegischen Rechtes. *Ibid.* 1883. pp. 548-592.—*Also sep. repr.* 8°.
Review: *Deut. Lit. zeit.* V. 1884. coll. 946-947, by K. Lehmann.
- 30 — Die Eingangsformel der altnordischen Rechts- und Gesetzbücher. *Ibid.* 1886. pp. 307-358.
Reviews: *Deut. Lit. zeit.* VIII. 1887. coll. 1280-81, by K. Lehmann;—*T. f. Rvsk.* I. 1888. pp. 151-153, by E. Hertzberg.
- 31 — Die Rechtsrichtung des älteren isländischen Rechtes. *In Festgabe zum Doctor-Jubiläum J. J. W. v. Planck.* München

1887. pp. 117-149.
Review: T. f. Rvsk. I. 1888. p. 153, by E. Hertzberg.
- 32 — Bidrag til Læren om Tak. *In* T. f. Rvsk. I. 1888. pp. 308-321.—*Also sep. repr.* 8°.
- 33 — Vopn und Vokn. *In* Ark. f. nord. Filol. IV. 1888. pp. 284-288.—*Also sep. repr.* 8° pp. 5.
- 34 — Zur nordgermanische Rechtsgeschichte. *In* Krit. Vjschr. XXXI. 1889. pp. 190-237; XXXII. 1890. pp. 330-356.
Review of works by Jul. Ficker, Karl Lehmann, Max Pappenheim, A. Taranger, and V. Finsen.
- 35 — Die norwegischen höldar. *In* Sitzungsberichte der bayer. Akademie. 1889. II. pp. 169-207.—*Also sep. repr.* 8°.
- 36 — Rekspegn. *In* Ark. f. nord. Filol. VI. 1890. pp. 272-280.
- 37 — Das Bekenntniss des christlichen Glaubens in den Gesetzbüchern aus der Zeit des Königs Magnús lagabætir. *In* Sitzungsberichte der bayer. Akademie. 1892. pp. 537-581.—*Also sep. repr.* 8°.
- 38 — Zahlbezeichnungen und Rechtsleben. *In* Zeitschr. des Vereins f. Volkskunde. IV. 1894. p. 442.
- 39 — Nogle Bemærkninger til Norges Kirkehistorie. *In* (Norsk) Hist. Tidsskr. 3. R. III. Bd. 1895. [1893]. pp. 1-113.
Criticism of A. Taranger's Den angelsaks. kirk. indfl. 1890; Taranger's reply, *ibid.* pp. 191-218 (Tyske og engelske missionærer i Norge).
- 40 — Zwei Rechtsfälle in der Egla. 1895. (*See* Islandica. I. pp. 13-14).
- 41 — Zwei Rechtsfälle aus der Eyrbyggja. 1896. (*See* Islandica. I. p. 21).
- 42 — Yfirlit yfir lagasögu Íslands. Sjerprentun úr "Lögræðingi." III. 1899. [pp. 1-48]. Akureyri 1899. 8°. pp. (4) + 48.
Translation by Eggert Briem of the chapters concerning Iceland in "Udsigt over de nordgerm. Retskilders Hist." 1878, with foot-notes and in parts rewritten by Páll Briem.
- 43 — Vorlesungen über Altnordische Rechtsgeschichte. Aus dem Nachlass des Verfassers hrsgg. von der Gesellschaft der Wissenschaften in Kristiania. I.-V. Bd. Leipzig 1907-1910. 6 vols. 8°. *Edited by* Ebbe Hertzberg.
 I. Bd. 1. Abth. Altnorwegisches Staatsrecht. 1907. pp. (4) + 450.

- I. Bd. 2. Abth. Altnorwegisches Gerichtswesen. 1907. pp. (2) + 260.
 II. Bd. Über Altnordische Kirchenverfassung und Eherecht. 1908. pp. viii + 678.
 III. Bd. Verwandtschafts- und Erbrecht samt Pfandrecht nach altnordischem Recht. 1908. pp. viii + 600.
 IV. Bd. Das Staatsrecht des isländischen Freistaates. 1909. pp. vi + (2) + 525.
 V. Bd. Altisländisches Strafrecht und Gerichtswesen. 1910. pp. x + 820.

A supplementary vol. by Ernst Ehrlich is to appear, containing indices, list of sources, etc. *Reviews*: (vol. i.) Gött. gel. Anz. 1909. pp. 779–844, by Cl. v. Schwerin;—(vols. i.–iii.) Z. S. f. Rg. XXIX. 1908. pp. 403–408, by M. Pappenheim;—(vols. i.–iv.) Zschr. f. vergleich. Rechts-
 wsch. XXI. 1908. pp. 302–304; XXIII. 1910. pp. 457–458, by Josef Kohler;—Deut. Lit. zeit. XXVII. 1906. coll. 3155–56; XXVIII. 1907. coll. 3256–58; XXX. 1909. coll. 241–243; XXXI. 1910. coll. 569–571; XXXII. 1911. coll. 114–116, by K. Lehmann;—(vols. i.–iv.) Lit. Cbl. LIX. 1908. coll. 59–60; LX. 1909. coll. 878–879; LXI. 1910. col. 342, by A. Gebhardt;—Zentralbl. f. Rechtswsch. XXVI. pp. 84–85, by A. Taranger;—Zschr. f. d. gesamte Strafrechtswsch. XXVIII. 1908. pp. 699–700, by H. Knapp.

Mayer, Ernst. Zu den germanischen Königswahlen. *In* Z. S. f. Rg. XXIII. 1902. pp. 1–60 (*see* pp. 1–29).

Meitzen, August. Siedelungen und Agrarwesen der Westgermanen und Ostgermanen, Kelten, Römer, Finnen und Slawen. I.–III. Berlin 1895. (Wanderung, Anbau und Agrarrecht der Völker Europas nördlich der Alpen. I. Abtheil.). 4 vols. 8°.

Review: Anz. f. deut. Alt. XXV. 1898. pp. 225–243, by R. Henning.

Melsteð, Bogi Th. Um alpingi. *In* Þrjár ritgjörðir sendar og tileinkaðar Páli Melsteð. Kaupmannahöfn 1892. pp. 56–92.

Review: Zeitschr. des Vereins f. Volkskunde. III. 1893. p. 100, by K. Maurer.

— 2 — Um ábyrgð á húsum og nautfje í hinu íslenzka þjóðveldi. *In* Búnaðarrit. IX. 1895. pp. 41–51.

— 3 — Íslendinga saga. I.–II. bindi. Kaupmannahöfn 1903–10. 8°. *In progress*.

Melsteð, Páll [Þórðarson]. Nýar athugasemdir við nokkrar ritgjörðir um alþingismálið. Reykjavík 1845. 8°. pp. viii + 134 + (2). *See* pp. 108–110.

Michelsen, Andreas Ludwig Jakob. Ueber altnordisches Armenrecht. *In* Eranien zum deutschen Recht mit Urkunden.

- Hrsgg. v. R. Falck. 2. Lieferung. Heidelberg 1826. pp. 117-103. (*Also sep. repr.* 8°. pp. 69).—*Ibid.* 3. Lieferung. 1828. pp. 68-99.
- 2— Der altnordische Sühneid. *Ibid.* 3. Lieferung. 1828. pp. 100-121.
- 3— Ueber die Genesis der Jury. Eine germanistische Untersuchung. Leipzig 1847. 8°. pp. vi + (2) + 190.
See: §4. Isländisch-norwegisches Recht, pp. 79-116.
- 4— Die Hausmarke. Eine germanistische Abhandlung. Jena 1853. 4°. pp. 68, 1 *pl.*
Review: Lit. Cbl. V. 1854. coll. 131-132.
- 5— Über die festuca notata und die germanische Traditionssymbolik. Ein germanistischer Vortrag. Jena 1856. 4°. pp. 30.
Reviews: Krit. Übersch. IV. 1854. pp. 156-159, by R.;—Lit. Cbl. VII. 1856. coll. 653-654.
- Mogk, Eugen.** Geschichte der norwegisch-isländischen Literatur. 2. verbess. u. vermehrt. Aufl. Sonderabd. aus d. 2. Aufl. von Paul's Grundriss d. germ. Philol. Strassburg 1904. 8°. pp. 359-368.
- Molbech, Christian.** Indledning og Udkast til en Skildring af den germanisk-skandinaviske indvortes Forfatning, med Hensyn til dens agrariske og offentlige Forhold i Oldtiden. *In* (Dansk) Hist. Tidsskr. IV. 1843. pp. 369-522.
- Mortensen, Karl.** Lov og Ret i Nordens Hedenold og Middelalder. *In* Dansk Tidsskrift. 1903. pp. 650-664.
- Mortensson, Ivar.** Bondeskipnad i Norig i eldre tid. Kristiania 1904. 8°. pp. 94.
- Motzfeldt, Ulrik A.** Den norske Vasdragsrets Historie indtil Aaret 1800, med Domsamling. Kristiania (1895)-1908. 8°. pp. 220.
Reviews: Norsk Retstidende. 1895. pp. 638-639, by E. Hertzberg;—Z. S. f. Rg. XXX. 1909. pp. 395-398, by K. Haff.
- Müller, Peter Erasmus.** De vi formulae "at ganga undir jarðarmen." *In* Laxdæla saga. 1826. 4°. pp. 396-400.
- Munch, Peter Andreas.** Om de saakaldte "Lendirmenn" i Norge. En historisk Undersøgelse i Fædrelandets ældre offentlige Ret. *In* Samlinger til det norske Folks Sprog og Hist. V. 1838. 4°. pp. 72-94.—*Repr. in his* Samlede Afhandlinger. I. 1873. pp. 77-101.
Cf. Krit. Vjschr. XIV. 1873. pp. 30-44 (K. Maurer).

- 2 — Historisk-geografisk Beskrivelse over Kongeriget Norge (Noregsveldi) i Middelalderen. Moss 1849. 8°. pp. iv + xxi + 256.

Review: Norsk Tidsskr. f. Vidensk. og Litt. III. 1849. pp. 396-405, by C. C. Lange.

- 3 — Om de norske Kongers Hylding og Kroning. In Norsk Folke-Kalender for 1850. pp. 18-36.

- 4 — De gamle norske Loves Bestemmelser om Jagten. *Ibid.* pp. 36-45.

- 5 — Om Grændse-Traktaterne mellem Norge, Sverige og Rusland i det 14de Aarhundrede. In Norsk Tidsskr. f. Vidensk. og Litt. V. 1851. pp. 305-366.—*Repr. in his Samlede Afhandlinger*. II. 1874. pp. 626-680.

Cf. Antiquités Russes. II. 1852. fol. pp. 471-494.

- 6 — Om Adelens Oprindelse i de nordiske Riger og Norges nærværende Forhold til denne Institution. In Norsk Maanedsskrift. I. 1856. pp. 176-242, 394-444.—*Repr. in his Samlede Afhandlinger*. III. 1875. pp. 444-553.

- 7 — Om Finmarkens politisk-commercielle Forhold til den norske Stat. In Annaler f. nord. Oldk. 1860. pp. 337-364.—*Repr. in his Samlede Afhandlinger*. II. 1874. pp. 274-297.

- 8 — Det norske Folks Historie. I.-IV. Deel. 2. Hovedafdel. I.-II. Deel. Christiania 1852-63. 8°. 8 vols.

Nielsen, Yngvar. Bergen fra de ældste Tider indtil Nutiden. En historisk-topografisk Skildring. Christiania 1877. 8°. pp. xii + (4) + 487, *pl. and map*.

See especially: Bergens Handel og Kommunalforfatning i Middelalderen, pp. 137-164.

- 2 — Raadmændene i de norske Kjøbstæder i Middelalderen. Særskilt aftrykt af Chra. Vidensk.-Selsk. Forhandl. 1879. Christiania 1879. 8°. pp. 20.

- 3 — Det norske Rigsraad. Kristiania 1880. 8°. pp. xv + 384. (*Inaug.-diss.*)

- 4 — Af Norges Historie. Stockholm 1904. 8°. pp. (8) + 167. See especially the three articles on "De gamle Storætter," pp. 29-84.

- 5 — Studier over Harald Haarfagres Historie. In (Norsk) Hist. Tidsskr. 4. R. IV. 1906. pp. 1-80.

Norman, Carl Frederik. De jure repræsentationis secundum jus patrium tam antiquum quam hodiernum. Adjungitur delineatio principiorum in legum externarum illustrioribus de eodem

argumento. Dissertatio inauguralis. Hafniæ 1828. 8°. pp. vii + 144.

See: Ex legibus Norvegicis, pp. 58-63; *Ex legibus Islandicis*, p. 63.

Nyerup, Rasmus. Udsigt over vort Fædrenelands Litteratur i Middelalderen. Kjöbenhavn 1804. 8°. pp. (8) + 496. (*See* pp. 140-153, 177-196).

Nyrop, Kristofer. En middelalderlig skik [heitstrenging]. *In* Nord. tidskr. (Letterst.). 1889. pp. 312-332.

Nys, Ernest. Les institutions primitives du Haut-nord. *In* Revue de droit international. XXVIII. 1896. pp. 357-382.

Ólafsson, Arnljótur. Um lögaura og silfurgang fyrrum á Íslandi. *In* Tímarit hins ísl. Bókmentafél. XXV. 1904. pp. 1-26.—*Also sep. repr.* 8°.

Ólafsson, Jón (*Hypnonesius*). Syntagma historico-ecclesiasticum de baptismo sociisque sacris ritibus, in boreali quondam ecclesia usque ad Reformationem observatis, ex monumentis patriis tam sacris quam profanis maximam partem manuscriptis. Accedunt index rerum, et copiosior vocum antiquarum syllabus, cum explicatione et selectis etymologiis. Hafniæ 1770. 4°. pp. (30) + 207 + (13) + 91 + (1).

— 2 — Diatribe historico-ecclesiastica de cognatione spirituali, a nostris quondam majoribus observata, cum appendicula de cognatione legali ex monumentis domesticis fere ineditis, exterorum tamen consensu passim notato. Accedit index rerum, nec non vocum antiquarum hic occurrentium syllabus, cum explicatione et brevibus etymologiis. Hafniæ 1771. 8°. pp. (20) + 126 + (18) + 68 + (2).

Olivecrona, Samuel Rudolf Detlof Knut. Om makars gifterätt i bo och om boets förvaltning. 4. omarb. och betydl. tillökade uppl. Upsala 1878. 8°. pp. 10 + 219 + 256 + viii + (2); (*see* pp. 156-181).—5. öfversedda uppl. Upsala 1882. 8°. (*see* pp. 142-196).

Maurer reviewed the 3. ed. in *Krit. Vjschr.* XI. 1869. pp. 402-404; M. Pappenheim the 5. ed. in *Zschr. f. vergleich. Rechtswsch.* IX. 1891. pp. 276-278.

Ólsen, Björn M. Rannsóknir á Vestfjörðum 1884. *In* Árbók h. ísl. Fornleifafél. 1884-85. pp. 1-23 (*see* pp. 10-18).

— 2 — Ávellingagoðorð. 1881. (*See: Islandica.* I. p. 98).

- 3 — Sundurlausar hugleiðingar um stjórnarfar Íslendinga á þjóðveldistímanum. *In* Germanistische Abhandlungen zum LXX. Geburtstag Konrad von Maurers. Göttingen 1893. pp. 125-147.
Contents: Kjalarnesping, pp. 127-131; Um fimtardóminn (Um nafn fimtardómsins.—Um þingskóp í fimtardómi), pp. 131-137; Um Lögborg, pp. 137-147.
- 4 — Um kristnitökuna árið 1000 og tildrög hennar. 1900. (*See* *Islandica*. I. p. 68).
- 5 — Et bidrag til spørgsmaalet om jurisprudensen i Njála. 1906. (*See* *Islandica*. I. p. 86).
- 6 — Um upphaf konungsvalds á Ísl. 1908. (*See above*, p. 12).
- 7 — Enn um upphaf konungsvalds. 1909. (*See above*, p. 12).
- 8 — Um silfurverð og vaðmálsverð sjerstaklega á landnámsöld Íslands. *In* Skírnir. LXXXIV. 1910. pp. 1-18.—*Also sep. repr.* 8°. pp. 18.
Review: Nord. tidskr. (Letterst.) 1910. pp. 554-558, by Karl J. Samuelsson (Om penningvärden på gamla Island).
- 9 — Um skattbændatal 1311 og manntal á Íslandi fram að þeim tíma. *In* Safn til sögu Íslands og íslenskra bókmenta. IV. 1910. pp. 295-384.—*Also sep. repr.* Kaupmannahöfn 1910. 8°. pp. (2) + 90.
Treats at length of the currency, etc.
- 10 — Um hina fornu íslensku alin. *In* Árbók hins ísl. Fornleifafélags. 1910. pp. 1-27.
- Olsen, Magnus.** Tjösundur og tjösunublót. *In* Ark. f. nord. Filol. XXVI. 1910. pp. 342-346.
- Opet, Otto.** Zuverlässigkeit der rechtsgeschichtlichen Angaben der Hrafnkelssaga. 1894. (*See:* *Islandica*. I. p. 52).
- [**Palgrave, Francis.**] Courts of the ancient English Common Law—the Leet—the Shire—Parliament. *In* The Edinburgh Review. XXXVI. 1822. pp. 287-341 (*see* pp. 298-305).
- Pappenheim, Max.** Launegild und Garethinx. Ein Beitrag zur Geschichte des germanischen Rechts. Breslau 1882. (Untersuchungen zur deutschen Staats- und Rechtsgeschichte, hrsg. v. O. Gierke. XIV.) 8°. pp. viii + (2) + 81.
Has numerous references to Old-Norse laws. Reviews: Krit. Vjschr. XXVII. 1885. pp. 39-44, by Ernst Landsberg;—Lit. Cbl. XXXIV. 1883. col. 123, by R. W.;—Deut. Lit. zeit. IV. 1883. coll. 974-975, by R. Sohm.

- 2 — Zur Erbfolgeordnung des altlangobardischen Rechts. *In* Forschungen zur deutschen Geschichte. XXIII. 1883. pp. 616-631 (*see* pp. 621-623).
- 3 — Die altdänischen Schutzgilden. Ein Beitrag zur Rechtsgeschichte der germanischen Genossenschaft. Breslau 1885. 8°. pp. viii + (2) + 516.
See especially pp. 1-138. *Reviews:* Krit. Vjschr. XXVIII. 1886. pp. 341-353, by K. Maurer;—Deut. Lit. zeit. VII. 1886. coll. 1141-43, by K. Lehmann;—Gött. gel. Anz. 1886. pp. 661-669, by K. v. Amira;—Lit. Cbl. XXXII. 1887. coll. 210-212, by O. G[ierke];—Jahrb. f. Ggeb. Verw. u. Volkswirtsch. XI. 1887. pp. 727-730, by R. Hoeniger;—Z. S. f. Rg. IX. 1889. pp. 220-223, by P. Hasse;—(Dansk) Hist. Tidsskr. 5 R. VI. pp. 828-838, by Joh. Steenstrup.—Part of this work was publ. as Habilitationsschrift. Breslau 1884. (Die Entstehung der altdän. Schutzgilden). 8°. pp. 67.
- 4 — Altnordische Handelsgesellschaften. *In* Zschr. f. das gesammte Handelsrecht. XXXVI. 1889. pp. 85-123.—*Also sep. repr.* 1888. 8°. *Review:* T. f. Rvsk. II. 1889. pp. 503-504, by F. Hagerup.
- 5 — Zum ganga undir jarðarmen. *In* Zschr. f. deut. Philol. XXIV. 1892. pp. 157-161.
Cf. Dania. I. 1890. pp. 24-26 (Kr. Nyrop); Pappenheim: Die dän. Schutzgilden. pp. 21ff.
- 6 — Über künstliche Verwandtschaft im germanischen Rechte. *In* Z. S. f. Rg. XXIX. 1908. pp. 304-333.
- Patetta, Federico. Le ordalie. Studio di storia del diritto e scienza del diritto comparato. Torino 1890. 8°. pp. x + 500 (*see* pp. 164-218).
- Paulsen, [Paul Detlev] Christian. De antiqui populorum juris hereditarii nexu cum eorum statu civili, speciatim juris Scandinavici, Germanici et Romani ratione habita. Sectio prior jus Scandinavicum et Germanicum continens. Havniæ 1822. (*Inaug.-diss.*) 8°. pp. (6) + 161 + (1).—*Repr. in his* Samlede mindre Skrifter (Gesammelte kleinere Schriften). III. Kjöbenhavn 1859. pp. 671-762.
- 2 — Ueber das Studium des Nordischen Rechts im Allgemeinen und des Dänischen Rechts insbesondere. Kiel 1826. 8°. pp. 51.—*Repr. in his* Saml. mindre Skr. III. 1859. pp. 3-38.
- 3 — Om Gavnligheden af Kundskab om Oldtiden i Almindelighed og om den ældre Retstilstand i Særdeleshed. *In*

- Tidsskr. f. nord. Oldkyndighed. II. 1829. pp. 1-28.—*Repr. in his Saml. mindre Skr. I.* 1857. pp. 31-60.
- 4 — Beitrag zu der Lehre von der Bürgerschaft aus dem nordischen Rechte. *In Zschr. f. deutsches Recht. IV.* 1840. pp. 124-147.—*Repr. in his Saml. mindre Skr. III.* 1859. pp. 194-223.
- 5 — Das eheliche Güterrecht nach den nordischen Rechten. *In his Saml. mindre Skr. III.* 1859. pp. 347-626 (*see pp. 349-401*).
- Pétursson, Pétur. Commentatio de jure ecclesiarum in Islandia ante et post Reformationem. Havniæ 1844. 8°. pp. (4) + 129. (*Inaug.-diss.*)
- Platz, Wilhelm. Gesetze des Verbrechens der Aussetzung unter besonder Berücksicht seines Zusammenhanges mit dem Familienrechte von den ältesten Zeiten bis ins 16. Jahrh. Ein Beitrag zur Rechts- und Sittengeschichte. Stuttgart 1876. 8°. pp. viii + 55.
- Powell, Frederick York. *See: Vigfússon, G.* 1886.
- Repp, Þorleifur Guðmundsson. A historical treatise on trial by jury, wager of law and other co-ordinate forensic institutions, formerly in use in Scandinavia and in Iceland. Edinburgh 1832. 8°. pp. xiv + (2) + 192.—*German edition: Geschichtl. Abhandlung über das Geschwornengericht, die Abschwörung d. Schuld oder Eideshilfe u. a. coordinirte gerichtl. Einrichtungen, die früher in Scandinavien und auf Island gebräuchlich waren. Aus d. Engl. übersetzt von F. J. Buss. Freiburg 1835. (Zur Lehre von d. Geschwornengerichte. I. Heft). 8°.*
- Richthofen, Karl von. Untersuchungen über friesische Rechtsgeschichte. II. Theil. I. Bd. Berlin 1882. 8°. pp. vii + 608.
For comparison between the Frisian "asega" and the Icelandic "lögsögumaðr", *see pp. 487-494. Review: Gött. gel. Anz. 1883. pp. 1057-73, by K. v. Amira.*
- Rietschel, Siegfried. Die germanische Tausendschaft. *In Z. S. f. Rg. XXVII.* 1906. pp. 234-252.
- 2 — Untersuchungen zur Geschichte der germanischen Hundertschaft. Teil. I. Die skandinavische und angelsächsische Hundertschaft. *Ibid. XXVIII.* 1907. pp. 342-434.—*Also sep. repr. Weimar 1907. 8°. pp. 95.*

- Review*: Zeitschr. f. die gesamte Strafrechtswiss. XXVIII. 1908. pp. 700-701, by H. Knapp. *See also*: Schwerin, Cl. v.
- 3 — Zur Hundertschaftsfrage. *Ibid.* XXX. 1909. pp. 193-223.
- A rejoinder to Cl. v. Schwerin (*q.v.*).
- Rive, Friedrich.** De pupillorum et mulierum tutela in antiquo Scandinavorum jure. Vratislaviæ 1859. 8°. pp. 44.
- Review*: Krit. Vjschr. II. 1860. pp. 75-122, by K. Maurer.
- 2 — Die Vormundschaft im Rechte der Germanen. Braunschweig 1862. (Geschichte der deutschen Vormundschaft. I. Band). 8°. pp. xxiv + 284.
- See especially the first section*: Das Recht der germanischen Völker des Nordens, pp. 1-167. *Review*: Krit. Vjschr. IV. 1862. pp. 442ff., by K. Maurer.
- Rosenberg, Carl.** Nordboernes Aandsliv fra Oldtiden til vore Dage. II. Den katholske Tid. Kjöbenhavn 1880. 8°. pp. (2) + 675 + (5).
- See*: Lovgivningen, pp. 67-174.
- Rosenthal, Eduard.** Die Rechtsfolgen des Ehebruchs nach kanonischem und deutschem Rechte. Eine rechtsgeschichtliche Abhandlung. Würzburg 1880. 8°. pp. (6) + 104.
- Inaug.-dissertation of the University of Jena.—See*: Das nordgermanische Recht, pp. 51-55.
- Rothe, Tyge.** Nordens Staatsforfatning: för Lehnstiden, og da Odelskab med Folkefrihed.—I Lehnstiden, og da Birkeretighed, Hoverie, Livegenskab med Aristokratie. I.-II. Deel. Kiöbenhavn 1781-82. 2 vols. 8°. pp. (8) + 430; viii + 406 + (2).
- [Rygh, Oluf].** Om norske Kongers Hylding og Kroning i ældre Tid. Christiania 1873. 8°. pp. 16.
- Sachsse, Carl Robert.** Das Beweis-Verfahren nach deutschem, mit Berücksichtigung verwandter Rechte des Mittelalters. Erlangen 1855. 8°. pp. vi + (2) + 286.
- Has references to Old-Norse laws.*
- Sandvig, Bertel Christian.** *See*: Hofman, T. de 1777.
- Sars, Johan Ernst.** Om Haralds Haarfagres Samling af de norske Fylker og hans Tilegnelse af Odelen. *In* (Norsk) Hist. Tidsskr. II. 1872. pp. 171-237. (*See*: Islandica. II. p. 18).
- 2 — Udsigt over den norske Historie. I.-II. Deel. Christiania 1873-77. 8°.—2. Udg. of I. Deel. 1877.

Review: Jen. Lit. zeit. II. 1875. pp. 81-86 (also sep. repr. 8°. pp. 16); IV. 1877. pp. 553-560, by K. Maurer.

Scheel, Anton Wilhelm. De publicis actionibus et inquisitionibus in causis poenalibus ex praeceptis juris Danici et Norvegici tam antiqui quam hodierni, nec non ex aliis nonnullis legibus. Dissertatio inauguralis. Hafniæ 1836. 8°. pp. (4) + 151 + (1).

See: Sectio quinta. De jure Norvegico antiquo, pp. 93-110.

Scheie, Jon. Om Ærekrænkelser efter norsk Ret. I. Del. Historisk Udvikling. In T. f. Rvsk. XVI. 1903. pp. 280-459.

See: I. Afsnit. Tiden för Christian den V's norske Lov, pp. 280-399.—*Embodied in his* (Jon Skeie): Om ærekrænkelser efter norsk ret. Kristiania 1910. 8°. pp. 440 + viii.

Schive, Claudius Jacob. Norges Mynter i Middelalderen, samlede og beskrevne. Med Indledning af C. A. Holmboe. Christiania 1865. fol.

See especially Holmboe's introduction, Oversigt over Norges Mynt- og Pengevæsen i Middelalderen, pp. (6) + lxxxiii.

— 2 — Om Forholdet i Middelalderen mellem den norske Mark Sölv og den stedse forringede gangbare Myntmark, samt Værdierne af fremmede Myntsorter, som til forskjellige Tider anføres i Oldbrevene som Betalingsmiddel. Bearbejdet og udgivet af Bredo Morgenstierne. (Særskilt aftrykt af Forh. i Vid.-Selsk. i Christiania for 1876). Christiania 1877. 8°. p. 66.

Schlegel, Johan Friderich Wilhelm. Undersøgelse om Jævnnet-Eeds (Jafnath eth) sande Betydning og Beskaffenhed. In Det skandinaviske Litteraturselskabs Skrifter. XVII. 1820. pp. 331-373.

Schnorr von Carolsfeld, Hans. *See* Lehmann, K. 1883.

Schröder, Richard. Gesetzesprecheramt und Priesterthum bei den Germanen. In Z. S. f. Rg. IV. 1883. pp. 215-231.

With special reference to Richthofen's Untersuch. ü. fries. Rechtsgesch. II. and Maurer's Das Alter der Gesetzesprecher-Amtes in Norwegen. *See also* Lehmann's article *ibid.* VI.

— 2 — Gairethinx. In Z. S. f. Rg. VII. 1887. pp. 53-60.
Treats also of the conveyance according to Old-Norse laws.

— 3 — Lehrbuch der deutschen Rechtsgeschichte. Leipzig 1889.
— 2. wesentl. umgearb. Aufl. 1894.— 3. wesentl. umgearb. Aufl. 1898.— 4. verbess. Aufl. 1902.— 5. verbess. Aufl. 1907.
8°. pp. xii + 1016, 1 *pl.*, 5 *maps.*

Schuster, Heinrich Maria. Das Spiel, seine Entwicklung und Bedeutung im deutschen Recht. Eine rechtswissenschaftliche Abhandlung auf sittengeschichtlicher Grundlage. Wien 1878. 8°. pp. (4) + iv + 240 + xiv.

Review: Krit. Vjschr. XXI. 1879. pp. 222-226, by K. Maurer—Lit. Cbl. XXX. 1879. coll. 17-19.

Schwerin, Claudius von. Die altgermanische Hundertschaft. Breslau 1907. (Untersuchungen zur deutschen Staats- und Rechtsgeschichte hrsg. v. Otto Gierke. 90.) 8°. pp. (8) + 215. — 2 — Zur Hundertschaftsfrage. *In* Z. S. f. Rg. XXIX. 1908. pp. 260-304.

Occasioned by Rietschel's article, *ibid.* XXVIII; his reply *ibid.* XXX.

Secher, Vilhelm Adolf. Om vitterligheden i den ældre danske proces. Retshistoriske studier. Köbenhavn 1885. (Om vitterlighed og vidnebevis i den ældre danske proces. I.) 8°. pp. (10) + 132 + (8).

See especially: Den norske og islandske proces, pp. 5-14. *Reviews:* Krit. Vjschr. XXVIII. 1886. pp. 89-94, by K. Maurer;—Lit. Cbl. XXXVI. 1885. coll. 809-811, by K. Maurer;—Deut. Lit.-zeit. VI. 1885. col. 1496, by K. Lehmann.

Sevel, Fredrik Christian. Dissertatio inauguralis juridica de prorogatione termini retrahendi bona gentilitia in Norvania. . . . respond. H. Frölund. Havniæ 1749. 4°. pp. 39.

Sigurðsson, Jón. Om Islands statsretlige Forhold. Nogle Bemærkninger i Anledning af J. E. Larsens Skrift "Om Islands hidtilværende statsretlige Stilling." Kjöbenhavn 1855. 8°. pp. 108.—*Icel. version:* Um landsrèttindi Íslands, *etc.*; *in* Ný félagsrit. XVI. 1856. pp. 1-110.

Cf. K. Maurer's Zur polit. Gesch. Islands. 1880. pp. 1-32; trl. into Icelandic in Ný félagsrit. XVII. 1857. pp. 54-78 (Um landsrèttindi Íslands).

— 2 — Lögsögumannatal og lögmanna á Íslandi. *In* Safn til sögu Íslands og ísl. bókmenta. II. 1860. pp. 1-250.

Sigurðsson, Sigurður. Gaves der noget lagmandsembede i Norge för Sverres tid. *In* Aarbøger f. nord. Oldk. og Hist. 1879. pp. 163-184.

Simonnet, Henri. Le mundium dans le droit de famille germanique. Paris 1898. 8°. pp. (4) + 151.

Smith, Robert Angus. On some ruins at Ellida Vatn *etc.* 1874. (*See:* Islandica. I. p. 64).

Solmi, Arrigo. Diritto longobardo e diritto nordico. Nota storica.

In Archivio giuridico "Filippo Serafini." LXI. (n. s. II.)

1898. pp. 509-544.—*Also sep. repr.* Modena 1908. 8°. pp. 38.

Review: Rivista storica italiana. XVI. 1899. pp. 240-241, by Carlo Calisse.

Sölvason, Sveinn. Det Islandske Jus criminale eller Misgierningers Ret tilligemed Criminal-Processen efter Landets gamle og nye Love, confereret med de derhen hørende Danske og Norske Recesser, Love og Forordninger. Kiöbenhavn 1776. 8°. pp. (16) + 659 + (17).

Rev.: Den Nye Kritiske Tilskuer. 1777. No. 14. col. 108, by A.

Sperling, Otto. De summo regio nomine et titulo Septentrionalibus et Germanis omnibus et aliis usitato Konning et ejus apud Danos origine, ejusque potestate et majestate Commentarius. Havniæ 1707. 4°. pp. (12) + 360 + (40).

Steenbuch, Henrik. [Dissertatio de coronationibus regum Norvegiæ antiquorum.] Christianiæ 1818. 4°. pp. 22.

University program (Solemnia academica, etc.) at the crowning of Charles XIV.

Stephensen, Magnús. Commentatio de legibus, quæ jus Islandicum hodiernum efficiant, deque emendationibus nonnullis, quas hæ leges desiderare videantur. Havniæ 1819. 8°. pp. (2) + viii + 189. (*Inaug.-diss.*)

Rev.: Dansk Litt.-Tid. 1820. Nos. 15-16, by Finnur Magnússon.

Storm, Gustav. Om Lendermandsklassens Talrighed i 12. og 13. Aarhundrede. *In* (Norsk) Hist. Tidsskr. 2. R. IV. Bd. 1884. pp. 129-188.

—2— Norges gamle Vaaben, Farver og Flag. Videnskabsselsk. Skr. II. Hist.-filos. Kl. 1894. No. 1. Kristiania 1894. 8°. pp. 36, 2 pls.

—3— De ældre norske Kongers Kroningsstad. *In* (Norsk) Hist. Tidsskr. 3. R. IV. Bd. 1898. pp. 397-417.

—4— Om de saakaldte "Formænd" i det gamle Bergen. *Ibid.* 3. R. V. Bd. 1899. pp. 436-438.

Taranger, Absalon. Om betydningen af herað og heraðs-kirkja i de ældre kristenretter. *In* (Norsk) Hist. Tidsskr. 2. R. VI. Bd. 1888. pp. 337-401.—*Sep. repr.* Kristiania 1887. 8°. pp. 67.

Review: Krit. Vjschr. XXXI. 1889. pp. 223-237, by K. Maurer.

- 2 — Den angelsaksiske kirkes indflydelse paa den norske. Udg. af den norske historiske Forening. Kristiania 1890. 8°. pp. xii + 459.
See K. Maurer : Nogle Bemærkninger *etc.* 1895. *Cf. also* : Deut. Zeitschr. f. Geschichtswissensch. IX. 1893. pp. 100-103 (K. Maurer : Zu Anfänge der norweg. Kirche). *Review* : T. f. Rvsk. IV. 1891. pp. 474-478, by E. Hertzberg.
- 3 — Ábúð jarðar heimilar tekju. *In* Sproglig-historiske Studier tilegnede Professor C. R. Unger. Kristiania 1896. pp. 108-124.
 An analysis of Frostapingslög XIII. 1.
- 4 — Om Eiendomsretten til de norske Præstegaarde. *In* Norsk Retstidende. 1896. pp. 337-438.—*Also sep. repr.* Kristiania 1896. 8°. pp. (4) + 102 (*see* pp. 1-40).
- 5 — Kirkegodsets Retsforhold. Kritiske Bemærkninger til Ebbe Hertzberg : Om Eiendomsretten til det norske Kirkegods. En retshistorisk Betænkning. Kristiania 1898. *In* Norsk Retstidende. 1902. pp. 161-240.—*Also sep. repr.* Kristiania 1902. 8°. pp. 82.
- 6 — Den norske besiddelsesret indtil Christian V's Norske lov. Første halvdel. Tillæg til "Tidsskrift for Retsvidenskab" 1897. Kristiania 1897. 8°. pp. (4) + 132.
- 7 — Ægteskabsstiftelsens Historie i Norge. *In* Ringeren. I. 1898. No. 16, 17, 19. 4°. pp. 8-10, 11-13, 7-10.
- 8 — Fredens Historie hos de germanske Folk. (Foredrag ved Videnskabsselskabets Aarsfest 3. Mai 1898). *In* Verdens Gang. 1898. Nos. 230, 232, 235, 240, 241, 244, 251, 256.
- 9 — Udsigt over den norske rets historie. Forelæsninger. Kristiania 1898-1904. 3 vols.
 I. Indledning.—Retsbegrebets historie.—Retskildernes historie. 1898. 8°. pp. vi + 162.
Reviews : Ringeren. II. 1898. pp. 93-94, by A. Bugge ;—T. f. Rvsk. XII. 1899. pp. 368-374, by Wilhelm Sjögren ;—Deut. Lit. zeit. XXI. 1900. coll. 1848-49, by K. Lehmann.
- II. 1. Statsrettens historie (indtil 1319). 1904. pp. 337. (*Cover-title*).
Reviews : Deut. Lit. zeit. XXVI. 1905. col. 2403, by K. Lehmann ;—(Norsk) Hist. Tidsskr. 4. R. III. 1905. pp. 373-375, by Bredo Morgenstjerne.
- IV. Privatrettens historie. 1907. 4°. pp. (2) + ix + 399. (*Autographed*).

- 10 — Gammelnorske procesregler til brug for de studerende. Kristiania 1899. 8°. pp. 35.
- 11 — Ulykkes- og Alderdomsforsikring hos de gamle Nordmænd. *In* Aftenposten 1899. Nos. 449 and 452.
- 12 — Det uægte barns retshistorie. *In* Samtidem. XVI. Kristiania 1905. pp. 214-221.
- 13 — Harald Haarfagres Tilegnelse af Odelen. Kritik af Dr. Y. Nielsen, Studier over Harald Haarfagres Historie. *In* (Norsk) Hist. Tidsskr. 4. R. IV. Bd. 1906. pp. 98-128.
- 14 — Norsk kirkeret, forelæsninger ved det praktisk-theologiske Seminar. I. Kirkerettens og kirkeforfatningens historie. Kristiania 1910. 8°. pp. (4) + 63.
- Thorarensen, Stefán.** Dissertatio juridico-antiquaria de homicidio secundum leges Islandorum antiquas. Part. I. Hafniæ 1773. 4°. pp. 22.
Inaug.-dissertation, respond. Guðm. Ketilsson.
- Thorlacius, Börge.** Om Tvekampe i det hedenske Norden. *In* Det kgl. danske Videnskabernes-Selskabs Skrivter for 1809 og 1810. VI. Deels. 1. Hæfte. Kiöbenhavn. 4°. pp. 213-256.—
German edition: Ueber Zweykämpfe im heidnischen Norden. *In* his Populäre Aufsätze, übersetzt von L. C. Sander. Kopenhagen 1812. pp. 293-360.
- Thorlacius, Skúli Þórðarson.** Borealiu veterum matrimonia, cum Romanorum institutis collata, ex monumentis historicis magnam partem ineditis. Hafniæ 1785. (Antiquitatum borealium observationes miscellanæ. Specimen IV. 1784). 8°. pp. 304.
- 2 — Om det gamle nordiske Lovsprog, samt nogle derudi forekommende Ord, især om Hemfærth og Tilgave. *In* Nye Samling af det kgl. danske Videnskabernes Selsk. Skrifter. IV. Deel. Kiöbenhavn 1793. 4°. pp. 169-218.
- Thyregod, O.** Lovstridigt hedenskab i Norden. Uddrag af gamle love. *In* Dania. III. 1896. pp. 337-355.
- Torfason, Þormóður (Torfæus).** Historia rerum Norvegicarum in quatuor tomos divisa. Hafniæ 1711. 4 vols. fol.
- Vendell, Herman.** Bidrag till kännedomen om alliterationer och rim i skandinaviskt lagspråk. Helsingfors 1897. 8°. pp. vii + 285 + (3).
See: Alliterationer och rim i fornisländskt lagspråk, pp. 1-26; i fornorskt lagspråk, pp. 27-108.

- Vetter, Ferdinand.** Thingvellir und die altisländische Landsgemeinde. *In* Schweizerische Rundschau. II. 1892. pp. 595-610, 707-715.
- Vidalín, Oddur Halldórsson.** Dissertatio de vsv lingvae Islandicae in enodandis terminis ivris Danici et Norvegici. Havniæ 1786. 8°. pp. 44.
- Vidalín, Páll.** Skrivelse til Biskop Jon Arnesen om Jus patronatus i Island, oversat paa Dansk af S. M. I. D. [= Magnus Ketilsson]. Kiöbenhavn [1771]. 8°. pp. 32.
With a preface and a note (pp. 23-32), by the translator.
- Vigfússon, Guðbrandur.** Prolegomena. *In* Sturlunga saga. I. Oxford 1879. pp. cxcvii-ccviii.
- ²— **and F. Y. Powell.** Grimm centenary. Sigfred-Arminivs and other papers. Oxford 1886. 8°. pp. (4) + 95.
See: Two Latin law-words, by G. V., pp. 44-46; Traces of old law in the Eddic lays, by F. Y. P., pp. 53-89.
- Vigfússon, Sigurður.** Rannsókn á hinum forna alþingisstað Íslendinga og fleira, sem þar að lýtr. *In* Árbók h. ísl. Fornleifafél. 1880-81. pp. 8-52.
- Vinogradoff, Paul.** Geschlecht und Verwandtschaft im altnorwegischen Rechte. *In* Zeitschr. für Social- und Wirthschaftsgeschichte. VII. 1899. pp. 1-43.
- Vleuten, Max van.** Die Grunddienstbarkeiten nach altwestnordischem Rechte. Eine rechtsgeschichtliche Abhandlung. München 1902. 8°. pp. viii + 183.
Reviews: Z. S. f. Rg. XXIII. 1902. pp. 305-308, by Max Pappenheim; —Centralbl. f. Rechtswissensch. XXIII. 1904. pp. 245-246, by Von Salis.
- Vosgraff, Peter Michael.** Norrignes Krigshistorie i Middelalderen. Et Forsøg. Første Deel. Krigskunst, Krigsmaterial og Krigsskueplads. Christiania 1834. 8°. pp. xxii + 314, 4 *pls.*
No more publ. *See:* Statens Indretning for Krigen eller Krigsforfatning, pp. 7-193. *Review:* Maanedsskr. f. Litt. XIV. 1835. pp. 287-322, by P. A. Munch, repr. in his Samlede Afhandlinger. I. 1873. pp. 35-62.
- Wadstein, Elis.** Förklaringar ock anmärkningar till fornordiska lagar. *In* Nord. Tidsskr. for Filol. 3. R. III. Bd. 1894-95. pp. 1-16.
See: "Fno. forve", pp. 3-5 (*cf.* Bugge, Ark. f. nord. Filol. II. 211).
- Wallem, Fredrik B.** En indledning til studiet af de nordiske bomærker. *In* Aarsber. Foren. Norske Fortidsmm. Bevar. 1902. pp. 58-105.

Weinhold, Karl. Die deutschen Frauen in dem Mittelalter.

Wien 1851. 8°. pp. vi + 498.—2. Aufl. 1882. 8°. 2 vols. pp. vi + (2) + 413; iv + 375.—3. Aufl. 1897. 8°. 2 vols.

—2— Altnordisches Leben. Berlin 1856. 8°. pp. (8) + 512, 1 pl.

—3— Wesen und Recht der altdutschen Familie. *In* Zeitschr. f. deut. Kulturgesch. N. F. IV. 1875. pp. 1–21.

—4— Beiträge zu den deutschen Kriegeralterthümern. *In* Sitzungsberichte der königl. preuss. Akademie der Wissenschaften zu Berlin. Jahrg. 1891. II. pp. 543–567.

Treats largely of Scandinavian conditions.

Wergeland, Mathilde. Ættleiding. Ein Rechtsgeschäft mittelst dessen in Norwegen vordem unächt geborene Kinder in das Geschlecht eingeführt werden konnten. Inaugural-Abhandlung (Universität Zürich). München 1890. 8°. pp. 31 + (1).
—*Norwegian edition*: Ættleiding. En Maade at indføre uægte Børn i Slægten i gammelnordisk Ret. *In* T. f. Rvsk. III. 1890. pp. 257–280.

Review: Deut. Lit.-zeit. XII. 1891. coll. 207–208, by E. Hertzberg.

Werlauff, Erich Christian. Om de norske Kongers Salving og Kroning i Middelalderen. Særskilt aftrykt af det kongelige danske Videnskabernes Selskabs Skrifter [V. Deel]. Kjöbenhavn 1832. 4°. pp. 100.

Cf. Oversigt over det kgl. danske Vidensk. Selsk. Forhandl. 1828–32. pp. cii–civ.

Wilda, Wilhelm Eduard. Das Gildenwesen im Mittelalter. Eine von der Königl. Dänische Gesellsch. der Wissensch. gekrönte Preisschrift. Halle 1831. 8°. pp. xii + 386.

See especially, pp. 1–25.

—2— Ordalien. *In* Ersch und Grubers Allgemeine Encyclopädie. der Wissenschaften und Künste. III. Section. IV. Theil. Leipzig 1833. 4°. pp. 453–490.

—3— Das Strafrecht der Germanen. Halle 1842. (Geschichte des deutschen Strafrechts. I. Band). 8°. pp. xxiv + 997.

—4— Über den Ursprung der Geschwornengerichte. 1848. *In* Verhandlungen der Germanisten zu Lübeck 1847. Lübeck 1848. 4°.

—5— Von den unecht gebornen Kindern. Ein Beitrag zur Rechtsgeschichte. *In* Zschr. f. deutsches Recht. XV. 1855.

- pp. 237-297.—*Also sep. repr.* Tübingen 1855. 8°. pp. 63.
Review: Krit. Übersch. IV. 1857. pp. 147-153, by K. Maurer.
- Winroth, Alfred.** Offentlig rätt. Familjerätt: Äktenskapshindren. Lund 1890 (Ur mina föreläsningar. I.). 8°. pp. xxviii + 336.—Äktenskaps ingående. Lund 1892. (Ur mina föreläsningar. II.). 8°. pp. xvi + 309.
 Treats also of West Scandinavian laws. *Reviews:* T. f. Rvsk. IV. 1891. pp. 121-131; VI. 1893. pp. 241-254, by I. S. Landtmanson;—Krit. Vjschr. XXXIII. 1891. pp. 305-309, by K. Maurer.
- Winther, Niels.** Færøernes Oldtidshistorie. Kjöbenhavn 1875. 8°. pp. xiv + 594 (*see* pp. 269-293).
- Wolff, Theophil.** Zur Geschichte der Stellvertretung vor Gericht nach nordischem Rechte. *In* Zschr. f. vergleich. Rechtswsch. VI. 1885. pp. 1-87. (*See especially*, pp. 1-28).
- Zeissberg, Heinrich.** Hieb und Wurf als Rechtssymbole in der Sage. Beitrag zur vergleichenden Sagenforschung. *In* Germania. XIII. 1868. pp. 401-444.
- Zimmermann, Friedrich.** Der Zweikampf in der Geschichte der westeuropäischen Völker. *In* Historisches Taschenbuch, begr. von Fr. v. Raumer, hrsgg. von W. H. Riehl. 5. Folge. IX. Jahrg. Leipzig. 1879. pp. 261-351. (*See:* Nordische Reiche, pp. 337-342).
- Zorn, Philipp.** Staat und Kirche in Norwegen bis zum Schlusse des dreizehnten Jahrhunderts. Eine Untersuchung zur Geschichte des canonischen Rechtes und der Kämpfe zwischen Staat und Kirche. München 1875. 8°. pp. viii + 278.
Reviews: Krit. Vjschr. XIX. 1877. pp. 114-120, by K. Maurer;—Lit. Cbl. XXVII. 1876. coll. 1427-28, by [Emil] Fr[ie]db[er]g;—Hist. Zeitschr. XXXVI. 1876. pp. 639-646, by C. [A. E. Jessen].
- Porkelsson, Jón.** Vistarskylda og vistlausn á Íslandi. Tala. Sjerprentun úr "Lögbergi." [V. pp. 2, 3, 7]. Winnipeg 1892. 8°. pp. 14.
- ²— *and* **Arnórsson, Einar.** Ríkisréttindi Íslands. Skjöl og skrif. Reykjavík 1908. 8°. pp. (4) + 240.
Reviews: Skírnir. LXXXII. 1908. pp. 77-84, by Jón Jónsson;—Eimreiðin. XIV. 1908. pp. 146-152, by Sig. Guðmundsson.
- ³— *and* **Arnórsson, E.** Ísland gagnvart öðrum ríkjum fram að siðaskiftum. *In* Andvari. XXXV. 1910. pp. 21-184.
Review: Skírnir. LXXXIV. 1910. pp. 216-228, by B. M. Ólsen; *also sep. repr.* "Ísland gagnvart öðrum ríkjum." 8°. pp. 15.

IV. BIBLIOGRAPHY and BIOGRAPHY.

▲agesen, Andreas. Fortegnelse over Retssamlinger, Retslitteratur m. m. i Danmark, Norge, Sverig og til Dels Finland, med Angivelse af vigtigere Lovbud fra en forholdsvis senere Tid. Kjöbenhavn 1876. 8°. pp. (8) + 167.

See especially: Rethistorie, pp. 149-159. For supplements to this see: Secher, V. A.—*Review*: Krit. Vjschr. XIX. 1877. pp. 106-114, by K. Maurer.

Baden, G. L. Dansk-norsk Historisk Bibliothek. Odense 1815. 8°. pp. (14) + 358. (*See especially* pp. 191-229).

Lehmann, K. Verzeichniss der Litteratur der nordgermanischen Rechtsgeschichte. In Z. S. f. Rg. VII. 1887. pp. 205-234.—Zweiter Nachtrag. *Ibid.* VIII. 1888. pp. 170-173.

Reviews: Lit.-bl. f. germ. u. rom. Philol. VIII. 1887. coll. 249-255, by K. v. Amira; "Zur Abwehr", by Lehmann, Z. S. f. Rg. VIII. pp. 165-169.—T. f. Rvsk. I. 1888. p. 154, by E. Hertzberg.

— Verzeichniss der von 1887 bis 1888 erschienenen Litteratur der älteren skandinavischen Rechtsgeschichte. *Ibid.* X. 1889. pp. 246-247.

Möbius, Theodor. Catalogus librorum Isl. et. Norveg. ætatis mediæ. Lipsiæ 1856. 8°.—Verzeichniss der auf dem Gebiete der altnord. Sprache u. Literatur 1855-79 erschienenen Schriften. Leipzig 1880. 8°.

Secher, V. A. Fortegnelse over den danske Rets Litteratur 1876-83. In Ugeskrift for Retsvæsen. 1884. pp. 113-129.—1884-88, med Tillæg til 1876-83. *Ibid.* 1889. pp. 1073-94.—1889-93, med Tillæg til 1876-88. *Ibid.* 1895. pp. 485-510.—1894-1901. *Ibid.* 1903. pp. 417-448.—*All 4 pts. sep. repr.* 8°.

Includes all titles on the Icelandic laws.

Annual bibliographies in:

Germania. IX.-XXXVII. 1864-92.

Jahresber. über erschein. auf dem gebiete der german. Philol. I. ff. 1879ff. Ark. f. nord. Filol. I. ff. 1882ff.

T. f. Rvsk. II. ff. 1889ff., by V. A. Secher (1889-1894), A. Taranger (1894-98) and others.

AMIRA, KARL VON. 1848-.

A. Taranger: Ringeren. II. 1899. pp. 158-161, portr.

ASCHEHOUG, TORKEL HALVORSEN. 1822-1909.

F. Hagerup: T. f. Rvsk. XXII. 1909. pp. 1-8.

B. Morgenstjerne and *L. Daae*: Norsk. Retstid. 1909. pp. 196-202.

AUBERT, LUDVIG MARIBO BENJAMIN. 1838-1896.

F. Hagerup: T. f. Rvsk. IX. 1896. pp. 344-348.

K. Maurer: Krit. Vjschr. XXXVIII. 1896. pp. 327-334.

— Norsk Retstid. 1896. pp. 737-740.

- BRANDT, FREDERIK [PETER].** 1825-1891.
E. Hertzberg: T. f. Rvsk. IV. 1891. pp. 509-514; V. 1892. pp. 255-256.
K. Maurer: Krit. Vjschr. XXXIV. 1892. pp. 1-8.
- BRIEM, PÁLL [JAKOB].** 1856-1904.
Klemens Jónsson: Andvari. XXXII. 1907. pp. 1-24, portr.
Bogi Th. Melsteð: T. f. Rvsk. XVIII. 1905. pp. 237-238.
- FICKER, [CASPAR] JULIUS [VON].** 1826-1902.
J. Jung: Beilage zur Allgem. Zeit. 1902. Nos. 293-295. pp. 545-549, 554-557, 563-565.
E. Mühlbacher: Mittheil. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. XXIV. 1903. pp. 167-178.
Emil v. Ottenthal: Julius v. Ficker. Rede bei der vom akadem. Senat der Universität Innsbruck am 13. XII. 1902 veranstalteten Gedächtniss-Feier gehalten. Innsbruck 1903. 4°. pp. 20, portr.
Paul Punschart: Z. S. f. Rg. XXIII. 1902. pp. xiv-xxxii.
O. Redlich: Hist. Vierteljahrsschr. VI. 1903. pp. 137-143.
H. v. Vollelini: Biograph. Jahrb. u. Deutscher Nekrolog. VII. 1902. pp. 299-306.
- FINSEN, VILHJÁLMUR [LUDVIG].** 1823-1892.
Finnur Jónsson: Illustreret Tidende. 1891-92. Nr. 41, portr.
K. Maurer: Krit. Vjschr. XXXV. 1893. pp. 1-10.
Bogi Th. Melsteð: T. f. Rvsk. VI. 1893. pp. 143-149.
 — Andvari. XXI. 1896. pp. iii-xxxii, portr.
Th. P.: The Academy. XLII. 1892. p. 31.
[Ön Þorkelsson]: Sunnanfari. I. 1891. pp. 17-18, portr.
- GRIMM, JACOB [LUDWIG KARL].** 1785-1863.
Rudolf Hübner: Jakob Grimm und das deutsche Recht. Mit einem Anhang ungedruckter Briefe an Jakob Grimm. Göttingen 1895. 8°. pp. viii + 187.
- HOMMEYER, CARL GUSTAV.** 1795-1874.
H. Böhlau: Zschr. f. Rechtsgesch. XII. 1876. pp. 291-299.
A. Boretius: Zschr. f. deut. Philol. VI. 1875. pp. 217-221.
H. Brunner: Preuss. Jahrbücher. XXXVI. 1875. pp. 18-60.
F. Frensdorff: Allgem. deut. Biogr. XIII. 1881. pp. 44-53.
W. Lewis: Krit. Vjschr. XVIII. 1876. pp. 91-104.
- MAURER, KONRAD [VON].** 1823-1902.
K. v. Amira: Konrad von Maurer. Gedächtnisrede gehalten in der öffentl. Sitzung der K. B. Akad. der Wissensch. zu München am 25. November 1903. München 1903. 4°. pp. 19.
G. Blondel: Nouv. revue hist. du droit franç. et étr. XXVI. 1902. pp. 762-764.
H. K. H. Bürgel: Eimreiðin. X. 1904. pp. 182-189, 3 portrs.
A. Charpentier: Jurid. fören. i Finland Tidskr. XL. 1904. pp. 254-255.

- W. Golther*: *Zschr. f. deut. Philol.* XXXV. 1903. pp. 59-71.
E. Hertzberg: (Norsk) *Hist. Tidsskr.* III. 1874. pp. 367-384; also sep. repr. 8°. pp. 18.
 — *Ark. f. nord. Filol.* XIX. 1903. pp. 262-272.
Finnur Jónsson: *Eimreiðin*. II. 1896. pp. 223-226, portr.
K. Lehmann: *Hist. Vierteljahrsschr.* V. 1902. pp. 589-592.
E. Mayer: *Z. S. f. Rg.* XXIV. 1903. pp. v-xxvii.
Björn M. Ólsen: *Almanak hins ísl. Þjóðvinafjel.* XXIV. 1898. pp. 25-31, portr.
V. A. Secher: *Illustreret Tidende*. 1887-88. No. 36. p. 429, portr.
Joh. Sleenstrup: (Dansk) *Hist. Tidsskr.* 7. R. IV. 1903. pp. 137-138.
A. Taranger: *T. f. Rvsk.* XVI. 1903. pp. 1-29.—(With v. Vleuten's bibliography).
A. Teichmann: *Biograph. Jahrb. u. Deutscher Nekrolog.* VII. 1902. pp. 135-141.
M. van Vleuten: *Krit. Vjschr.* XLV. 1904. pp. 1-17, followed by: Verzeichniss der von K. M. veröffentlichten wissenschaftliche Arbeiten, pp. 17-26.
Ph. Zorn: *Beil. zur Allgem. Zeitung.* 1902. IV. pp. 193-195.
 [*Jón Þorkelsson*]: *Sunnanfari*. I. 1891. pp. 45-46, portr.
 Letters from Maurer, in *Skírnir*. LXXXI. 1907. pp. 185-187, and in *Eimreiðin*. XIV. 1908. pp. 60-62.—Catalogue of Maurer's library, compiled by K. v. Rózycki, publ. München 1903. 8°. pp. xxii + 304 + 106, with portr. and v. Vleuten's bibliography.
- PAULSEN, [PAUL DETLEV] CHRISTIAN. 1798-1854.
H. N. Clausen: *Paulsen's Saml. mindre Skr.* I. 1857. pp. 1-110.
- SÖLVASON, SVEINN. 1722-82.
Jón Jakobsson: *Fáord Æruminning* . . . Herra S. S. Kaupmannahöftr 1791. 8°. pp. 29.
- VÍDALÍN, PÁLL JÓNSSON. 1667-1727.
Þórður Sveinbjörnsson in his ed. of the *Skýringar yfir fornryði*, etc. 1854. pp. i-lxiv.
- WILDA, WILHELM EDUARD. 1800-1856.
K. Maurer: *Krit. Übers.* IV. 1857. pp. 380-394.
J. W. Planck and Reyscher: *Zschr. f. deutsches Recht.* XVI. 1856. pp. 444-463.

SUBJECT INDEX.

(References are to the numbered titles in section III; in referring to other sections pages are given after the name).

- Adoption*: Wergeland.
Adultery: Rosenthal.
Advowson (jus patronatus): Páll Vídalín.
Allodial right (óðalsréttir): Boden 1; J. B. Dons 4; Sevel.
Alþingi: B. Melsteð 1.
Animals, prosecution and punishment of: Amira 4.
Antiquities, private: V. Guðmundsson 6; Keyser 4; Weinhold 2.
Aristocracy: Baden 1; Brunner 8; Hertzberg 1; Munch 6; Nielsen 4.
Ármenn: Maurer 25.
Baptism, heathen: Grosch; Maurer 26.—*Christian*: J. Ólafsson 1-2.
Betrothal: Lehmann 1.
Blood-feuds: Arnórsson 2; Dahn 1; Kolderup-Rosenvinge 1.
Church and State (Norway): Zorn.
Church property: Hertzberg 11; Taranger 4, 5.
Civil law: Brandt 9; Eiríksson; (Kongslew); Taranger 9.
Confession, auricular: Kolderup-Rosenvinge 2.
Constitutional law and history: Baden 3; Molbech; Nys; Rothe.
— *of Iceland*: Berlin 1, 2; Bjarnason 2; Boden 3, 5; Briem 1; Bryce; Brynjúlfsson 1, 2; Dahlmann 1; Finsen 1, 4; Geffroy; A. Jónsson; Br. Jónsson; Keyser 3; Larsen; Lundborg; Maurer 1, 9, 14, 15, 31, 43, p. 16; B. Melsteð 1, 3; P. Melsteð; B. M. Ólsen 1, 2, 3, 4, 6, 7; J. Sigurðsson 1, 2; Smith; Vetter; S. Vigfússon; Þorkelsson 2, 3.
— *of Norway*: Aschehoug 3; Brömel; A. Bugge 5; Dahlmann 1; Drolsum; Hertzberg 12; Koht; Keyser 2, 3, 5, p. 24; Maurer 10, 21, 22, 43; Nielsen 5; Sars 1, 2; Taranger 9, 13; Torfason.—See also: pp. 23-24.
Conveyance: Lehmann 2; Schröder 2.
Council of State, Norwegian: Nielsen 3.
Courts: Boden 2; Brandt 1; Palgrave.
Crime, sexual: Dons 3.
— *unintentional*: Brunner 2.
Criminal law: Brandt 7, 9; Köstlin; Maurer 43; Merker p. 16; Sölvason; Wilda 3.
Currency, etc.: Aschehoug 6; Dasent; Dietrich; V. Guðmundsson 2, 5; Halldórsson; Holmboe 1, 2, 3; Lund; A. Ólafsson; B. M. Ólsen 8, 9; Schive 1, 2.
Debt: Maurer 17; Paulsen 4.
Droit de retour: Brunner 4.
Duel: Kalkar; M. Olsen; B. Thorlacius; Zimmermann.
Ecclesiastical law and history: Bang; Daae; Fritzner 1; F. Jónsson (bp.) 1, 2; Keyser 5; Lange; Maurer 5, 37, 39, 43; Pétursson; Taranger 1, 2, 14; Zorn.
Eddic poems, law in the: Powell (G. Vigfússon 2).
Evidence: Aubert 1; Maurer 3, 29; Sachsse.
Execution: Amira 1.
Exposition of infants: Eiríksson; Platz.
Family law: Finsen 3; (Kálund 3); Kohler; Maurer 20, 43; Pappenheim 6; Vinogradoff; Weinhold 3.
Feudalism: Lie.
Fólstbræðralag: V. Guðmundsson 1; Müller; Pappenheim 5.—Cf. also: Guilds.

- Freedmen*: Maurer 24.
Gagnföstur (*Rogation week*): B. Jónsson; Maurer 27.
Game-laws: W. Dons; Munch 4.
Gaming: Schuster.
Gifts: Brunner 4; Grimm 7.
Gisting: Lehmann 5.
Goðar and goðorð: Boden 3; Brynjúlfsson 1; Maurer 14; Olsen 2.
Gothic-Spanish and Old-Norse law: Ficker 1.
Guardianship: Maurer 6; Rive 1, 2.
Guilds: Bergwitz; A. Bugge 6; Doren; Hegel; Magnússon; Pappenheim 3; Wilda 1.—See also: *Gildaskrár*, p. 12.
Hebrew and Icelandic law: Klostermann, p. 16.
Heilstrenging: Nyrop.
Hérað: Brate; Koch; Rietschel 1, 2, 3; Schwerin 1, 2; Taranger 1.
Héraðsøkt: Lehmann 4.
Heraldic emblems (*Coat-of-arms of Norway*): Carstens; Keyser 1; Storm 2.
Hersar: Hermansson.
Hóldar: Maurer 35.
Homicide: Dons 1; Grimm 3; Thorarensen.
Illegitimacy: Ask 1; Brunner 6; Kogler; Maurer 28; Taranger 12; Wergeland; Wilda 5.
Insurance: V. Guðmundsson 3; B. Melsteð 2; Taranger 11.
Judgments: Boden 2.
Jury: M. Aubert; Dahlmann 2; Forsyth; Kempe; Lason; Michelsen 3; Repp; Wilda 4.
Jus representationis: Norman.
Kings: Sperling;—*crowning of, etc.*: A. Daae; Munch 3; Rygh; Steenbuch; Storm 3; Werlauff;—*election of*: Mayer;—*income of*: Baden 3.
King's Court: Anchersen 1, pp. 19–20; Doublier; Larson; Maurer p. 8.
King's Peace: Lehmann 4.
Land and its tenure: Aschehoug 2; Aubert 6; Boden 1; Briem 2, 3; Büchner; Einarsson; Ekmark; Ewensen 1; Inama-Sternegg; Liljenstrand 1, 2; Meitzen; Mortenson; Taranger 3; Vleuten.
Language (*glossaries; word explanation, etc.*): Hertzberg, p. 2, 3; Hægstad p. 5; Arpi p. 15; Bley p. 15; Finsen p. 14; Vídalín p. 23; Olsen p. 31; Maurer p. 31; Brate; S. Bugge 1, 2; L. Daae; Falk; Fritzner 2, 3, 4; Kock; Leffler 1; Maurer 33, 36; S. Thorlacius 2; O. H. Vídalín; G. Vigfússon 2; Wadstein.
Larceny: Antell; Dons 2.
Law, general history of the: Amira 2, 3; Bernhöft; Boesen; Brandt 5, 9; Brunner 1, 9; Du Chaillu; Finsen 2; Grimm 1; Grönbech; Hertzberg 7; Huberti; Lehmann 7; Mortensen; Paulsen 2, 3; Schröder 3; Stephensen; Winther.
Lawmen (*in Norway*): S. Sigurðsson.
Law-speaker (*lögsögumaður*): Lehmann 3; Maurer 19; Richthofen; Schröder 1.
Lease: Brünneck 2.
Legitimation: Kogler.
Lén: Hertzberg 8.
Lendir menn: Munch 2; Storm 1.
Libel: Scheie.
Longobardian and Scandinavian law: Ficker 2; Kier; Pappenheim 1, 2; Schröder 2; Solmi.
Maritime law: Goldschmidt.
Marriage: Beauchet; Boden 4; Brandt 2; Brunner 5; Dargun; Hermann; Lehmann 1; Maurer 9; Olivecrona; Paulsen 5; Taranger 7; S. Thorlacius 1, 2; Winroth.
Matriarchy: Boden 4; Dargun.
Measures (Icel. "*alin*"): Olsen 10.

- Military law*: Brandt 8; Jahn; Kålund 4; Vosgraff; Weinhold 4.
Mortgage law: Aubert 1; Brandt 4; Maurer 32, 43.
Mundium: Simonnet.
Municipal law: Aschehoug 5; V. Guðmundsson 4.
Mynding: Hertzberg 4.
Oaths: Holmboe 4; Leffler 2; Michelsen 2; Schlegel.
Obligations, law of: Amira 5.
Ordeals: Dahn 2; Matthias; Maurer 18; Patetta; Wilda 2.
Outlawry: Brunner 3.
Paganism, illegal: Thyregod.
Peace, the: Grönbech; Huberti; Taranger 8.
Poetry in laws: Grimm 2; F. Jónsson (prof.) 2; Lind p. 17; Vendell.
Poor laws: Michelsen 1.
Possession, law of: Taranger 6.
Procedure: Árnason; Brandt 4, 9; Dahn 1; Hagerup 2; Hertzberg 2; Lasson; Maurer 43; Scheel; Secher; Sölvason; Taranger 10; Wolf.
Property-marks: Homeyer 3; Michelsen 4; Wallem.
Punishments: Arnórsson 1.
Redemption, right of: Brünneck 1.
Registers of landed property: Aubert 7.
Registration: Aubert 8.
Sagas, law-cases of the: F. Jónsson prof. 3; Lehmann 8, 11; Maurer 11, 40, 41; B. M. Ólsen 5; Opet.
Servants: Þorkelsson 1.
Slavery: Brandt 6; Eriksen; Estrup; Gjessing; Goldman; Hurtigkarl; Maurer 17.
Sortilege: Homeyer 1.
Sources, history of the: Amira 3; Aubert 3, 4; Baden 2; Brandt 3, 9; Dareste 1, 2; Detharding; J. B. Dons 5; Dreyer; Eiríksson (Holberg); Ewensen 2-7; Grimm 4; Hertzberg 6, 9; F. Jónsson (prof.) 1; Maurer 2, 4, 7, 13, 22, 42; Nyerup; Rosenberg; Taranger 9; G. Vigfússon 1; Þorkelsson 1.—See also the titles entered under Individual texts, pp. 7-31.
Succession, law of: Ask 1; Brunner 5, 7; S. Bugge 3; Ficker 3; Gans; Homeyer 2; A. Jónsson p. 4; Kier; Maurer 43; Norman; Pappenheim 2; Paulsen 1.
Symbols: Amira 6; Michelsen 5; Zeissberg.
Sýsla: Lehmann 5.
Territory and topography: Aubert 5; Grimm 6; S. Guðmundsson; Kålund 1, 2; Munch 2, 5, 7; B. M. Ólsen 1, 2; Smith; S. Vigfússon.
Things, law of: Aschehoug 1; Hagerup 1.
Tithe: Einarsson; Sandvig (Hofman); Maurer 16.
Towns: Baden 3; A. Bugge 2, 4; Hegel; Hertzberg 10; Nielsen 1, 2; Storm 4.
Trade: A. Bugge 1, 3; Harttung; Lehmann 6, 10; Maurer 8; Munch 7; Pappenheim 4.
Treasures, hidden: Lehmann 9.
Vápnatak: Djurklou; Grundtvig; Jørgensen; Maurer 12.
Veizla: Hertzberg 8; Lehmann 5.
Walers, law of: Aschehoug 4; "Landslod"; Motzfeldt.
Wergild: V. Guðmundsson 2.
Women, capture of: Dargun; Grimm 5.
 — *position of*: Engelstoft; Laband; Weinhold 1.

ERRATA.

p. 18¹¹ Dolmar read Dolmer.

p. 49²² Halldórsson, Björn read Halldórsson, Bjarni.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

11 770 526

PT	<i>Islandica</i>
7101	1911-13
I ₂	497314
V. 4-6	
N 2181	<i>Edith</i>
	<i>1395 (6.5) 114</i>
	<i>T. Werner</i>
	<i>303 E 113 St</i>

PT 7101

I₂

V. 4-6

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

U of Chicago

11770526